

Η «ακτινογραφία» του νομοσχεδίου για Εργασιακά και Ασφαλιστικό

Αναζητείται ισορροπία μεταξύ μέτρων-αντίμετρων

Γράφει ο ΧΑΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Οπό τη μία υπάρχουν μέτρα, που το 2019 φτάνουν στα 2.632 δισ. ευρώ. Από αυτά, μόνο η περικοπή στις συντάξεις, κύριες και επικουρικές, έως 18%, ανέρχεται στα 2,49 δισ. ευρώ, για να μειωθεί η συνταξιοδοτική δαπάνη 1% του ΑΕΠ, δηλαδή 1,8 δισ. ευρώ.

Όσο και αν το οικονομικό επιτελείο επιμένει ότι οι παρεμβάσεις αφορούν τα μικτά ποσά, η πραγματικότητα παραμένει και θέλει, τελικά, οι μειώσεις στις συντάξεις να είναι σχεδόν 700 εκατ. ευρώ περισσότερες από εκείνες που είχαν αρχικά προγραμματιστεί.

Στον αντίποδα, μόνο για το 2019 υπάρχουν θετικά αντίμετρα, που επίσης φτάνουν στα 2,65 δισ. ευρώ και αφορούν το επίδομα στέγασης, τους βρεφονηπιακούς σταθμούς, το επίδομα παιδιού, τις νέες θέσεις εργασίας, τη μείωση της συμμετοχής στη φαρμακευτική δαπάνη και τα σχολικά γεύματα.

Δυσωάνες αλλαγές

Η συγκεκριμένη ισορροπία μέτρων και αντίμετρων, που επιχείρησε να πετύχει η κυβέρνηση στο νομοσχέδιο, φαίνεται, όμως, ότι διαταράσσεται από τις παρεμβάσεις στα Εργασιακά. Εκεί οι ομαδικές απολύσεις «χάθηκαν», αφού στην ουσία θεσμοθετείται η απελευθέρωση τους, ενώ ταυτόχρονα η κυβέρνηση δεν πήρε την πολυπόθητη επαναφορά των συλλογικών διαπραγματεύσεων και, ειδικότερα, την άρση της αναστολής της αρχής της ευνοϊκότερης ρύθμισης και της αρχής της επεκτασιμότητας. Την ίδια στιγμή, αλλάζει προς το χειρότερο και η βάση υπολογισμού των ασφαλιστικών εισφορών, γεγονός που επηρεάζει αρνητικά 1,4 εκατ. μη μισθωτούς ασφαλισμένους (ελεύθερους επαγγελματίες, αυτοαπασχολούμενους και αγρότες).

Ας δούμε, πιο αναλυτικά, τις κυριότερες παρεμβάσεις στο Ασφαλιστικό και στα Εργασιακά, που συμπεριλήφθηκαν στο πολυνομοσχέδιο:

1. Συντάξεις

Από την περικοπή της προσωπικής διαφοράς έως 18% στις κύριες συντάξεις λοιπών φορέων, εκτιμά-

το ψηφισμένο νομοσχέδιο διαταράσσει τα εργασιακά, καθώς απελευθερώνονται οι ομαδικές απολύσεις και δεν επανέρχονται οι συλλογικές διαπραγματεύσεις

ται ότι θα εξοικονομηθεί, το 2019, ποσό 1.328 δισ. ευρώ. Άλλα 232 εκατ. ευρώ θα είναι η εξοικονόμηση από ανάλογη περικοπή που θα γίνει στις επικουρικές συντάξεις και 115 εκατ. ευρώ από αναπροσαρμογή των κύριων συντάξεων λοιπών φορέων, λόγω αύξησης ΑΕΠ και ΔτΚ από την 01η.01.2021 και όχι την 01η.01.2019. Σε επίπλέον 805 εκατ. ευρώ ανέρχεται το όφελος από την περικοπή που θα πραγματοποιηθεί στις συντάξεις του Δημοσίου.

Επίσης, περικόπτονται η οικογενειακή παροχή των συντάξεων του Δημοσίου και το επίδομα συζύγου των συντάξεων του ιδιωτικού τομέα που συνεχίζει να καταβάλλεται με τη σύνταξη για όσους είχαν συνταξιοδοτηθεί πριν από τον Ν.4387/2016.

2. Ασφαλιστικές εισφορές

Η αλλαγή της βάσης υπολογισμού σε ελεύθερους επαγγελματίες με συμπερίληψη των καταβλητέων ασφαλιστικών εισφορών στο ετήσιο φορολογητέο εισόδημα, θα επιφέρει παρεμβάσεις ύψους 59 εκατ. ευρώ το 2018 και 138 εκατ. ευρώ το 2019. Ειδικά για το 2018, το φορο-

Πώς επηρεάζονται οι συντάξεις, πόσο περικόπτονται και πώς αλλάζει, προς το χειρότερο, η βάση υπολογισμού των ασφαλιστικών εισφορών

λογικό αποτέλεσμα που θα προκύψει θα είναι μειωμένο κατά 15%.

3. Συλλογικές διαπραγματεύσεις

Η αναστολή των αρχών της επεκτασιμότητας και της ευνοϊκότερης ρύθμισης αποσυνδέεται από το Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής

Σταθερότητας (ΜΠΔΣ) και προβλέπεται ότι θα ισχύσει έως τη λήξη του τρέχοντος προγράμματος, δηλαδή έως 20 Αυγούστου 2018.

4. Ομαδικές απολύσεις

Εφεξής, το αρμόδιο διοικητικό όργανο για την έγκριση ή την απόρριψη ενός σχεδίου ομαδικών απολύσεων παύει να είναι ο υπουργός ή ο νομάρχης και θα είναι το Ανώτατο Συμβούλιο Εργασίας (ΑΣΕ). Άρα παύει να ισχύει το υπουργικό βέτο. Ο εργοδότης, όμως, παρά το ότι δημιουργείται Ειδικό Τμήμα Ελέγχου Ομαδικών Απολύσεων, δεν υποχρεώνεται να υποβάλλει σχέδιο ομαδικών απολύσεων στο ΑΣΕ. Δίνεται περιθώριο 60 ημερών για την επιβολή τους, με τις μισές από αυτές να αφορούν την προσπάθεια εξεύρεσης συναινετικής λύσης μεταξύ εργοδότη και εργαζομένων. Τονίζεται ότι η μη προσφυγή του εργοδότη στο ΑΣΕ συνεπάγεται την ακώρυξη των απολύσεων.

Η αρνητική αιτιολογημένη απόφαση του ΑΣΕ συνιστά τεκμήριο ακυρότητας των απολύσεων σε περίπτωση προσφυγής των απολυμένων στα πολιτικά δικαστήρια.

Τα θετικά σημεία της συμφωνίας

i. Επίδομα στέγασης
Το μέτρο θα καλύψει έως 600.000 νοικοκυριά, δηλαδή το 50% όσων νοικιάζουν κατοικία ή έχουν λάβει δάνειο α' κατοικίας. Το επίδομα θα χορηγείται απευθείας στον αποδέκτη της οφειλής, είτε είναι ο ιδιοκτήτης της κατοικίας είτε είναι το πιστωτικό ίδρυμα που χορήγησε το δάνειο.

ii. Βρεφονηπιακοί σταθμοί
Θα υπάρξει ριζική αύξηση τους, έτσι ώστε να προστεθούν άλλα 45.000 παιδιά στις δομές αυτές. Έτσι από 90.000 που είναι σήμερα, ο συνολικός αριθμός των παιδιών που θα επιδοτούνται μέσω vouchers θα ανέλθει στις 135.000.

iii. Σχολικά γεύματα
Στο πρόγραμμα θα συμμετέχει το 50% του συνολικού μαθητικού πληθυσμού των δημοτικών και γυμνασίων της χώρας.

iv. Επίδομα παιδιού
Η δαπάνη για οικογενειακά επιδόματα αυξάνεται κατά 260 εκατ. ευρώ ή κατά 40%, από 650 εκατ. ευρώ σε 910 εκατ. ευρώ. Στόχος είναι να αυξηθεί η επιδότηση για το πρώτο και για το δεύτερο παιδί.

v. Θέσεις εργασίας
Θα υπάρχει η επιδότηση ύψους 260 εκατ. ευρώ τον χρόνο για προγράμματα απασχόλησης κοινωφελούς εργασίας και απόκτησης εργασιακής εμπειρίας.

vi. Φαρμακευτική δαπάνη
Προτείνεται μείωση στο μισό της συμμετοχής στη φαρμακευτική δαπάνη στα μηνιαία εισοδήματα από 700-1.200 ευρώ και συνολική κατάργηση σε άνεργους, συνταξιούχους, εργαζόμενους, για εισοδήματα έως 700 ευρώ.

Μέσο: . . . . . ΤΟ ΠΑΡΟΝ

Ημ. Έκδοσης: . . . 21/05/2017 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 21/05/2017

Σελίδα: 15

Ευνοϊκές προϋποθέσεις συνταξιοδότησης γυναικών ασφαλισμένων του πρώην Ταμείου Επιστημόνων

Οι ασφαλισμένες γυναίκες του πρώην Ταμείου των Επιστημόνων, γιατροί, μηχανικοί, δικηγόροι (ΕΤΑΑ), μπορούν να κατοχυρώσουν δικαίωμα σύνταξης με ευνοϊκότερες ρυθμίσεις από τις σημερινές, υπό τις εξής προϋποθέσεις:

1) 35 έτη ασφάλισης

Οι γυναίκες ασφαλισμένες του πρώην ΕΤΑΑ, που συμπλήρωσαν ακόμη και με πλασματικά έτη τα 35 χρόνια ασφάλισης έως 31/12/2012, κατοχυρώνουν ως όριο ηλικίας το 58ο ή το 59ο έτος. Οι ασφαλισμένες γυναίκες που συμπλήρωσαν το ως άνω όριο ηλικίας έως τις 18 Αυγούστου 2015 και είχαν 36 ή 37 -αντίστοιχα- χρόνια ασφάλισης θεμελιώσαν συνταξιοδοτικό δικαίωμα. Για τις γυναίκες που συμπληρώνουν την ηλικία των 58 ή 59 ετών από τις 19 Αυγούστου 2015 και μετά ισχύουν τα παρακάτω:

Για την ηλικία των 58 ετών

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΕΝΗ ΗΛΙΚΙΑ	ΕΤΟΣ	ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΥΝΤΑΞΗΣ (ΗΛΙΚΙΑ)
58ο έτος	2016	59 ετών
58ο έτος	2017	59,6 ετών
58ο έτος	2018	60,2 ετών
58ο έτος	2019	60,6 ετών
58ο έτος	2020	61 ετών
58ο έτος	2021	61,6 ετών
58ο έτος	2022	62 ετών (κα 40 χρόνια ασφάλισης)

Για την ηλικία των 59 ετών

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΕΝΗ ΗΛΙΚΙΑ	ΕΤΟΣ	ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΥΝΤΑΞΗΣ (ΗΛΙΚΙΑ)
59ο έτος	2016	59,9 ετών
59ο έτος	2017	60,2 ετών
59ο έτος	2018	60,6 ετών
59ο έτος	2019	60,11 ετών
59ο έτος	2020	61,3 ετών
59ο έτος	2021	61,8 ετών
59ο έτος	2022	62 ετών (κα 40 χρόνια ασφάλισης)

2) 25 έτη ασφάλισης

Οι γυναίκες ασφαλισμένες του πρώην ΕΤΑΑ (μηχανικοί, γιατροί, δικηγόροι) που συμπλήρωσαν μέχρι το 2010 25 έτη ασφάλισης στο ΤΣΜΕΔΕ ή το Ταμείο Νομικών (ΤΑΝ) και 21,6 έτη ασφάλισης στο ΤΣΑΥ (Τομέα Υγειονομικών) αποκτούν δικαίωμα σύνταξης στο 60ό έτος. Στην περίπτωση, όμως, που συμπληρώσουν τα 60 έτη μετά τις 19 Αυγούστου 2015, θα πρέπει να ακολουθήσουν τα νέα όρια (αυξημένα) ηλικίας που αντιστοιχούν για κάθε χρόνο. Δηλαδή, οι ασφαλισμένες που κλείνουν το 60ό έτος το 2018 δικαιούνται σύνταξη στα 63,6 έτη, αυτές που κλείνουν τα 60 έτη το 2019 δικαιούνται σύνταξη στα 64,5, ενώ αν κλείσουν το 60ό έτος το 2022 θα βγουν σε σύνταξη στα 67 έτη, εκτός και εάν έχουν συμπληρώσει νωρίτερα τα 40 χρόνια ασφάλισης. Σημειώνεται ότι οι γυναίκες ασφαλι-

σμένες που έκλεισαν το 60ό έτος το 2011 ή το 2012 και έχουν 25 έτη ασφάλισης στο Ταμείο των Μηχανικών (ΤΣΜΕΔΕ) και στο Ταμείο των Νομικών (ΤΑΝ) και 22 έτη ασφάλισης στο Ταμείο των Υγειονομικών (ΤΣΑΥ) έχουν το δικαίωμα να βγουν στη σύνταξη στα 61 ή στα 62 έτη αντίστοιχα.

Μπότες ανηλίκων

Οι ασφαλισμένες του Τομέα Ασφάλισης Νομικών είναι οι μόνες από τις άλλες κατηγορίες των επιστημόνων του ΕΤΑΑ (μηχανικούς και γιατρούς) που έχουν τη δυνατότητα κατοχύρωσης ευνοϊκών προϋποθέσεων συνταξιοδότησης από 50 ετών με ανήλικο παιδί. Οι περιπτώσεις αυτές έχουν ως ακολούθως:

Οι ασφαλισμένες μπότες στο ΤΑΝ, οι οποίες είχαν από 21,6 έως 22,6 έτη ασφάλισης μέχρι το 2012, έχουν κατοχυρώσει την έξοδο από την εργασία τους στις ηλικίες των 50, 55 και 58 ετών, για τα έτη 2010, 2011 και 2012 αντίστοιχα. Στην περίπτωση που οι ηλικίες των 50, 55 και 58 ετών των μπότερων ασφαλισμένων συμπληρώνονται από τις 19/8/2015 και μετά, τότε θα ακολουθηθούν τα νέα όρια ηλικίας. Έτσι, για παράδειγμα, μπότερα με ανήλικο παιδί το 2012, που είχε 22,5 έτη ασφάλισης αλλά συμπληρώνει την ηλικία των 58 ετών το 2019, αποκτά δικαίωμα συνταξιοδότησης στα 62,6 έτη. Σημειώνεται ότι οι ασφαλισμένες μπότες που συμπληρώνουν 23 έτη ασφάλισης από 1/1/2013 και μετά, συνταξιοδοτούνται αφού συμπληρώσουν το 67ο έτος της ηλικίας τους. Πρακτικά, οι ευνοϊκές προϋποθέσεις συνταξιοδότησης των νέων ασφαλισμένων μπότερων -μετά την 1/1/1993- με ανήλικο παιδί δεν υφίστανται.

3. ΟΙ ΔΥΟ ΟΨΕΙΣ ΤΟΥ ΧΡΕΟΥΣ

Μέσο: . . . . . ΕΘΝΟΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 21/05/2017 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 21/05/2017

Σελίδα: 84

ΟΡΘΟ-ΛΟΓΙΚΑ Τάκης Κατσιμάρδος

Οι δύο όψεις του χρέους

ΤΟ ΠΑΚΕΤΟ των μέτρων, που νομοθετήθηκε την περασμένη Πέμπτη, είναι το ένατο στα μνημονιακά χρόνια. Δεν είναι απολύτως βέβαιο ακόμη αν πρόκειται και για το τελευταίο. Το σίγουρο είναι ότι η κυβέρνηση, με την ψήφισή του, έχει σχεδόν εξαντλήσει το απόθεμα των συμβιβασμών. Πρωτίστως, όμως, η κοινωνία έφθασε στα όρια της αντοχής και της ανοχής. Το μοναδικό στέρεο ανάχωμα για τις τραυματικές υποχωρήσεις, ειδικά απέναντι στους πολύτεκνους και στη μείωση του αφορολόγητου, είναι, πια, η διευθέτηση του χρέους.

Χωρίς μια συνολική συμφωνία, που θα το καθιστά βιώσιμο, εκλείπουν βασικοί λόγοι της επιχειρηματολογίας για την άσκηση εξουσίας από το σχήμα ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ. Αν λάβουμε υπόψη ότι ανέλαβε τη διακυβέρνηση για να απαλλάξει την κοινωνία από τα εξοντωτικά μνημόνια και την ταπεινωτική επιτροπεία. Είναι αυτονόητο ότι χωρίς μια πραγματιστική ελάφρυνση του χρέους, μνημόνια και επιτροπεία θα υπερίπτανται εσσει πάνω από τη χώρα. Είτε με κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ είτε με οποιαδήποτε άλλη.

Η τελευταία κυβερνητική γραμμή άμυνας απέναντι στο εμπροσθοβαρές πακέτο είναι ότι θα εφαρμοστούν αν επέλθει συμφωνία για το χρέος. Αν δεν επιτευχθεί, λόγω των γνωστών διαφωνιών μεταξύ Βερολίνου και ΔΝΤ, επέρχεται το αδιέξοδο και το απρόβλεπτο. Πάντως, το παρόν κυβερνητικό σχήμα δεν νομιμοποιείται να εφαρμόσει τα τελευταία μέτρα σε αυτή την περίπτωση. Με τα δεδομένα αυτά, ως αναγκαίος όρος για την εγκυρότητα και την επικαιροποίηση του κυβερνητικού αφηγήματος, στις νέες συνθήκες, προβάλλει μια πολιτική συμφωνία για το χρέος. Διαφορετικά θα πρόκειται για το μεγαλύτερο πλιγμά, μετά το επώδυνο καλοκαίρι του 2015.

Στις κρίσιμες για το παρόν περιστάσεις η κυβέρνηση καλείται να αποδείξει ότι παραμένει η κινητήρια δύναμη διεξόδου από το νεοαποικιακό καθεστώς. Χωρίς ρήξη, «επανάσταση» εναντίον των εταιρών και ηρωικές εξόδους από την Ευρωζώνη. Να δικαιώσει προσδοκίες και να αντισταθμίσει την εύλογη κριτική του κόσμου της εργασίας, των αριστερών και προοδευτικών πολιτών. Για τις νέες θυσίες, τα λάθη, τις αστοχίες και τις αδυναμίες της. Με ορίζοντα όχι μόνο τη λήψη των αντιμέτρων και την ακύρωση της δέσμευσης ότι η εφαρμογή τους επαφίεται στην καλή διάθεση του ΔΝΤ. Αλλά και με την προοπτική της επανεξέτασης και της επαναδιαπραγμάτευσης του τελευταίου σκληρού πακέτου.

Το ζήτημα του χρέους κρίνει, επομένως, τη φορά των επερχόμενων εξελίξεων. Την τύχη της κυβέρνησης στο δεύτερο ημίχρονο της θητείας της. Η βιωσιμότητά του είναι προϋπόθεση και για την απρόσκοπτη συνέχιση του βίου της. Δυστυχώς, όμως, αυτό δεν εξαρτάται από τις επιθυμίες και τους χειρισμούς της.

4. ΠΟΙΟ ΕΙΝΑΙ ΤΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΑΣ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ

Μέσο: . . . . . ΤΟ ΠΑΡΟΝ

Ημ. Έκδοσης: . . . 21/05/2017 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 21/05/2017

Σελίδα: 15

Τα κριτήρια της συνταξιοδότησης για τις γυναίκες εκπαιδευτικούς του Δημοσίου

Στη σύνταξη μπορούν να βγουν οι γυναίκες εκπαιδευτικοί του Δημοσίου:

- 1) Σε ηλικία 55 ετών, με 30 χρόνια υπηρεσίας και 25ετία μέχρι το 2010 (διορισμός μέχρι το 1982).
- 2) Στα 60 έτη, με 30 χρόνια υπηρεσίας και 25ετία μέχρι το 2010 (διορισμός από 1983-1992).
- 3) Και στις δύο περιπτώσεις, οι γυναίκες εκπαιδευτικοί, εκτός του ότι πρέπει να έχουν συμπληρώσει την 25ετία μέχρι το τέλος του 2010, οφείλουν και μια επιπλέον προϋπόθεση: Μέχρι τις 18 Αυγούστου του 2015 να έχουν συμπληρώσει τα 30 χρόνια υπηρεσίας και τα 55 έτη, εάν είναι διορισμένες πριν το 1983, ή τα 30 χρόνια υπηρεσίας και τα 60 έτη, εάν είναι διορισμένες μετά το 1983.
- 4) Αν δεν πληρούνται αθροιστικά οι παραπάνω προϋποθέσεις, η συνταξιοδότηση μετατίθεται χρονικά με τις διατάξεις περί εκπαιδευτικών και οφείλουν οι ενδιαφερόμενες να ανατρέξουν στους πίνακες των ορίων ηλικίας του ν. 4336/2015. Οι προϋποθέσεις αυτές ισχύουν και για τους

άνδρες εκπαιδευτικούς. Εκτός αυτών, υπάρχουν και πιο ευνοϊκές προϋποθέσεις, όπως με ανήλικο τέκνο και 25έτια μέχρι το 2010, τρίτεκνων μητέρων κ.ά.

5) Πάντως, αυτό που πρέπει να προσέξει μια γυναίκα δημόσιος υπάλληλος που επιθυμεί να συνταξιοδοτηθεί άμεσα είναι να έχει συμπληρώσει -ταυτόχρονα- 25ετία (είτε με πραγ-

ματικό χρόνο είτε με εξαγορές -πλασματικό) κατά το επίμαχο έτος (2010, 2011, 2012) αλλά και την κρίσιμη ηλικία (55-60, 56-61, 58-63) έως και τις 18 Αυγούστου 2015. Διαφορετικά, εμπίπτει στις μεταβατικές αυξήσεις των ηλικιακών ετών και θα πρέπει να ανατρέξει στους νέους πίνακες συνταξιοδότησης.

70

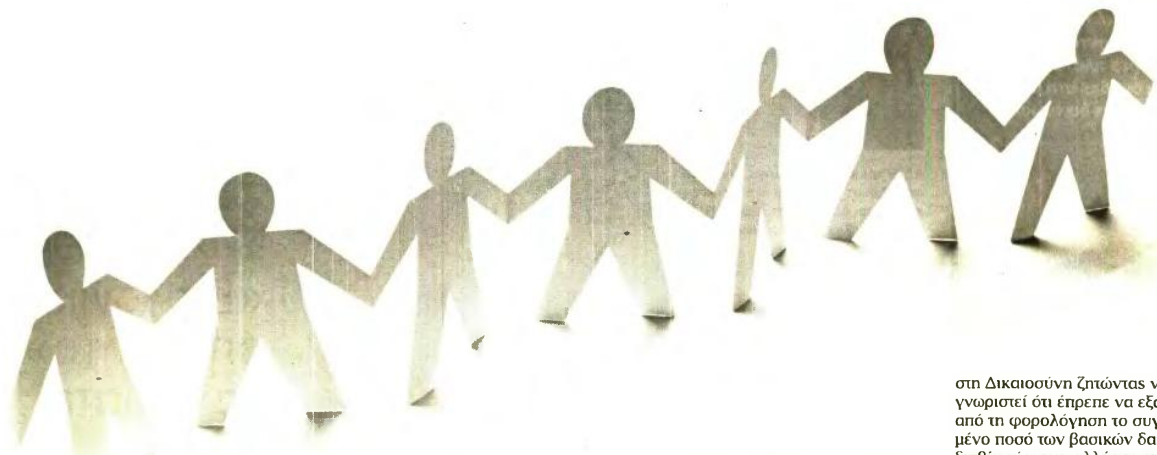
ΚΟΙΝΩΝΙΑ

21 ΜΑΪΟΥ 2017

ΕΘΝΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

**ΑΠΟΦΑΣΗ-ΟΔΗΓΟΣ
ΑΠΟ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ**

Αφορολόγητο χωρίς εξαιρέσεις για πολύτεκνους και άλλες ειδικές ομάδες

Το ΣτΕ απέρριψε προσφυγή πατέρα 16 παιδιών που ζητούσε ειδική φορολογική μεταχείριση, κρίνοντας ότι δεν μπορεί κάθε πολίτης να διεκδικεί πρόνομια ανάλογα με την οικονομική του δυνατότητα

ΤΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΑΥΓΟΝΗΤΗ

ΔΕΝ ΚΑΤΑΦΕΡΑΝ οι πολύτεκνοι να κερδίσουν τη «μάχη» για τη θέσπιση ενός αφορολόγητου ορίου που να μπορεί να τους ανακουφίσει, ενώ μαζί τους δεν μπορούσαν να βρουν τη συνταγματική διεξοδό που αναζητούσαν ταυτόχρονα και εκατοντάδες χιλιάδες άλλοι φορολογούμενοι, ώστε να μπορούν να «αμύνονται» πιο καλά και αποτελεσματικά απέναντι στη φορολογική λαίλαπα των τελευταίων ετών.

Οι πολύτεκνοι έχασαν την πιλοτική δίκη στην Ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας, μέσα από την οποία επιδίωκαν να καταπέσει ως αντισυνταγματική η παράλειψη της πολιτείας να θεσπίσει ένα αφορολόγητο όριο υπέρ τους ή να τους δοθεί το δικαίωμα να αμφισβητήσουν το ύψος των φορολογικών τους επιβαρύνσεων, αποδεικνύοντας ότι ξεπερνά τη φοροδοτική τους ικανότητα και τους στερεί τη δυνατότητα να καλύψουν στοιχειώδεις βιοτικές ανάγκες.

Αρχή καθολικότητας. Η Ολομέλεια ΣτΕ αναγνώρισε ότι το Σύνταγμα αφινεί ελεύθερο τον νομοθέτη να καθορίσει τις οικονομικές επιβαρύνσεις, την επιβολή φόρων και φοροαπαλλαγών, με βάση τις εκάστοτε κρατούσες κοινωνικοοικονομικές συνθήκες και με γνώμονα τις

αρχές της καθολικότητας για τις επιβαρύνσεις, και της ισότητας απέναντι στα βαρυνόμενα πρόσωπα. Και ειδικά για τους πολύτεκνους, δέχθηκε κατά πλειοψηφία (15-4 ψήφων) ότι είναι συνταγματικά ανεκτό το νομοθετικό πλαίσιο που να μην δεν προβλέπει ένα αφορολόγητο όριο, αλλά ταυτόχρονα έχει θεσπίσει τη στήριξη τους με την καταβολή επιδομάτων για κάθε παιδί και την έκπτωση δαπανών από τους οφειλόμενους φόρους.

Η απόφαση του ΣτΕ αφορά όμως στην πράξη όλους τους φορολογούμενους, αφού αναδεικνύεται σε κομβικό σημείο της (1087/17) το γεγονός ότι δεν γίνεται δεκτός ο νομικός ισχυρισμός πως κάθε πολίτης θα έπρεπε να μπορεί να διεκδικεί τη θέσπιση ενός αφορολόγητου ορίου ή να μπορεί να απευθύνεται στις αρμόδιες φορολογικές αρχές ή στη Δικαιοσύνη για να αποδείξει ότι δεν πρέπει να φορολογηθεί για ένα τμήμα του εισοδήματός του που αναλώθηκε για να καλύψει στοιχειώδεις ανάγκες για την αξιοπρεπή διαβίωση του ίδιου και της οικογένειάς του.

Σε μια περίοδο έντονων συζητήσεων και αντιπαράθεσεων γύρω από το αφορολόγητο, το ΣτΕ δεν άνοιξε τελικά τον δρόμο για σημαντικές ανατροπές όπως ήλπιζαν κάποιoi.

Την αντισυνταγματικότητα της παράλειψης αυτής από την πλευρά της Πολιτείας αναγνώρισε μειοψηφία πέντε δικαστικών λειτουργών για το σύνολο των φορολογουμένων, αλλά και ειδικότερα για τις πολύτεκνες οικογένειες, κρίνοντας ότι η μη θέσπιση αφορολόγητου ή η αδυναμία αντιπρόθεσης της φοροδοτικής ικανότητας καθενός παραβιάζει τις συνταγματικές διατάξεις που κατοχυρώνουν την αξιοπρεπή διαβίωση του ατόμου και την ισότητα στη συμμετοχή των δημοσίων βαρών, ενώ ειδικά για τους πολύ-

τεκνους, παραβιάζει επιπλέον και τη συνταγματική επιταγή για ειδική φροντίδα τους από το κράτος.

Την ευρύτερης σημασίας «πιλοτική δίκη» προκάλεσε προσφεύγωντας σε Διοικητικό Πρωτοδικείο της Β. Ελλάδας 47χρονος πολύτεκνος, πατέρας 16 παιδιών, που πέρα από τον εαυτό του και τη σύζυγό του είχε πριν από έναμιο χρόνο (όταν η υπόθεση εισήχθη στο ΣτΕ) και το βάρος συντήρησης 12 παιδιών, ηλικίας 4-23 ετών, τότε (3 σπουδαστές, 7 μαθητές).

Για το 2013 δήλωσε εισοδήμα 36.807 ευρώ, η Εφορία υπολόγισε φόρο 9.280 ευρώ με μείωση 554 ευρώ και μετά την αφαίρεση του ήδη παρακρατηθέντος φόρου έπρεπε να πληρώσει 3.754 ευρώ. Στον φόρο συνυπολογίζονταν ειδική εισφορά αλληλεγγύης 540 ευρώ και φόρος πολυτελούς διαβιώσεως 440 ευρώ για το ζευγάρι, που διέμενε σε μονοκατοικία 259 τ.μ. της συζύγου, διέθετε αγροτεμάχια λίγων στρεμμάτων ασήμαντης αξίας, ένα ΙΧ 1.598 κυβικών, 22 ετών (κληρονομία από τον πατέρα), ένα λεωφορείο 6 ετών και 9 θέσεων, που δεν χωρούσε την οικογένεια.

ΑΒΑΣΙΜΟΙ ΙΣΧΥΡΙΣΜΟΙ

Απορριφθηκαν ως αβάσιμοι οι ισχυρισμοί του προσφεύγοντα ότι το Σύνταγμα υποκρίνεται σε θέσπιση ενός αφορολόγητου ορίου ή ότι καθιερώνεται ένα μακτό (και συνεπώς ανατρέψιμο, με ανταπόδειξη) τεκμήριο φοροδοτικής ικανότητας.

Το καλοκαίρι του 2014 υπέβαλε ενδικοφανή προσφυγή στη ΓΓΔΕ, τονίζοντας ότι δεν έπρεπε να φορολογηθεί για τμήμα του εισοδήματός του ύψους 31.652 ευρώ αλλά μόνο για το υπόλοιπο, καθώς δαπάνησε 33.400 ευρώ για στοιχειώδεις ανάγκες της υπερπολύτεκνης οικογένειάς του, προσκομίζοντας αποδείξεις για φως, νερό, τηλεφωνό, τέλη κυκλοφορίας και ασφάλιστρα ΙΧ, ιατρικές δαπάνες, έξοδα διατροφής-ένδυσης κ.λπ. Μετά την απόρριψή της κατέφυγε

στη Δικαιοσύνη ζητώντας να αγνωρισθεί ότι έπρεπε να εξαιρεθεί από τη φορολόγηση το συγκεκριμένο ποσό των βασικών δαπανών διαβίωσής τους, αλλά και να κριθεί αντισυνταγματική η παράλειψη της πολιτείας να θεσπίσει αφορολόγητο όριο για τις πολύτεκνες οικογένειες, γεγονός που έπρεπε να ενεργοποιήσει το δικαίωμά του να ανταποδείξει ότι η επιβάρυνση αυτή ξεπερνά τη φοροδοτική του ικανότητα.

Το ΣτΕ, υπό τον πρόεδρο Ν. Σακελλαρίου, δέχθηκε ότι το Σύνταγμα αφινεί καταρχήν ελεύθερο τον νομοθέτη να καθορίζει τις οικονομικές επιβαρύνσεις και να θεσπίζει, να περιορίζει και να καταργεί φοροαπαλλαγές, με γνώμονα τις κρατούσες κοινωνικοοικονομικές συνθήκες και τις συνταγματικές αρχές της καθολικότητας και ισότητας.

Εκρίνε επίσης ότι το Σύνταγμα απευθύνει έντονη υποδείξη στον νομοθέτη να πάρει κατάλληλα μέτρα φροντίδας υπέρ των πολύτεκνων οικογενειών, με βάση τις κρατούσες συνθήκες και μέσα στα όρια άλλων συνταγματικών αρχών, και συνεπώς ο νομοθέτης είναι ελεύθερος να επιλέξει τη θέσπιση αφορολόγητου ή την παροχή εκπαιδευτικών ή ειδικών επιδομάτων κ.λπ.

Κατέληξε δε, κατά πλειοψηφία, ότι η επιλογή παροχής επιδομάτων και η έκπτωση ορισμένων δαπανών αντί του αφορολόγητου ορίου συνένεσαν ένα σύστημα κρατικής μέριμνας υπέρ των πολύτεκνων που, λαμβανομένων υποψηφίων και της δυσμενέστερης δημοσιονομικής συγκυρίας, δεν παραβιάζει τις σχετικές διατάξεις του Συντάγματος και διεθνών συμβάσεων.

Αντίθετα, η μειοψηφία ερμηνεύοντας το Σύνταγμα δέχθηκε ότι ο νόμος πρέπει να προβλέπει τη δυνατότητα να εξερευνηθεί η πραγματική φοροδοτική ικανότητα κάθε φορολογουμένου, που διασφαλίζεται με τη θέσπιση ενός αφορολόγητου ορίου ως μακτού τεκμηρίου ή με τη δυνατότητα αναπρόθεσης από τον φορολογούμενο να αναλώσει συγκεκριμένο ύψος του εισοδήματός του για κάλυψη στοιχειωδών αναγκών αξιοπρεπούς διαβίωσης, κάτι που ισχύει πολύ περισσότερο για τις πολύτεκνες οικογένειες, καθιστώντας τις σχετικές διατάξεις αντισυνταγματικές.

Πολιτική

Ανοίγουν οι πόρτες στο Δημόσιο και για 67χρονους

Μνημείο ρουσφετολογικής τρέλας: Με νόμο του 2016 μπορεί κάποιος να προσληφθεί έναν χρόνο προτού πάρει «σύνταξη», με επτά έτη πλασματικής προϋπηρεσίας

Τον «κορό» των προσλήψεων των 50+ άνοιξε, πέρσι, ο πρώην υπουργός Διοικητικής Ανασυγκρότησης Χριστόφορος Βερναρδάκης, όταν προχώρησε στην πρόληψη 2.189 ατόμων που ήταν οι επιτυχημένοι του ΑΣΕΠ του 1998. Τότε ο κ. Βερναρδάκης έκανε λόγο για ηθική υποκρέωση του κράτους απέναντι σε αυτούς τους ανθρώπους που, αν και πέτυχαν, δεν διόριστikan ποτέ. Παρόσο, με τη συμβολική αυτή πράξη ο πρώην υπουργός άνοιξε την «κερκόπορτα» του Δημοσίου και για τις μεγαλύτερες ηλικίες. Αξίζει να σημειωθεί ότι οι εργαζόμενοι αυτοί το αργότερο στα 67 τους θα πρέπει να συνταξιοδοτηθούν από το Δημόσιο, το οποίο θα τους αναγνωρίσει μέχρι και επτά χρόνια προϋπηρεσία.

Από τον **ΓΙΩΡΓΟ ΜΑΝΟΥΣΑΚΑΚΗ**

ΠΡΟΣΛΗΨΕΙΣ 67χρονων στο Δημόσιο επιτρέπει η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛΑ, προκειμένου, όπως αναφέρεται στον νόμο, να μην υπάρχει άνοση διαχείριση μεταξύ των πολιτών. Σύμφωνα με τον νόμο 4443/2016, κάθε πολίτης έως την ηλικία των 67 ετών μπορεί να μετέσχει σε προκηρύξεις προσλήψεων που εκδίδει είτε το ΑΣΕΠ είτε κάποιος άλλος δημόσιος

φορέας, καθώς δεν υπάρχει ηλικιακός περιορισμός. Και αυτό γιατί οι δημόσιοι υπάλληλοι έχουν ανώτατο όριο ηλικίας συνταξιοδότησης τα 67 έτη. Με το

Πανηγυρική εκδήλωση στο Μέγαρο Μαξίμου ήταν η περσινή, όπου ο πρωθυπουργός Αλέξης Τσίπρας, μαζί με τον τότε υπουργό Διοικητικής Ανασυγκρότησης Χριστόφορο Βερναρδάκη, δέχθηκε επιτυχημένους του διαγωνισμού του ΑΣΕΠ του 1998. Επάνω: Η πρώτη σελίδα του ρορίσματος

οκεπτικό αυτό, μπορεί κάποιος σε αυτή την ηλικία να μετέσχει σε προκήρυξη προσλήψεων και, αν προσληφθεί τον επόμενο χρόνο ως μόνιμος, να συνταξιοδοτηθεί ως δημόσιος υπάλληλος, αν έχει κλείσει έναν χρόνο εργασίας.

Πρόσφατα ο Συνήγορος του Πολίτη παρέλαβε αναφορά όπου υπήρχε όριο ηλικίας σε προκήρυξη του Δήμου Ωρροπού. Παρά το γεγονός ότι η προκήρυξη έβγαζε ως χρονικό όριο τα 60 έτη σε όσους ενδιαφε-

ρονταν για τις θέσεις, ο Συνήγορος του Πολίτη, έχοντας ως βάση την κείμενη νομοθεσία, υπογράμμισε στον δήμο το λάθος του, επιστημονώντας του ότι κάνει... διακρίσεις. Αποτέλεσμα αυτής της κατάστασης ήταν ο δήμος να αποσύρει την επιμαχη προκήρυξη και να εκδώσει νέα για τους συμβασιούχους εκπαιδευτικούς που ήθελε, χωρίς αυτή τη φορά, όμως, να προσδιορίζεται όριο ηλικίας. Πρέπει να σημειωθεί ότι δεν είναι η πρώτη φορά που το θέμα της

ηλικίας απασχολεί το Δημόσιο, όπως και το λευκό ποινικό μηρό παλαιότερα για τους εργάτες. Πολλοί είναι αυτοί που υποστηρίζουν ότι το κράτος που έχει κοινωνικό πρόσωπο πρέπει να δίνει τη δυνατότητα σε εργαζομένους οι οποίοι, για πολλούς και διάφορους λόγους, είναι σε μια ηλικία που δύσκολα θα απορροφηθούν στον ιδιωτικό τομέα μέχρι να συμπληρώσουν τα συντάξιμα έτη τους. Ωστόσο υπήρξε και η άλλη άποψη, περί... γερασμένου Δημοσίου.

ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

Το πόρισμα που άνοιξε την «κερκόπορτα»

Τα νέα δεδομένα που δημιουργούνται με τις προσλήψεις στο Δημόσιο αναφέρονται, συγκεκριμένα, στο επιμαχο πόρισμα του Συνήγορου του Πολίτη, το οποίο υπογράφει η Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη Καλλιόπη Λυκοβαρδή. Ειδικότερα, το πόρισμα αναφέρει: «Στον Συνήγορο του Πολίτη υποβλήθηκε αναφορά με αντικείμενο τη θέσπιση ανώτατου ορίου ηλικίας 60 ετών για την πρόσληψη οφορμίσθου εκπαιδευτικού - καλλιτεχνικού προσωπικού ορισμένου χρόνου (καθηγητών Μουσικής) από την Κοινωνική

Επιχείρηση Δήμου Ωρροπού (ΚΕΔΩ). Ο Συνήγορος του Πολίτη, ως φορέας προώθησης της αρχής της ισότητας με ταχείριους στις περιπτώσεις που αυτή παραβιάζεται από δημόσιες υπηρεσίες (ν. 3304/2005, ήδη αντικαταστάθηκε από τον ν. 4443/2016), απεύθυνε έγγραφο στην ΚΕΔΩ και επισήμανε ότι ο καθορισμός ανώτατου ορίου ηλικίας ως όρος πρόσβασης στην εργασία και την εν γένει απασχόληση απαγορεύεται και μπορεί να δικαιολογηθεί μόνον υπό συγκεκριμένες, αυστηρές προϋποθέσεις και έπει-

τα από ειδική αιτιολόγηση. Ζήτησε, δε, από την ΚΕΔΩ να εξετάσει το ενδεχόμενο άρσης του, εφόσον δεν υπάρχει ειδικός λόγος που εβάλλει τη διατήρησή του. Η ΚΕΔΩ, ανταποκρινόμενη άμεσα στο έγγραφο του Συνήγορου του Πολίτη, πρόβησε τροποποίηση της προκήρυξης, απαλείφοντας τον ηλικιακό περιορισμό, συνεκτιμώντας ότι πλέον το 67ο έτος αποτελεί το ανώτατο ηλικιακό όριο συνταξιοδότησης». Και το πόρισμα του Συνήγορου του Πολίτη καταλήγει: «Η άμεση ανταπόκριση και η κινητοποίηση της

ΚΕΔΩ προς την κατεύθυνση άρσης του ηλικιακού περιορισμού στη συγκεκριμένη διαδικασία προσλήψεων αποτελεί ενδεικτικό παράδειγμα καλής πρακτικής της συγκεκριμένης υπηρεσίας, η οποία, αφού διαπίστωσε ότι η θέσπιση ανώτατου ορίου ηλικίας δεν ήταν ειδικός αιτιολογημένη και αφότου έλαβε υπόψη την επιμύκωση του ηλικιακού ορίου συνταξιοδότησης των υπαλλήλων του Δημοσίου και του ευρύτερου δημοσίου τομέα, προέβη στις απαιτούμενες ενέργειες, προς αποκατάσταση της σχετικής ηλικιακής διακρίσεως».

7. Η ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΤΑΞΗ ΠΑΕΙ ΣΤΟΝ ΑΓΥΡΙΣΤΟ

Μέσο: . . . . . ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 21/05/2017 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 21/05/2017

Σελίδα: 38

Πάννης Παπαδάτος
jpapadatos@e-typos.com

Η εργατική τάξη... πάει στον αγύριστο

Η ΠΑΡΑΦΡΑΣΗ της ταινίας του Ελιο Πέτρι με τον Τζιάν Μαρία Βολοντέ και τη Μαριάντζελα Μελάτο («Η εργατική τάξη πάει στον Παράδεισο», 1971) μας ήλθε στο μυαλό μελετώντας τα δραματικά στοιχεία της ιταλικής στατιστικής υπηρεσίας (Istat).

Μολονότι η Ιταλία ανήκει θεωρητικά στις επτά μεγαλύτερες βιομηχανικές δυνάμεις του πλανήτη (G7) και είναι η τρίτη οικονομία της ευρωζώνης μετά τη Γερμανία και τη Γαλλία, τα τελευταία χρόνια βιώνει ένα βίαιο οικονομικό και κοινωνικό μετασχηματισμό, που, αν συνεχιστεί, θα την οδηγήσει με μαθηματική ακρίβεια σε «λατινοαμερικανοποίηση», για να μην πούμε σε «τριτοκοσμοποίηση» τύπου Ελλάδας.

Σύμφωνα με σημαντική μερίδα οικονομολόγων, πολιτικών και εκπροσώπων του επιχειρηματικού κόσμου, αιτία των δεινών της Ιταλίας είναι η αποβιομηχάνιση και η αλματώδης αύξηση του χρέους (άνω του 130% του ΑΕΠ) εξαιτίας του αθέμιτου ανταγωνισμού της Γερμανίας με όπλο το ευρώ (γι' αυτό, άλλωστε, ο Μπερλουσκόνι ετοιμαζόταν να κόψει λιρέτες στο... νομισματοκοπείο το 2011).

Η Istat δεν προχωρά σε τέτοιες πολιτικές κρίσεις. Περιγράφει απλώς ένα επιδεινούμενο σκηνικό καταστροφής. Οι επικεφαλίδες αυτού του horror story θα μπορούσαν να συγκεφαλαιωθούν ως εξής: «Εξαφάνιση της εργατικής και της μεσαίας τάξης», «Διεύρυνση των κοινωνικών ανισοτήτων», «Μπλοκάρισμα κάθε είδους κοινωνικής ανέλιξης» (το φρένο λειτουργεί μόνο προς τα πάνω, ενώ προς τα κάτω η φτωχοποίηση εκατομμυρίων Ιταλών καλά κρατεί!).

Η ιταλική στατιστική υπηρεσία διαπιστώνει ότι εξαφανίζονται τα «ενδιάμεσα επαγγέλματα» (τεχνικοί, μηχανικοί, έμποροι, εκπαιδευτικοί, γιατροί, νοσηλεύτες), ενώ πολλαπλασιάζονται οι θέσεις εργασίες που δεν απαιτούν ειδικευση - και συνεπώς είναι κακοπληρωμένες. Εργάτες και τεχνίτες της μεταποίησης, που αποτελούσαν τον κορμό της ανθούσας ιταλικής βιομηχανίας, ελαττώνονται σταθερά.

Η έκθεση διαπιστώνει ότι στην Ιταλία της κρίσης έχει παγώσει η κοινωνική κινητικότητα. «Οι ευκαιρίες είναι μόνο για τους προνομιούχους. Οι γόννοι της άρχουσας τάξης γίνονται η επόμενη άρχουσα τάξη, τα παιδιά των πτυχιούχων γίνονται πτυχιούχοι και τα παιδιά των υπολοίπων εγκαταλείπουν νωρίς το σχολείο».

Τα στοιχεία είναι απογοητευτικά τόσο για το παρόν όσο και για το μέλλον της Ιταλίας, που υποφέρει από την υψηλότερη υπογεννητικότητα στην Ευρώπη. Σε συνθήκες απόλυτης φτώχειας ζουν 1,6 εκατ. οικογένειες (περίπου 6 εκατομμύρια Ιταλοί). Το 28,7% του πληθυσμού ζει στο όριο της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού, ενώ 7 στους 10 νέους κάτω των 35 ετών εξακολουθούν να μένουν με τους γονείς τους. Το 12% του ιταλικού πληθυσμού αντιμετωπίζει «σοβαρές υλικές στερήσεις», το 6,5% δεν πηγαίνει καθόλου στο γιατρό, ενώ κάνουν θραύση οι δουλειές part time. Από βιομηχανική δύναμη η Ιταλία μετατρέπεται σε χώρα υπηρεσιών, όπως η Ελλάδα, καθώς το 95% των νέων θέσεων εργασίας το 2016 αφορούσε στον τριτογενή τομέα.

Και το πιο τραγικό: Την τελευταία δεκαετία η Ιταλία έχασε 1,1 εκατ. νεανικού πληθυσμού 18-34 ετών, λόγω μετανάστευσης και μείωσης των γεννήσεων. Παρά την έλευση 5 εκατ. μεταναστών και προσφύγων από το εξωτερικό, οι θάνατοι ξεπέρασαν τις γεννήσεις. Μια χώρα σε κατάσταση συναγερμού - και φυσικά δεν είναι η μόνη. ■

8. ΕΚΑΣ ΤΕΛΟΣ ΓΙΑ ΑΚΟΜΗ 200.000 ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΥΣ

Μέσο: . . . . . ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 21/05/2017 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 21/05/2017

Σελίδα: 24

ΕΚΑΣ τέλος για ακόμη 200.000 συνταξιούχους!

Αντιμέτωποι με ακόμη μία επώδυνη περικοπή θα βρεθούν τον φετινό Δεκέμβριο 200.000 χαμηλοσυνταξιούχοι, καθώς θα χάσουν το ΕΚΑΣ. Περικοπές προβλέπουν το πολυνομοσχέδιο και το Μεσοπρόθεσμο Πρόγραμμα της κυβέρνησης σε μια σειρά από άλλα επιδόματα που αφορούν ευάλωτες κατηγορίες πολιτών.

Η περικοπή του ΕΚΑΣ συμπεριλαμβανόταν ήδη στο αρχικό Μνημόνιο και στον νόμο Κατρούγκαλου και θα αποφέρει εξοικονόμηση κονδυλίων ύψους 240.000.000 ευρώ το 2018. Υπενθυμίζεται ότι το ΕΚΑΣ θα κοπεί σε όλους έως το τέλος του 2019. Το ΕΚΑΣ που δίνεται φέτος έχει περικοπή κατά 50% σε όλες τις κατηγορίες, αρχίζει από 115 ευρώ μηνιαίως και συνεχίζει στα 86,25 ευρώ, τα 57,50 ευρώ και, τέλος, στα 28,75 ευρώ.

Αξίζει να σημειωθεί ότι για την καταβολή του επιδόματος πρέπει οι ενδιαφερόμενοι να πληρούν αθροιστικά τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

Ποιοι το χάνουν για να εξοικονομηθούν 240.000.000 ευρώ το ερχόμενο έτος

■ Να έχουν συμπληρώσει το 65ο έτος της ηλικίας τους. Για τους συνταξιούχους λόγω αναπηρίας με ποσοστό αναπηρίας 80% και άνω καθώς και για τα τέκνα που λαμβάνουν σύνταξη λόγω θανάτου του γονέα τους, δεν απαιτείται η συμπλήρωση ορίου ηλικίας.

■ Το συνολικό καθαρό ετήσιο εισόδημά τους από συντάξεις (κύριες, επικουρικές και βοηθήματα καταβαλλόμενα σε χρήμα), μισθούς, ημερομίσθια και λοιπά επιδόματα να μην υπερβαίνει το ποσό των επτά χιλιάδων εννιακοσίων εβδομήντα δύο (7972) ευρώ. Για τον προσδιορισμό του εισοδήματος αυτού δεν λαμβάνονται υπόψη τα ποσά που

αντιστοιχούν στη σύνταξη αναπήρων, θυμάτων πολεμικής περιόδου και κατά την εκτέλεση της στρατιωτικής υπηρεσίας, θυμάτων τρομοκρατίας καθώς και στα προνοιακά βοηθήματα.

■ Το συνολικό ετήσιο ατομικό φορολογητέο καθώς και το απαλλασσόμενο ή φορολογούμενο με ειδικό τρόπο εισόδημα του συνταξιούχου να μην υπερβαίνει το ποσό των οκτώ χιλιάδων οκτακοσίων ογδόντα τεσσάρων (8.884) ευρώ. Το συνολικό ετήσιο οικογενειακό φορολογητέο καθώς και το απαλλασσόμενο ή φορολογούμενο με ειδικό τρόπο εισόδημα να μην υπερβαίνει το ποσό των έντεκα χιλιάδων (11.000) ευρώ.

■ Το συνολικό ακαθάριστο ποσό κύριας και επικουρικής σύνταξης που καταβάλλεται κατά τον μήνα έκδοσης της παρούσας υπουργικής απόφασης, στο οποίο συμπεριλαμβάνονται και τα πάσης φύσεως επιδόματα, να μην υπερβαίνει τα εξακόσια εξήντα τέσσερα (664) ευρώ.

Τι άλλο καταργείται από τον Σεπτέμβριο

ΤΟ ΠΟΛΥΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ καταργεί και μια σειρά από άλλα επιδόματα «ακραίας φτώχειας». Η κατάργησή τους θα αρχίσει από τον Σεπτέμβριο του 2017 και η δαπάνη τους (συνολικό ύψους 10.000.000 ευρώ) ενσωματώνεται στο Κοινωνικό Εισόδημα Αλληλεγγύης επειδή αλληλεπικαλύπτονται. Πρόκειται για:

■ Το επίδομα οικογενειών με χαμηλά εισοδήματα για παιδιά που φοιτούν σε δημόσια σχολεία (ανέρχεται σε 300 ευρώ ανά παιδί και δίνεται σε οικογένειες με εισόδημα έως 3.000 ευρώ).

■ Το επίδομα απροστάτων παιδιών (είναι 44 ευρώ τον μήνα και δίνεται σε παιδιά που στερούνται πατρικής προστασίας -για διάφορους λόγους- μέχρι την ηλικία των 16 ετών).

■ Το επίδομα ένδειας (ανέρχεται σε 600 ευρώ και δίνεται από τις κοινωνικές υπηρεσίες των δήμων σε όσους ζουν σε συνθήκες ακραίας φτώχειας).

■ Το επίδομα νεοεισερχομένων στην αγορά εργασίας (χορηγείται από τον ΟΑΕΔ και αφορά περίπου 5.500 άνεργους νέους, ηλικίας 20-29 ετών, οι οποίοι εισπράττουν το ποσό των 73,37 ευρώ τον μήνα για πέντε μήνες).

Σε ό,τι αφορά τα οικογενειακά επιδόματα, με βάση το πολυνομοσχέδιο «πρωορούντα» οι οικογένειες με ένα παιδί, καθώς το σημερινό ετήσιο εισοδηματικό κριτήριο των 9.000 ευρώ υποχωρεί πλέον στα 6.000 ευρώ «κόβοντας» πολλούς δικαιούχους, παρότι το επίδομα αυξάνεται από 40 ευρώ που είναι σήμερα στα 60 ευρώ τον μήνα.

Τέλος, η κατάργηση του επιδόματος συζύγου και της οικογενειακής παροχής στις συντάξεις από το 2019 πλήττει τουλάχιστον 1.000.000 συνταξιούχους, όλους τους πρώην δημοσίους υπάλληλους και αρκετές χιλιάδες του ιδιωτικού τομέα, που λάμβαναν επίδομα συζύγου (35 ευρώ τον μήνα) στη σύνταξη τους ή επίδομα ανήλικου ή ανάπηρου τέκνου (50 ευρώ).

9. ΟΙ ΝΕΟΙ ΜΙΣΘΟΙ ΣΕ ΕΝ ΔΥΝΑΜΕΙΣ ΚΑΙ ΣΩΜΑΤΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Μέσο: . . . . . ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 21/05/2017 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 21/05/2017

Σελίδα: 24

σε Εν. Δυνάμεις και Σώματα Ασφαλείας

ΟΙ ΝΕΟΙ ΜΙΣΘΟΙ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΛΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ ΚΑΙ ΣΤΑ ΣΩΜΑΤΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΧΩΡΙΣ ΤΑ ΕΠΙΔΟΜΑΤΑ							
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Α		ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Β		ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Γ		ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Δ	
ΚΑΜΑΚΑΚΟ	ΒΑΣΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ	ΚΑΜΑΚΑΚΟ	ΒΑΣΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ	ΚΑΜΑΚΑΚΟ	ΒΑΣΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ	ΚΑΜΑΚΑΚΟ	ΒΑΣΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ
1	4.200	1	2.445	1	2.109	1	1.686
2	3.800	2	2.385	2	2.039	2	1.662
3	3.400	3	2.325	3	2.009	3	1.639
4	3.150	4	2.265	4	1.939	4	1.587
5	3.000	5	2.165	5	1.849	5	1.531
6	2.880	6	2.145	6	1.769	6	1.479
7	2.800	7	2.085	7	1.709	7	1.427
8	2.705	8	2.045	8	1.659	8	1.376
9	2.650	9	1.995	9	1.599	9	1.329
10	2.575	10	1.925	10	1.529	10	1.277
11	2.455	11	1.845	11	1.479	11	1.230
12	2.375	12	1.785	12	1.429	12	1.183
13	2.245	13	1.725	13	1.369	13	1.141
14	2.155	14	1.665	14	1.329	14	1.098
15	2.095	15	1.605	15	1.309	15	1.056
16	2.025	16	1.545	16	1.269	16	1.014
17	1.975	17	1.485	17	1.239	17	972
18	1.925	18	1.455	18	1.159	18	933
19	1.875	19	1.415	19	1.079		
20	1.845	20	1.365	20	1.039		
21	1.755	21	1.315	21	979		
22	1.705	22	1.285	22	939		
23	1.655	23	1.245				
24	1.625	24	1.185				
25	1.575	25	1.115				
26	1.525	26	1.085				
27	1.475	27	1.045				
28	1.435	28	985				
29	1.395						
30	1.355						
31	1.315						
32	1.275						
33	1.235						
34	1.195						
35	1.155						

Υπαξιωματικοί, ανθυπασπιστές, αστυφύλακες, πυροσβέστες, λιμενοφύλακες

ΕΠΟΠ, ΟΠΥ, ΕΜΘ, ΕΠΥ και αστυνομικό προσωπικό

Είδη φρουράς και συνοφύλακες

Εβρου και Σους νομούς Λέσβου, Χίου, Σάμου, Δωδεκανήσου και Σαμοθράκης, καθώς και στο ένοπλο προσωπικό που υπηρετεί ή είναι αποσπασμένο στο Σκάρω. Προϋπόθεση είναι και εδώ οι δικαιούχοι να προσφέρουν υπηρεσία με πλήρη και αποκλειστική απασχόληση στην υπηρεσία της περιφέρειας που δικαιολογεί την καταβολή του. Το επίδομα χορηγείται και για όσο διάστημα οι υπάλληλοι λούν σε θερμοηλεκτρικές άδειες.

Η διατήρηση των επιδομάτων αναπηρίας και κινδύνου που παρέχονται στα στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας στο ύψος που έχουν διαμορφωθεί κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος. Υπενθυμίζεται ότι τα επιδόματα αναπηρίας και κινδύνου είναι: πτητικό, πτώσεως αλεξίπτωπτών, καταδυτικό, υποβρύχιων καταστροφών, δυτών, εκκαθάρισης ναρκοπέδων, ΕΚΑΜ, ΕΜΑΚ, ΜΑΤ,

ανικνευτών, εξουδετερωτών βομβών και εκρηκτικών μηχανισμών, συνοδών σκύλων που χρησιμοποιούνται για την ανίχνευση εκρηκτικών υλών και άλλων ελέγχων, ειδική αποζημίωση πυροτεχνουργών υπηρεγείας Εθνικής Αμυνας και γραφείου λόγω ανικανότητας, ένεκα παθών στην υπηρεσία. Τέλος, διατηρείται το ειδικό επίδομα μετακίνησης για το αστυνομικό προσωπικό που υπηρετεί στα αστυνομικά τμήματα της Κακκαβιάς και της Κρυσταλλοπηγής, καθώς και η ειδική μηνιαία αποζημίωση που χορηγείται στο προσωπικό της Υπηρεσίας Εσωτερικών Υποθέσεων της Ε.Λ.ΑΣ και του Λιμενικού - Ελληνικής Ακτοφυλακής. Ως ανώτατο όριο μηνιαίων αποδοχών για τα στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας ορίζεται το ποσό των 5.365 ευρώ, αντί για 4.631 που ισχύει σήμερα.

επίδομα μουσικής και οργάνου, διαφοροποιούμενο ανά κατηγορία για τους μουσικούς. Αναγνωρίζεται εφεξής για μεθοδολογική εξέλιξη η παρασχεθείσα υπηρεσία που αφορά διδακτικό και ερευνητικό έργο σε αναγνωρισμένα πανεπιστημιακά ιδρύματα του εξωτερικού για μέλη ΔΕΠ των πανεπιστημίων, Ε.Π. των ΑΤΕΙ και για ερευνητές. Ταυτόχρονα ενοποιούνται σε ένα κοινό σύστημα αμοιβών οι ιατροί και οδοντίατροι του ΕΣΥ και οι λοιποί ιατρικό προσωπικό (σήμερα αμείβονται με τον ν. 4354/2015). Ειδικότερα, οι ιατροί υπηρεσίας υπαίθρου κατατάσσονται σε συγκεκριμένου μεθοδολογικό κλιμάκιο χωρίς περαιτέρω μεθοδολογική εξέλιξη. Καθορίζεται η εφεξής ρητά στον νόμο το ύψος του ωρομισθίου της αποζημίωσης εφημεριών ανά βαθμό, αποσυνδεδεμένο από τον κατεχόμενο βασικό μισθό, όπως ισχύει σήμερα. Ο εν λόγω επανακαθορισμός του προκαλεί αύξηση ύψους 6%. Καταργείται το καθεστώς των μεθοδολογικών προσαγωγών των ιατρών και των οδοντιών των Κέντρων Υγείας. Καθορίζεται ο βασικός μισθός των αρχιερέων της Εκκλησίας της Ελλάδος, διαφοροποιούμενος ανά κατεχόμενη θέση - αξίωμα. Δεν ισχύει εφεξής το καθεστώς των μεθοδολογικών προσαγωγών για τους μουσικούς.

ΣΤΙΣ νοσηρικές βελτιώσεις του νομοσχεδίου του υπουργείου Οικονομικών προστέθηκε στο «παρά πέντε» της ψήφισής του μια σειρά από αλλαγές στα ειδικά επιδόματα ερευνητών, καθηγητών και ιατρών. Πιο συγκεκριμένα, το ειδικό επίδομα έρευνας για διευθυντές ερευνητικών Κέντρων και Ινστιτούτων ορίζεται στα 500 ευρώ (από 30 ευρώ), για ερευνητές Α' στα 500 ευρώ (από 280 ευρώ), για ερευνητές Β' στα 450 ευρώ (από 250 ευρώ), για ερευνητές Γ' στα 400 ευρώ (από 180 ευρώ), για ερευνητές Δ' στα 250 ευρώ (από 10 ευρώ), για ΕΛΕ Α' στα 350 ευρώ (από 200 ευρώ), για ΕΛΕ Β' στα 320 ευρώ (από 170 ευρώ), για ΕΛΕ Γ' στα 290 ευρώ (από 150 ευρώ) και για ΕΛΕ Δ' στα 270 ευρώ (έναντι 120 ευρώ). Αυξάνονται και τα επιδόματα μελών ΔΕΠ πανεπιστημίων και συγκεκριμένα: για καθηγητές στα 500 ευρώ (από 400 ευρώ), για αναπληρωτές καθηγητές στα 450 ευρώ (από 400 ευρώ), για αίκουρους καθηγητές στα 400 ευρώ (από 350 ευρώ) και για λέκτορες στα 250 ευρώ (από 250 ευρώ). Παρομοίως, για μέλη Ε.Γ.ΑΤΕΙ, ανώτατων στρατιωτικών σχολών, της ΑΣΠΛΑΙ-ΤΕ, των Εκκλησιαστικών Ακαδημιών, των Ακαδημιών Εμπορικού Ναυτικού και της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Υγείας τα επιδόματα καθορίζονται ως εξής: για καθηγητές στα 500 ευρώ (από 250 ευρώ), για αναπληρωτές καθηγητές στα 450 ευρώ (από 200 ευρώ), για επίκουρους καθηγητές στα 400 ευρώ (από 180 ευρώ) και για λέκτορες στα 250 ευρώ (από 150 ευρώ). Τέλος, στους ιατρούς και οδοντίατρους του ΕΣΥ, στους ειδικευμένους γιατρούς και στους επίκουρους ορίζεται επίδομα νοσηρικής απασχόλησης, ως εξής: συντονιστής διευθυντής ή διευθυντής 340 ευρώ (από 250 ευρώ), επιμελητής Α' 295 ευρώ (από 210 ευρώ), επιμελητής Β' 280 ευρώ (από 200 ευρώ), ειδικευόμενος 200 ευρώ (από 180 ευρώ).

Παρεμβάσεις στο παρά 5' για γιατρούς, καθηγητές και ερευνητές

Σύμφωνα με το πολυνομοσχέδιο, ενοποιούνται οκτώ ειδικά μεθοδολογία που ρυθμίζονται το μεθοδολογικό καθεστώς λειτουργιών του διδακτικού προσωπικού της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, ενώ δημιουργείται ενιαία μεθοδολογική κλίμακα, για την οποία ως βάση υπολογισμού λαμβάνεται υπόψη ο βασικός μισθός της βαθμίδας του καθηγητή πανεπιστημίου. Στους νέους βασικούς μισθούς ενοωμάτνεται το καταργούμενο χρονοεπίδομα. Εξάλλου, προβλέπεται: ■ ειδικό επίδομα διδασκαλίας και έρευνας, το οποίο διαφοροποιείται ανά βαθμό και ανά κατηγορία για τα μέλη ΔΕΠ πανεπιστημίων και λοιπών δικαιούχων, ■ ειδικό επίδομα έρευνας, το οποίο διαφοροποιείται ανά βαθμίδα και ανά κατηγορία ερευνητών και λοιπών δικαιούχων, ■ επίδομα νοσηρικής απασχόλησης, το οποίο διαφοροποιείται ανά βαθμό για τους ιατρούς και οδοντίατρους του ΕΣΥ και λοιπούς δικαιούχους, ■ ειδικό επίδομα ιατροδικαστικής υπηρεσίας, διαφοροποιούμενο ανά βαθμό για τους ιατροδικαστές του υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, ■ επίδομα ειδικών καθηκόντων, διαφοροποιούμενο ανά βαθμό για τους υπαλλήλους του διπλωματικού κλάδου και τους λοιπούς δικαιούχους,

■ επίδομα μουσικής και οργάνου, διαφοροποιούμενο ανά κατηγορία για τους μουσικούς. Αναγνωρίζεται εφεξής για μεθοδολογική εξέλιξη η παρασχεθείσα υπηρεσία που αφορά διδακτικό και ερευνητικό έργο σε αναγνωρισμένα πανεπιστημιακά ιδρύματα του εξωτερικού για μέλη ΔΕΠ των πανεπιστημίων, Ε.Π. των ΑΤΕΙ και για ερευνητές. Ταυτόχρονα ενοποιούνται σε ένα κοινό σύστημα αμοιβών οι ιατροί και οδοντίατροι του ΕΣΥ και οι λοιποί ιατρικό προσωπικό (σήμερα αμείβονται με τον ν. 4354/2015). Ειδικότερα, οι ιατροί υπηρεσίας υπαίθρου κατατάσσονται σε συγκεκριμένου μεθοδολογικό κλιμάκιο χωρίς περαιτέρω μεθοδολογική εξέλιξη. Καθορίζεται η εφεξής ρητά στον νόμο το ύψος του ωρομισθίου της αποζημίωσης εφημεριών ανά βαθμό, αποσυνδεδεμένο από τον κατεχόμενο βασικό μισθό, όπως ισχύει σήμερα. Ο εν λόγω επανακαθορισμός του προκαλεί αύξηση ύψους 6%. Καταργείται το καθεστώς των μεθοδολογικών προσαγωγών των ιατρών και των οδοντιών των Κέντρων Υγείας. Καθορίζεται ο βασικός μισθός των αρχιερέων της Εκκλησίας της Ελλάδος, διαφοροποιούμενος ανά κατεχόμενη θέση - αξίωμα. Δεν ισχύει εφεξής το καθεστώς των μεθοδολογικών προσαγωγών για τους μουσικούς.

Μέσο: . . . . . ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 21/05/2017 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 21/05/2017

Σελίδα: 24

Οι νέοι μισθοί

Τα «δωράκια» λίγο πριν την ψήφιση του πολυνομοσχεδίου την Πέμπτη το βράδυ στη Βουλή

Από την
Αγγελική Μαρίνου

amarinou@dimokratianews.gr

Σημαντικές μειώσεις μισθών θα υποστούν τα νέα στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας, σύμφωνα με τις διατάξεις του πολυνομοσχεδίου, ενώ σε αναστολή τίθενται οι μισθολογικές προαγωγές για «παλιούς» και «νέους» ασφαλισμένους, οι οποίοι θα δουν στάσιμους τους μισθούς τους τα επόμενα χρόνια.

Ορισμένα από τα επιδόματα που λαμβάνουν τα ειδικά μισθολόγια (όπως το χρονοεπίδομα) καταργούνται, ενώ αλλάζει το ύψος επιδοματικών παροχών για στρατιωτικούς, αστυνομικούς, λιμενικούς, πυροσβέστες, πανεπιστημιακούς καθηγητές, γιατρούς του ΕΣΥ, διπλωματικούς υπαλλήλους, ερευνητές, αρχιερείς και μουσικούς (της Κρατικής Ορχήστρας Αθηνών, της Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης και της Ορχήστρας της Λυρικής Σκηνής).

Ειδικά για τα Σώματα Ασφαλείας, το νέο ειδικό μισθολόγιο προβλέπει ενσωμάτωση στον βασικό μισθό επιδομάτων, αντικατάσταση της ημερήσιας αποζημίωσης εκτός έδρας με μηνιαίο επίδομα 100 ευρώ για τα στελέχη που υπηρετούν σε ακριτικές περιοχές και διατήρηση των επιδομάτων αναπηρίας και κινδύνου στα σημερινά επίπεδα.

Επίσης, προβλέπεται η χορήγηση οικογενειακής παροχής και ειδικής αποζημίωσης (2,77 ευρώ την ώρα) για το προσωπικό των Σωμάτων Ασφαλείας που εργάζεται αποδεδειγμένα -μέσω της φυσικής παρουσίας του- κατά τις νυκτερινές ώρες.

Στο πολυνομοσχέδιο προβλέπεται, εξάλλου:

- Η χορήγηση επιδόματος ιδιαίτερων συνθηκών εργασίας (έως 184 ευρώ μηνιαίως), λόγω της ιδιαίτερης φύσης των καθηκόντων τους, καθώς και της απασχόλησής τους χωρίς ωράριο εργασίας ή πέραν αυτού. Το συγκεκριμένο επίδομα προσαυξάνεται κατά 55 ευρώ για τα στελέχη που είναι έγγαμοι χωρίς τέκνα και κατά 115 ευρώ για τα στελέχη που έχουν τέκνα, τα οποία πληρούν τις προϋποθέσεις χορήγησης της οικογενειακής παροχής.
- Η χορήγηση του επιδόματος θέσης ευθύνης προβλέπεται από τον βαθμό του ταγματάρχη και άνω. Απαραίτητη προϋπόθεση για τη χορήγησή του είναι η πραγματική ενασχόλησή τους με τα καθήκοντα της θέσης τους.
- Η χορήγηση του επιδόματος ειδικών συνθηκών και του επιδόματος θέσης ευθύνης συνδέεται με την ενεργό πραγματική άσκηση των καθηκόντων των στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας και, συνεπώς, δεν καταβάλλεται για χρονικά διαστήματα που δεν παριστάθηκε πραγματική υπηρεσία, όπως σε περιπτώσεις ενστόλων που επανέρχονται αναδρομικά στην ενέργεια ως αποκατασταθέντες με δικαστικές αποφάσεις για τον χρόνο που ήταν εκτός υπηρεσίας.
- Η ειδική αποζημίωση για το προσωπικό των Σωμάτων Ασφαλείας που αποδεδειγμένα -μέσω της φυσικής παρουσίας του- εργάζεται πέραν των πέντε ημερών την εβδομάδα ανέρχεται σε 46 ευρώ για κάθε ημέρα επιπλέον απασχόλησής του και έως τέσσερις επιπλέον μέρες τον μήνα.
- Η θέσπιση μηνιαίου επιδόματος ύψους 100 ευρώ στα στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων που υπηρετούν ή είναι αποσπασμένα στον νομό

Δεν δικαιούται ειδικό αφορολόγητο πατέρα 16 παιδιών

Πολύτεκνος προσέφυγε στο ΣτΕ για να ακυρωθεί ο φόρος του, αλλά το ανώτατο δικαστήριο αποφάνθηκε ότι το Σύνταγμα επιτρέπει στην πολιτεία να προσδιορίσει τη φορολογική πολιτική

Πολύτεκνος Θεσσαλονικιός με 16 παιδιά έχασε τη δικαστική μάχη στην Ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας -και μαζί του όλες οι πολύτεκνες οικογένειες- για τη θέσπιση αφορολόγητου ορίου στον φόρο εισοδήματος.

του Παναγιώτη Τσιμπούκη
tak_tsi@yahoo.gr

Στο Ανώτατο Ακυρωτικό Δικαστήριο είχε προσφύγει πολύτεκνος ο οποίος έχει 16 παιδιά από τα οποία τα 12 ζουν μαζί του. Υποστήριζε ότι «στερείται της φοροδοτικής ικανότητας» (αδυνατεί) να πληρώσει τον φόρο εισοδήματος των 31.652,24 ευρώ που του έχει καταλογιστεί για το έτος 2014. Και δεν μπορεί, γιατί το ποσό αυτό δαπανήθηκε αποκλειστικά για τις απολύτως απαραίτητες ανάγκες αξιοπρεπούς διαβίωσης της οικογένειάς του. Ο πολύτεκνος ζήτησε από τη Δικαιοσύνη να ακυρωθεί ο προσδιορισμός του φόρου που του καταλογίστηκε σύμφωνα με τη δήλωση εισοδήματος (εκκαθαριστικό σημείωμα). Υποστήριζε ότι είναι αντισυνταγματική (αντιθέτη στα άρθρα 2, 4 και 21 του Συντάγματος) η παράλειψη της πολιτείας να λάβει ειδική μέριμνα για τους πολύτεκνους, υπό τη μορφή είτε θεσπίσεως αφορολόγητου ορίου στον φόρο εισοδήματος, είτε της προβλέψεως διαδικασίας για την απόδειξη της φοροδοτικής του ικανότητας. Ακόμη, τόνιζε ότι η παράλειψη της πολιτείας να θεσπίσει ένα επαρκές αφορολόγητο όριο για τους πολύτεκνους παραβιάζει ταυτόχρονα διεθνείς νομοθετικούς κανόνες, όπως είναι ο Ευρωπαϊκός Κοινωνικός Χάρτης, η Διεθνής Σύμβαση για τα δικαιώματα του παιδιού κ.λπ. Τώρα, η Ολομέλεια του ΣτΕ (απόφαση 1087/2017) έκρινε ότι το Σύνταγμα αφήνει στην πολιτεία την ευχέρεια να προσδιορίσει, κατά την εκτίμησή της, το είδος και την έκταση της ειδικής φροντίδας για τους πολύτεκνους και τα μέλη των οικογενειών τους. Οι σύμβουλοι Επικρατείας σημειώνουν ότι δεν προβλέπεται μεν ειδικό αφορολόγητο όριο στο εισόδημα των πολύτεκνων, η κρατική μέριμνα όμως προβλέπει ειδικά αφορολόγητα επιδόματα (π.χ. στήριξης τέκνων), εκπτώσεις επί του αναλογούντος φόρου κ.ά. Ωστόσο, από τη διάταξη του άρθρου

Από τη διάταξη του άρθρου 21 του Συντάγματος ουδόλως συνάγεται ότι «επί πολύτεκνων οικογενειών δεν μπορεί να επιβληθεί φορολογική επιβάρυνση εν γένει, ούτε προκύπτει ότι ο νομοθέτης υποχρεούται να θεσπίσει ειδικό αφορολόγητο όριο»

21 του Συντάγματος ουδόλως συνάγεται ότι «επί πολύτεκνων οικογενειών δεν μπορεί να επιβληθεί φορολογική επιβάρυνση εν γένει, ούτε προκύπτει ότι ο νομοθέτης υποχρεούται να θεσπίσει ειδικό αφορολόγητο όριο κατά τη φορολόγησή του εισοδήματος αυτής της κατηγορίας των φορολογουμένων», υπογραμμίζουν οι σύμβουλοι Επικρατείας.

Δεν παραλείπουν οι σύμβουλοι Επικρατείας να επισημάνουν και ότι η νομοθεσία για τα επιδόματα των πολύτεκνων οικογενειών «σε συνδυασμό με τις γενικές διατάξεις της νομοθεσίας περί φορολογίας εισοδήματος, οι οποίες θεσπίζουν, αντι αφορολόγητου ποσού, την έκπτωση δαπανών από το ποσό του εκάστοτε οφειλόμενου φόρου συνθέτουν ένα σύστημα ρυθμίσεως της κρατικής μέριμνας υπέρ των πολύτεκνων». Σύστημα

το οποίο, «λαμβάνομένων υπ' όψιν και της δινομενέστιας δημοσιονομικής συγκυρίας κατά το επίμαχο έτος (2014), δεν υπερβαίνει τα συνταγματικά όρια ενόσω των οποίων έχει την ευχέρεια να κινηθεί ο νομοθέτης».

Συγκεκριμένα, υπογραμμίζεται, «οι νομοθετικές διατάξεις που συγκροτούν το φορολογικό σύστημα για τους πολύτεκνους δεν είναι αντίθετες στα άρθρα 2, 4 και 21 του Συντάγματος».

Έξω, ξεκαθαρίζουν οι σύμβουλοι Επικρατείας ότι η παράλειψη της πολιτείας να θεσπίσει αφορολόγητο όριο ειδικώς για τις πολύτεκνες οικογένειες δεν στοχεύει στην παραβίαση των άρθρων 16 του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη και των άρθρων 27, 2 και 3 της Διεθνούς Σύμβασης για τα δικαιώματα του παιδιού, όπως υποστήριζε ο πατέρας των 16 παιδιών.

ΟΔΗΓΟΣ ΕΙΔΙΚΑ ΜΙΣΘΟΛΟΓΙΑ

ΤΟ ΒΗΜΑ Ανάπτυξη

Ρεπορτάζ
ΖΩΣΗ ΤΣΩΛΗΣ

ΚΥΡΙΑΚΗ 21 ΜΑΪΟΥ 2017

Τα 20 ειδικά μισθολόγια του Δημοσίου συγχωνεύονται σε επτά

Αν υπάρξουν μειώσεις μισθών θα καλύπτονται ως «προσωπική διαφορά»

Προβλέπεται συγχώνευση ή και κατάργηση ορισμένων επιδομάτων

Διατηρείται ένα τουλάχιστον επίδομα ως ειδικών καθηκόντων

Για τη μισθολογική κατάταξη των μονίμων στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας δημιουργούνται τέσσερις κατηγορίες, ανάλογα με την προέλευση των στελεχών αυτών

Αποδοχές πολλών ταχυτήτων και «προσωπική διαφορά» για τους υπηρετούντες

Ανατροπή στους μισθούς 200.000 ενσotόλων και επιστημόνων του Δημοσίου

Ποιοι χάνουν, ποιοι κερδίζουν από τα ειδικά μισθολόγια - Θύελλα στα Σώματα Ασφαλείας

Μπροστά σε ανατροπή της μισθολογικής τους εξέλιξης βρίσκονται οι στρατιωτικοί, οι αστυνομικοί, οι πυροσβέστες, οι λιμενικοί, οι καθηγητές και οι ερευνητές των ΑΕΙ, οι γιατροί και το προσωπικό του ΕΣΥ, οι ιατροδικαστές, οι διπλωματικοί υπάλληλοι και οι μουσικοί που εργάζονται σε κρατικές ορχήστρες.

Μετά από τέσσερα χρόνια κυοφορίας, τα 20 ειδικά μισθολόγια του Δημοσίου που ίσχυαν για όλες αυτές τις κατηγορίες εργαζομένων με τα ειδικά και επιστημονικά προσόντα αλλάζουν και συγχωνεύονται σε επτά φέροντας για άλλες κατηγορίες μισθολογικές βελτιώσεις - όπως στους καθηγητές των ΑΕΙ και στους νοσοκομειακούς γιατρούς - και σε άλλες «πάγωμα αμοιβών» όπως τους ένστολους. Κανείς όμως δεν θα έχει, αυτό-

ματα, μείωση αποδοχών καθώς προβλέπεται ότι αν υπάρξουν μειώσεις από τον νέο υπολογισμό των μισθών αυτές θα καλύπτονται ως «προσωπική διαφορά» όπως έγινε με το ενιαίο μισθολόγιο. Βέβαια ο φόβος της μείωσης πάντοτε θα υπάρχει αφού και στις παλιές συντάξεις υπήρχε η «προσωπική διαφορά» η οποία ουσιαστικά καταργείται από την 1η Ιανουαρίου 2019.

Η κατηγορία αυτή των στρατιωτικών και των Σωμάτων Ασφαλείας ήδη έχει ξεσηκωθεί καθώς η βασική αλλαγή που φέρνουν τα νέα ειδικά μισθολόγια είναι ότι γι' αυτούς καταργείται η «μισθολογική προαγωγή» που με απλά λόγια σημαίνει ότι αν δεν πάρουν τον βαθμό δεν θα πάρουν αντίστοιχα και την αύξηση ή το επίδομα που δικαιολογεί η θέση τους.

Ειδικά για το Δικαστικό Σώμα, με τον νόμο, παρατείνεται η ανα-

στολή της μισθολογικής ωρίμασης και μισθολογικών προαγωγών των δικαστικών λειτουργών και του κύριου προσωπικού του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους έως 31.12.2018.

Συγχώνευση, κατάργηση επιδομάτων

Όπως προβλέπει το νομοσχέδιο που ψηφίστηκε από τη Βουλή, κύριο χαρακτηριστικό των ειδικών μισθολογίων, που περιγράφονται αναλυτικά για την κάθε κατηγορία εργαζομένων στο ειδικό ένθετο, είναι η συγχώνευση ορισμένων επιδομάτων από αυτά που καταβάλλονταν σήμερα είτε η κατάργηση ορισμένων άλλων όπως το χρονικό επίδομα.

Οι κανόνες με βάση τους οποίους «χτίστηκαν» τα νέα ειδικά μισθολόγια είναι κοινά για όλους. Οι βασικές αρχές, όπως περιγράφονται από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, είναι οι εξής:

- Συνένωση ειδικών μισθολογίων με ομοειδές αντικείμενο απασχόλησης. Π.χ. δημιουργία ενός ειδικού μισθολογίου για όλα τα μέλη ΔΕΠ

ΑΕΙ, ΕΠ ΑΤΕΙ, ΕΕΔΙΠ, ΕΔΙΠ, εκπαιδευτικό προσωπικό ΑΕΝ, Ανώτατων Εκκλησιαστικών Ακαδημιών κ.λπ. Η συνένωση επιχειρείται με τη σύνδεση των αποδοχών όλων των κατηγοριών με σημείο αναφοράς τις αποδοχές καθηγητή Πανεπιστημίου.

- Ως βάση για τον υπολογισμό των αποδοχών των λειτουργών ή υπαλλήλων λαμβάνεται υπ' όψιν ο ανώτερος βαθμός της κάθε κατηγορίας με σύνδεση των αποδοχών όλων των υπόλοιπων, κατώτερων, βαθμών σε ποσοστό επί των αποδοχών αναφοράς με τα αντίστοιχα έτη υπηρεσίας. Π.χ. στα μέλη ΔΕΠ, ΕΠ ΑΤΕΙ κ.λπ. ως βάση λαμβάνονται οι αποδοχές του καθηγητή Πανεπιστημίου, στους διπλωμάτες οι αποδοχές του πρέσβη κ.λπ.

- Για τον υπολογισμό των νέων αποδοχών του υπαλλήλου που αποτελεί τον όρο αναφοράς για τους υπολοίπους λαμβάνονται υπ' όψιν οι αποδοχές στις 31.12.2016, οι οποίες προκύπτουν από τον συγκεκριμένο του βασικού μισθού, του χρονικού επίδοματος και ορισμένων επιδομάτων.

Επίσης προβλέπεται η διατήρηση ενός τουλάχιστον επιδοματος,

το οποίο θα συνδέεται με τα ειδικά καθήκοντα κάθε κατηγορίας.

Π.χ. για το εκπαιδευτικό προσωπικό της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης προβλέπεται η θέσπιση επιδοματος διδασκαλίας και έρευνας, το οποίο όμως θα καταβάλλεται με την προϋπόθεση πραγματικής άσκησης των συγκεκριμένων καθηκόντων.

- Με την κατάργηση του χρονικού επίδοματος δημιουργείται για τα περισσότερα από τα ειδικά μισθολόγια μισθολογική κλίμακα ανά βαθμίδα, με μισθολογικά κλίμακα (ΜΚ). Η παραμονή στο πρώτο κλίμακο είναι ένα έτος ενώ η μισθολογική εξέλιξη στη συνέχεια πραγματοποιείται κάθε δύο έτη.

Ειδικές παροχές

Σε ορισμένα όμως επαγγέλματα υπάρχουν ορισμένες ιδιαιτερότητες που καλύπτονται μέσω ειδικών επιδομάτων.

Π.χ. προβλέπεται η χορήγηση επιδοματος ιδιαίτερων συνθηκών εργασίας λόγω της ιδιαίτερης φύσης των καθηκόντων των ενσotόλων καθώς και της απασχόλησής τους

Συνέχεια στη σελίδα 2

Συνέχεια από την πρώτη σελίδα

χωρίς ωράριο εργασίας ή πέραν αυτου (υπερωρίες και νυχτερίνα).

Συγκεκριμένα στο προσωπικό των Σωμάτων Ασφαλείας (Ελληνική Αστυνομία, Πυροσβεστικό και Λιμενικό Σώμα - Ελληνική Ακτοφυλακή), το οποίο λόγω των συνθηκών αποδεδειγμένα εργάζεται πέραν των πέντε ημερών την εβδομάδα, χορηγείται ειδική αποζημίωση, 46 ευρώ για κάθε επιπλέον ημέρα απασχόλησης και για μέχρι τέσσερις επιπλέον ημέρες τον μήνα. Στο ίδιο προσωπικό που αποδεδειγμένα εργάζεται κατά τις νυκτερινές ώρες χορηγείται ειδική αποζημίωση, η οποία ανέρχεται στο ποσό των 2,77 ευρώ την ώρα.

Η χορήγηση του επιδόματος ιδιαίτερων συνθηκών και του επιδόματος θέσης ευθύνης συνδέεται με την ενεργό πραγματική άσκηση καθηκόντων των στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων και Σωμάτων Ασφαλείας και δεν καταβάλλεται για χρονικά διαστήματα που δεν παρασχέθηκε πραγματική υπηρεσία. Αυτό ισχύει για περιπτώσεις ένστολων που επανέρχονται αναδρομικά στην ενέργεια ως αποκατασταθέντες με δικαστικές αποφάσεις, για τον χρόνο που ήταν εκτός υπηρεσίας.

Ι Μισθός 5.365 ευρώ στους αρχηγούς

Με άλλες διατάξεις προβλέπεται η χορήγηση επιδόματος θέσης ευθύνης από τον βαθμό του ταγματάρχη και άνω και αντίστοιχων, δεδομένου ότι τα στελέχη αυτά ασκούν καθήκοντα αυξημένης ευθύνης. Απαραίτητη προϋπόθεση για τη χορήγηση του εν λόγω επιδόματος είναι η πραγματική ενασχόληση όλων των ανωτέρω με τα καθήκοντα της θέσης τους.

Με το άρθρο 156 του νόμου προβλέπεται ότι εξακολουθούν να ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 28 του ν. 4354/2015 περί ανώτατου ορίου αποδοχών, με μόνη εξαίρεση τα στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας, για τα οποία ως ανώτατο ποσό όριο αποδοχών ορίζεται το ποσό των 5.365 ευρώ, από 4.631 ευρώ που ισχύει σήμερα.

Τέλος, στα στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων που υπηρετούν ή είναι αποσπασμένα στον Νομό Εζβρου και στους Νομούς Λέσβου, Χίου, Σάμου, Δωδεκανήσιων και Σαμοθράκης, καθώς και στο ένστολο προσωπικό της Πολεμικής Αεροπορίας που υπηρετεί ή είναι αποσπασμένο στη Σκύρο, χορηγείται μηνιαίο επίδομα ύψους 100 ευρώ.

Ι Προσωπική διαφορά

Η κυβέρνηση προκειμένου να αποτρέψει κύμα αντιδράσεων συμπεριελάβε στην νόμο διάταξη που προβλέπει ότι:

«Στην περίπτωση που από την εφαρμογή του νέου συστήματος αμοιβών προκύψει μείωση αποδοχών, η διαφορά θα διατηρείται ως προσωπική, προκειμένου να αποφευχθεί οποιαδήποτε μείωση στις αποδοχές των λειτουργών ή υπαλλήλων και η οποία θα μειώνεται από οποιαδήποτε μελλοντική αύξηση των αποδοχών».

Αντιθέτως για όσους προκύπτουν αυξήσεις προβλέπεται ότι:

«Στην περίπτωση που από την εφαρμογή του νέου συστήματος αμοιβών προκύψει αύξηση των αποδοχών των λειτουργών ή υπαλλήλων, αυτή χορηγείται σε χρονικό διάστημα τεσσάρων ετών».

Κατάταξη βάσει τεσσάρων κατηγοριών

Οι νέοι μισθοί των ενστόλων

Η κατάργηση της «μισθολογικής προαγωγής» είναι η βασική αλλαγή που φέρνουν τα νέα ειδικά μισθολόγια των στρατιωτικών και των Σωμάτων Ασφαλείας

Για τη μισθολογική κατάταξη των μονίμων στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας δημιουργούνται τέσσερις κατηγορίες, ανάλογα με την προέλευση των στελεχών αυτών.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Α: Για τα στελέχη που προέρχονται από τα Ανώτατα Στρατιωτικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Σ.Ε.Ι.) ή αντίστοιχες παραγωγικές Σχολές Αξιωματικών της Ελληνικής Αστυνομίας, του Λιμενικού και Πυροσβεστικού Σώματος, τους απευθείας ή με διαγωνισμό κατατασσόμενους στο Σώμα των αξιωματικών, για αξιωματικούς ειδικών καθηκόντων της Ελληνικής Αστυνομίας πτυχιούχους Α.Ε.Ι. και αξιωματικούς Ειδικών Υπηρεσιών του Πυροσβεστικού Σώματος, καθώς και της Ελληνικής Αστυνομίας και του Λιμενικού Σώματος.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Β: Για υπαξιωματικούς, ανθυπασπιστές και αξιωματικούς που προέρχονται από τις παραγωγικές σχολές Υπαξιωματικών των Ενόπλων Δυνάμεων (Α.Σ.Σ.Υ.), για τους αξιωματικούς του ν.δ. 649/1970, για τους υπαξιωματικούς, ανθυπαστυνόμους και αντίστοιχους και αξιωματικούς που προέρχονται από παραγωγικές ή μη σχολές των Σωμάτων Ασφαλείας, καθώς και για τους αστυφύλακες, πυροσβέστες και λιμενοφύλακες των ίδιων Σωμάτων.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Γ: Για τα στελέχη με προέλευση από ΕΠΙΟΠ - Ο.Π.Υ. - ΕΜΘ - ΕΠΥ, καθώς και το προερχόμενο από την κατηγορία Δ' αστυνομικό προσωπικό.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Δ: Για τους Ειδικούς Φοιτητές - Συνοριακούς Φύλακες της ΕΛ.ΑΣ.

Ι Βασικός μισθός

Οι μηνιαίοι βασικοί μισθοί όλων των ως άνω στελεχών ανά κατηγορία κατάταξης διαμορφώνονται όπως στον πίνακα.

Ι Μισθολογική κατάταξη και εξέλιξη

- 1. Μισθολογική κατάταξη και εξέλιξη των στελεχών της Κατηγορίας Α:**
  - Α.** Αρχηγός Γενικού Επιτελείου Εθνικής Αμυνας (Α/Γ.Ε.Ε.Θ.Α.) στο 1ο Κλιμάκιο.
  - Β.** Αρχηγός Γενικού Επιτελείου Στρατού, Ναυτικού, Αεροπορίας (Α/Γ.Ε.Σ., Γ.Ε.Ν., Γ.Ε.Α.), Ελληνικής Αστυνομίας, Πυροσβεστικού και Λιμενικού Σώματος στο 2ο Κλιμάκιο.
  - Γ.** Γενικός Επιθεωρητής Στρατού, Διο-

κτής Ιης Στρατός, Αρχηγός Στόλου, Αρχηγός Τακτικής Αεροπορίας και Υπαρχηγός Ελληνικής Αστυνομίας, Πυροσβεστικού Σώματος και Λιμενικού Σώματος στο 3ο Κλιμάκιο.

Τα στελέχη των περιπτώσεων Α έως Γ κατατάσσονται στα προβλεπόμενα Κλιμάκια ανεξαρτήτως των ετών υπηρεσίας και παραμένουν σε αυτά μέχρι την με οποιοδήποτε τρόπο αποχώρησή τους.

Δ. Αντιστράτηγος και αντίστοιχοι μέχρι τριάντα (30) έτη υπηρεσίας στο 5ο Κλιμάκιο και με τριάντα (30) και άνω στο 4ο Κλιμάκιο.

Ε. Υποστράτηγος και αντίστοιχοι. Μέχρι είκοσι έξι (26) έτη υπηρεσίας στο 9ο Κλιμάκιο, από είκοσι έξι (26) και μέχρι είκοσι οκτώ (28) στο 8ο Κλιμάκιο, από είκοσι οκτώ (28) και μέχρι τριάντα (30) στο 7ο Κλιμάκιο, από τριάντα (30) και μέχρι τριάντα δύο (32) στο 6ο Κλιμάκιο και με τριάντα δύο (32) και άνω στο 5ο Κλιμάκιο.

ΣΤ. Ταξίαρχος και αντίστοιχοι. Μέχρι είκοσι τέσσερα (24) υπηρεσίας στο 13ο Κλιμάκιο, από είκοσι επτά (27) μέχρι είκοσι πέντε (25) στο 12ο Κλιμάκιο, από είκοσι πέντε (25) μέχρι τριάντα (30) στο 11ο Κλιμάκιο, από είκοσι έξι (26) μέχρι είκοσι επτά (27) στο 10ο Κλιμάκιο, από είκοσι επτά (27) μέχρι είκοσι οκτώ (28) στο 9ο Κλιμάκιο, από είκοσι οκτώ (28) μέχρι τριάντα (30) στο 8ο Κλιμάκιο, από τριάντα (30) και μέχρι τριάντα δύο (32) στο 7ο Κλιμάκιο και με τριάντα δύο (32) και άνω στο 6ο Κλιμάκιο.

Ζ. Συνταγματάρχης και αντίστοιχοι. Μέχρι δεκαεννέα (19) έτη υπηρεσίας στο 19ο Κλιμάκιο, από δεκαεννέα (19) μέχρι είκοσι (20) στο 18ο Κλιμάκιο, από είκοσι (20) μέχρι είκοσι δύο (22) στο 17ο Κλιμάκιο, από είκοσι δύο (22) μέχρι είκοσι τέσσερα (24) στο 16ο Κλιμάκιο, από είκοσι πέντε (25) στο 15ο Κλιμάκιο, από είκοσι πέντε (25) μέχρι είκοσι έξι (26) στο 14ο Κλιμάκιο, από είκοσι έξι (26) μέχρι είκοσι επτά (27) στο 13ο Κλιμάκιο, από είκοσι επτά (27) μέχρι είκοσι οκτώ (28) στο 12ο Κλιμάκιο, από είκοσι οκτώ (28) μέχρι είκοσι εννέα (29) στο 11ο Κλιμάκιο, από είκοσι εννέα (29) μέχρι τριάντα (30) στο 10ο Κλιμάκιο, από τριάντα (30) μέχρι τριάντα ένα (31) στο 9ο Κλιμάκιο, από τριάντα ένα (31) και μέχρι τριάντα δύο (32) στο 8ο Κλιμάκιο και με τριάντα δύο (32) και άνω στο 7ο Κλιμάκιο.

Η. Αντισυνταγματάρχης και αντίστοι-

ΤΑ ΣΤΕΛΕΧΗ των Ενόπλων Δυνάμεων και αντίστοιχων της Ελληνικής Αστυνομίας και του Πυροσβεστικού και Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής.

χοι. Μέχρι δεκατρία (13) υπηρεσίας στο 26ο Κλιμάκιο, από δεκατρία (13) μέχρι δεκαπέντε (15) στο 25ο Κλιμάκιο, από δεκαπέντε (15) μέχρι δεκαεπτά (17) στο 24ο Κλιμάκιο, από δεκαεπτά (17) μέχρι δεκαοκτώ (18) στο 23ο Κλιμάκιο, από δεκαοκτώ (18) μέχρι δεκαεννέα (19) στο 22ο Κλιμάκιο, από δεκαεννέα (19) μέχρι είκοσι (20) στο 21ο Κλιμάκιο, από είκοσι (20) μέχρι είκοσι ένα (21) στο 20ο Κλιμάκιο, από είκοσι ένα (21) μέχρι είκοσι δύο (22) στο 19ο Κλιμάκιο, από είκοσι δύο (22) μέχρι είκοσι τρία (23) στο 18ο Κλιμάκιο, από είκοσι τρία (23) μέχρι είκοσι τέσσερα (24) στο 17ο Κλιμάκιο, από είκοσι τέσσερα (24) μέχρι είκοσι πέντε (25) στο 16ο Κλιμάκιο, από είκοσι πέντε (25) μέχρι είκοσι έξι (26) στο 15ο Κλιμάκιο, από είκοσι έξι (26) μέχρι είκοσι επτά (27)

στο 14ο Κλιμάκιο, από είκοσι επτά (27) μέχρι είκοσι οκτώ (28) στο 13ο Κλιμάκιο, από είκοσι οκτώ (28) μέχρι είκοσι εννέα (29) στο 12ο Κλιμάκιο, από είκοσι εννέα (29) μέχρι τριάντα (30) έτη υπηρεσίας στο 11ο Κλιμάκιο, από τριάντα (30) μέχρι τριάντα ένα (31) στο 10ο Κλιμάκιο, από τριάντα ένα (31) και άνω στο 9ο Κλιμάκιο.

Θ. Ταγματάρχης και αντίστοιχοι. Μέχρι έντεκα (11) έτη στο 28ο Κλιμάκιο, από έντεκα (11) μέχρι δεκατρία (13) στο 27ο Κλιμάκιο, από δεκατρία (13) μέχρι δεκαπέντε (15) στο 26ο Κλιμάκιο, από δεκαπέντε (15) μέχρι δεκαεπτά (17) στο 25ο Κλιμάκιο, από δεκαεπτά (17) μέχρι δεκαοκτώ (18) στο 24ο Κλιμάκιο, από δεκαοκτώ (18) μέχρι δεκαεννέα (19) στο 23ο Κλιμάκιο, από δεκαεννέα (19) μέχρι είκοσι (20) στο 22ο Κλιμάκιο, από είκοσι (20) μέχρι είκοσι ένα (21) στο 21ο Κλιμάκιο, από είκοσι ένα (21) μέχρι είκοσι δύο (22) στο 20ο Κλιμάκιο, από είκοσι δύο (22) μέχρι είκοσι τρία (23) στο 19ο Κλιμάκιο, από είκοσι τρία (23) μέχρι είκοσι πέντε (25) στο 18ο Κλιμάκιο, από είκοσι πέντε (25) μέχρι είκοσι έξι (26) στο 17ο Κλιμάκιο, από είκοσι έξι (26) μέχρι είκοσι επτά (27) στο 16ο Κλιμάκιο, από είκοσι επτά (27) μέχρι είκοσι οκτώ (28) στο 15ο Κλιμάκιο, από είκοσι οκτώ (28) μέχρι είκοσι εννέα (29) στο 14ο Κλιμάκιο, από είκοσι εννέα (29) μέχρι τριάντα (30) στο 13ο Κλιμάκιο, από τριάντα (30) μέχρι τριάντα ένα (31) στο 12ο Κλιμάκιο και με τριάντα ένα (31) και άνω στο 11ο Κλιμάκιο.

Στο προσωπικό των Σωμάτων Ασφαλείας (Ελληνική Αστυνομία, Πυροσβεστικό και Λιμενικό Σώμα - Ελληνική Ακτοφυλακή), το οποίο λόγω των συνθηκών αποδεδειγμένα εργάζεται πέραν των πέντε ημερών την εβδομάδα, χορηγείται ειδική αποζημίωση, 46 ευρώ για κάθε επιπλέον ημέρα απασχόλησης και για μέχρι τέσσερις επιπλέον ημέρες τον μήνα

Μηνιαίοι βασικοί μισθοί στελεχών ανά κατηγορία κατάταξης

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Α'		ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Β'		ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Γ'		ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Δ'	
Κλιμάκιο	Βασικός μισθός	Κλιμάκιο	Βασικός μισθός	Κλιμάκιο	Βασικός μισθός	Κλιμάκιο	Βασικός μισθός
1	4.200	1	2.445	1	2.109	1	1.686
2	3.800	2	2.385	2	2.039	2	1.662
3	3.400	3	2.325	3	2.009	3	1.639
4	3.150	4	2.265	4	1.939	4	1.587
5	3.000	5	2.165	5	1.849	5	1.531
6	2.880	6	2.145	6	1.769	6	1.479
7	2.800	7	2.085	7	1.709	7	1.427
8	2.705	8	2.065	8	1.659	8	1.376
9	2.650	9	1.995	9	1.599	9	1.329
10	2.575	10	1.925	10	1.529	10	1.277
11	2.455	11	1.845	11	1.479	11	1.230
12	2.375	12	1.785	12	1.429	12	1.183
13	2.245	13	1.725	13	1.369	13	1.141
14	2.155	14	1.665	14	1.329	14	1.098
15	2.095	15	1.605	15	1.309	15	1.056
16	2.025	16	1.545	16	1.269	16	1.014
17	1.975	17	1.485	17	1.239	17	972
18	1.925	18	1.455	18	1.159	18	953
19	1.875	19	1.415	19	1.079		
20	1.845	20	1.365	20	1.039		
21	1.755	21	1.315	21	979		
22	1.705	22	1.285	22	939		
23	1.655	23	1.245				
24	1.625	24	1.185				
25	1.575	25	1.115				
26	1.525	26	1.085				
27	1.475	27	1.045				
28	1.435	28	985				
29	1.395						
30	1.355						
31	1.315						
32	1.275						
33	1.235						
34	1.195						
35	1.155						

(ΑΝΤΕ-ΜΠΕ/ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΡΣΕΛΗΣ)

Ι. Λοχαγός και αντίστοιχοι. Μέχρι επτά (7) έτη υπηρεσίας στο 31ο Κλιμάκιο, από επτά (7) μέχρι εννέα (9) στο 30ο Κλιμάκιο, από εννέα (9) μέχρι έντεκα (11) στο 29ο Κλιμάκιο, από έντεκα (11) μέχρι δεκατρία (13) στο 28ο Κλιμάκιο, από δεκατρία (13) μέχρι δεκαπέντε (15) στο 27ο Κλιμάκιο, από δεκαπέντε (15) μέχρι δεκαεπτά (17) στο 26ο Κλιμάκιο, από δεκαεπτά (17) μέχρι δεκαοκτώ (18) στο 25ο Κλιμάκιο, από δεκαοκτώ (18) μέχρι δεκαεννέα (19) στο 24ο Κλιμάκιο, από δεκαεννέα (19) μέχρι είκοσι (20) στο 23ο Κλιμάκιο, από είκοσι (20) μέχρι είκοσι ένα (21) στο 22ο Κλιμάκιο, από είκοσι ένα (21) μέχρι είκοσι δύο (22) στο 21ο Κλιμάκιο, από είκοσι δύο (22) μέχρι είκοσι τρία (23) στο 20ο Κλιμάκιο, από είκοσι τρία (23) μέχρι είκοσι τέσσερα (24) στο 19ο Κλιμάκιο, από είκοσι τέσσερα (24) μέχρι είκοσι πέντε (25) στο 18ο Κλιμάκιο, από είκοσι πέντε (25) μέχρι είκοσι έξι (26) στο 17ο Κλιμάκιο, από είκοσι έξι (26) μέχρι είκοσι επτά (27) στο 16ο Κλιμάκιο, από είκοσι επτά (27) μέχρι είκοσι οκτώ (28) στο 15ο Κλιμάκιο, από είκοσι οκτώ (28) μέχρι είκοσι εννέα (29) στο 14ο Κλιμάκιο, από είκοσι εννέα (29) μέχρι τριάντα ένα (31) στο 13ο Κλιμάκιο, από τριάντα ένα (31) μέχρι τριάντα δύο (32) στο 12ο Κλιμάκιο, από τριάντα δύο (32) μέχρι τριάντα τρία (33) στο 11ο Κλιμάκιο, από τριάντα τρία (33) μέχρι τριάντα τέσσερα (34) στο 10ο Κλιμάκιο, από τριάντα τέσσερα (34) μέχρι τριάντα πέντε (35) στο 9ο Κλιμάκιο, από τριάντα πέντε (35) μέχρι τριάντα έξι (36) στο 8ο Κλιμάκιο, από τριάντα έξι (36) μέχρι τριάντα επτά (37) στο 7ο Κλιμάκιο, από τριάντα επτά (37) μέχρι τριάντα οκτώ (38) στο 6ο Κλιμάκιο, από τριάντα οκτώ (38) μέχρι τριάντα εννέα (39) στο 5ο Κλιμάκιο, από τριάντα εννέα (39) μέχρι τριάντα δέκα (40) στο 4ο Κλιμάκιο, από τριάντα δέκα (40) μέχρι τριάντα έντεκα (41) στο 3ο Κλιμάκιο, από τριάντα έντεκα (41) μέχρι τριάντα δεκατρία (43) στο 2ο Κλιμάκιο, από τριάντα δεκατρία (43) μέχρι τριάντα τέσσερα (44) στο 1ο Κλιμάκιο.

II. Ανθυπολοχαγός και αντίστοιχοι. Μέχρι τρία (3) έτη υπηρεσίας στο 35ο Κλιμάκιο, από τρία (3) μέχρι έξι (6) στο 34ο Κλιμάκιο, από έξι (6) μέχρι επτά (7) στο 33ο Κλιμάκιο, από επτά (7) μέχρι δέκα (10) στο 32ο Κλιμάκιο, από δέκα (10) μέχρι έντεκα (11) στο 31ο Κλιμάκιο, από έντεκα (11) μέχρι δεκατρία (13) στο 30ο Κλιμάκιο, από δεκατρία (13) μέχρι δεκαπέντε (15) στο 29ο Κλιμάκιο, από δεκαπέντε (15) μέχρι δεκαέξι (16) στο 28ο Κλιμάκιο, από δεκαέξι (16) μέχρι δεκαεπτά (17) στο 27ο Κλιμάκιο, από

δεκαεπτά (17) μέχρι δεκαοκτώ (18) στο 26ο Κλιμάκιο, από δεκαοκτώ (18) μέχρι δεκαεννέα (19) στο 25ο Κλιμάκιο, από δεκαεννέα (19) μέχρι είκοσι (20) στο 24ο Κλιμάκιο, από είκοσι (20) μέχρι είκοσι ένα (21) στο 23ο Κλιμάκιο, από είκοσι ένα (21) μέχρι είκοσι δύο (22) στο 22ο Κλιμάκιο, από είκοσι δύο (22) μέχρι είκοσι τρία (23) στο 21ο Κλιμάκιο, από είκοσι τρία (23) μέχρι είκοσι τέσσερα (24) στο 20ο Κλιμάκιο, από είκοσι τέσσερα (24) μέχρι είκοσι πέντε (25) στο 19ο Κλιμάκιο, από είκοσι πέντε (25) μέχρι είκοσι έξι (26) στο 18ο Κλιμάκιο, από είκοσι έξι (26) μέχρι είκοσι επτά (27) στο 17ο Κλιμάκιο, από είκοσι επτά (27) μέχρι είκοσι οκτώ (28) στο 16ο Κλιμάκιο και από είκοσι οκτώ (28) και άνω στο 15ο Κλιμάκιο.

III. Αντισυνταγματάρχης και αντίστοιχοι. Μέχρι είκοσι επτά (27) έτη στο 7ο Κλιμάκιο, από είκοσι επτά (27) μέχρι είκοσι οκτώ (28) στο 6ο Κλιμάκιο, από είκοσι οκτώ (28) μέχρι είκοσι εννέα (29) στο 5ο Κλιμάκιο, από είκοσι εννέα (29) μέχρι τριάντα (30) στο 4ο Κλιμάκιο, από τριάντα (30) μέχρι τριάντα ένα (31) στο 3ο Κλιμάκιο και με τριάντα ένα (31) και άνω στο 2ο Κλιμάκιο.

IV. Ταγματάρχης και αντίστοιχοι. Μέχρι είκοσι πέντε (25) έτη στο 9ο Κλιμάκιο, από είκοσι πέντε (25) μέχρι είκοσι επτά (27) στο 8ο Κλιμάκιο, από είκοσι επτά (27) μέχρι είκοσι οκτώ (28) στο 7ο Κλιμάκιο, από είκοσι οκτώ (28) μέχρι είκοσι εννέα (29) στο 6ο Κλιμάκιο, από είκοσι εννέα (29) μέχρι τριάντα ένα (31) στο 5ο Κλιμάκιο, από τριάντα ένα (31) μέχρι τριάντα τέσσερα (34) στο 4ο Κλιμάκιο και με τριάντα τέσσερα (34) και άνω στο 3ο Κλιμάκιο.

Δ. Λοχαγός και αντίστοιχοι. Μέχρι είκοσι ένα (21) έτη στο 13ο Κλιμάκιο, από είκοσι ένα (21) μέχρι είκοσι δύο (22) στο 12ο Κλιμάκιο, από είκοσι δύο (22) μέχρι είκοσι τρία (23) στο 11ο Κλιμάκιο, από είκοσι τρία (23) μέχρι είκοσι πέντε (25) στο 10ο Κλιμάκιο, από είκοσι πέντε (25) μέχρι είκοσι επτά (27) στο 9ο Κλιμάκιο, από είκοσι επτά (27) μέχρι είκοσι οκτώ (28) στο 8ο Κλιμάκιο, από είκοσι οκτώ (28) μέχρι είκοσι εννέα (29) στο 7ο Κλιμάκιο, από είκοσι εννέα (29) μέχρι τριάντα ένα (31) στο 6ο Κλιμάκιο, από τριάντα ένα (31) μέχρι τριάντα δύο (32) στο 5ο Κλιμάκιο και με τριάντα δύο (32) και άνω στο 4ο Κλιμάκιο.

Ε. Υπολοχαγός και αντίστοιχοι. Μέχρι δεκαεπτά (17) έτη υπηρεσίας στο 17ο Κλιμάκιο, από δεκαεπτά (17) μέχρι δεκαοκτώ (18) στο 16ο Κλιμάκιο, από δεκαοκτώ (18) μέχρι δεκαεννέα (19) στο 15ο Κλιμάκιο, από δεκαεννέα (19) μέχρι είκοσι ένα (21) στο 14ο Κλιμάκιο, από είκοσι ένα (21) μέχρι είκοσι δύο (22) στο 13ο Κλιμάκιο, από είκοσι δύο (22) μέχρι είκοσι τρία (23) στο 12ο Κλιμάκιο, από είκοσι τρία (23) μέχρι είκοσι πέντε (25) στο 11ο Κλιμάκιο, από είκοσι πέντε (25) μέχρι είκοσι επτά (27) στο 10ο Κλιμάκιο, από είκοσι επτά (27) μέχρι είκοσι οκτώ (28) στο 9ο Κλιμάκιο, από είκοσι οκτώ (28) μέχρι είκοσι εννέα (29) στο 8ο Κλιμάκιο, από είκοσι εννέα (29) μέχρι τριάντα ένα (31) στο 7ο Κλιμάκιο, από τριάντα ένα (31) μέχρι τριάντα δύο (32) στο 6ο Κλιμάκιο και από τριάντα δύο (32) και άνω στο 5ο Κλιμάκιο.

ΣΤ. Ανθυπολοχαγός και αντίστοιχοι. Μέχρι δεκατέσσερα (14) έτη υπηρεσίας στο 20ο Κλιμάκιο, από δεκατέσσερα (14) μέχρι δεκαπέντε (15) στο 19ο Κλιμάκιο, από δεκαπέντε (15) μέχρι δεκαεπτά (17) στο 18ο Κλιμάκιο, από δεκαεπτά (17) μέχρι δεκαοκτώ (18) στο 17ο Κλιμάκιο, από δεκαοκτώ (18) μέχρι δεκαεννέα (19) στο 16ο Κλιμάκιο, από δεκαεννέα (19) στο 15ο Κλιμάκιο, από είκοσι ένα (21) στο 14ο Κλιμάκιο, από είκοσι ένα (21) μέχρι είκοσι δύο (22) στο 13ο Κλιμάκιο, από είκοσι δύο (22) μέχρι είκοσι τρία (23) στο 12ο Κλιμάκιο, από είκοσι τρία (23) μέχρι είκοσι πέντε (25) στο 11ο Κλιμάκιο, από είκοσι πέντε (25) μέχρι είκοσι επτά (27) στο 10ο Κλιμάκιο, από είκοσι επτά (27) μέχρι είκοσι οκτώ (28) στο 9ο Κλιμάκιο, από είκοσι οκτώ (28) μέχρι είκοσι εννέα (29) στο 8ο Κλιμάκιο, από είκοσι εννέα (29) μέχρι τριάντα ένα (31) στο 7ο Κλιμάκιο, από τριάντα ένα (31) μέχρι τριάντα δύο (32) στο 6ο Κλιμάκιο, από τριάντα δύο (32) και άνω στο 5ο Κλιμάκιο.

Ζ. Ανθυποασπιστής και αντίστοιχοι. Μέχρι δέκα (10) έτη υπηρεσίας στο 24ο Κλιμάκιο, από δέκα (10) μέχρι έντεκα (11) στο 23ο Κλιμάκιο, από έντεκα (11) μέχρι δώδεκα (12) στο 22ο Κλιμάκιο, από δώδεκα (12) μέχρι δεκατέσσερα (14) στο 21ο Κλιμάκιο, από δεκατέσσερα (14) μέχρι δεκαπέντε (15) στο 20ο Κλιμάκιο, από δεκαπέντε (15) μέχρι δεκαεπτά (17) στο 19ο Κλιμάκιο, από δεκαεπτά (17) μέχρι δεκαοκτώ (18) στο 18ο Κλιμάκιο, από δεκαοκτώ (18) μέχρι δεκαέννέα (19) στο 17ο Κλιμάκιο, από δεκαέννέα (19) μέχρι είκοσι (20) στο 16ο Κλιμάκιο, από είκοσι (20) μέχρι είκοσι ένα (21) στο 15ο Κλιμάκιο, από είκοσι ένα (21) μέχρι είκοσι δύο (22) στο 14ο Κλιμάκιο, από είκοσι δύο (22) μέχρι είκοσι τρία (23) στο 13ο Κλιμάκιο, από είκοσι τρία (23) μέχρι είκοσι πέντε (25) στο 12ο Κλιμάκιο, από είκοσι πέντε (25) μέχρι είκοσι επτά (27) στο 11ο Κλιμάκιο, από είκοσι επτά (27) μέχρι είκοσι οκτώ (28) στο 10ο Κλιμάκιο, από είκοσι οκτώ (28) μέχρι είκοσι εννέα (29) στο 9ο Κλιμάκιο, από είκοσι εννέα (29) μέχρι τριάντα ένα (31) στο 8ο Κλιμάκιο, από τριάντα ένα (31) μέχρι τριάντα δύο (32) στο 7ο Κλιμάκιο, από τριάντα δύο (32) και άνω στο 6ο Κλιμάκιο.

Συνέχεια από τη σελίδα 3

από δεκαοκτώ (18) μέχρι δεκαεννέα (19) στο 17ο Κλιμάκιο, από δεκαεννέα (19) μέχρι είκοσι ένα (21) στο 16ο Κλιμάκιο, από είκοσι ένα (21) μέχρι είκοσι δύο (22) στο 15ο Κλιμάκιο, από είκοσι δύο (22) μέχρι είκοσι τρία (23) στο 14ο Κλιμάκιο, από είκοσι τρία (23) μέχρι είκοσι πέντε (25) στο 13ο Κλιμάκιο, από είκοσι πέντε (25) μέχρι είκοσι επτά (27) στο 12ο Κλιμάκιο, από είκοσι επτά (27) μέχρι είκοσι οκτώ (28) στο 11ο Κλιμάκιο, από είκοσι οκτώ (28) μέχρι είκοσι εννέα (29) στο 10ο Κλιμάκιο, από είκοσι εννέα (29) μέχρι τριάντα ένα (31) στο 9ο Κλιμάκιο, από τριάντα ένα (31) μέχρι τριάντα δύο (32) στο 8ο Κλιμάκιο και από τριάντα δύο (32) και άνω στο 7ο Κλιμάκιο.

Η. Αρχιλοχίας και αντίστοιχοι. Μέχρι πέντε (5) έτη υπηρεσίας στο 27ο Κλιμάκιο, από πέντε (5) μέχρι επτά (7) στο 26ο Κλιμάκιο, από επτά (7) μέχρι εννέα (9) στο 25ο Κλιμάκιο, από εννέα (9) μέχρι έντεκα (11) στο 24ο Κλιμάκιο, από έντεκα (11) μέχρι δώδεκα (12) στο 23ο Κλιμάκιο, από δώδεκα (12) μέχρι δεκατέσσερα (14) στο 22ο Κλιμάκιο, από δεκατέσσερα (14) μέχρι δεκαπέντε (15) στο 21ο Κλιμάκιο, από δεκαπέντε (15) μέχρι δεκαεπτά (17) στο 20ο Κλιμάκιο, από δεκαεπτά (17) μέχρι δεκαοκτώ (18) στο 19ο Κλιμάκιο, από δεκαοκτώ (18) μέχρι δεκαεννέα (19) στο 18ο Κλιμάκιο, από δεκαεννέα (19) μέχρι είκοσι ένα (21) στο 17ο Κλιμάκιο, από είκοσι ένα (21) μέχρι είκοσι δύο (22) στο 16ο Κλιμάκιο, από είκοσι δύο (22) μέχρι είκοσι τρία (23) στο 15ο Κλιμάκιο, από είκοσι τρία (23) μέχρι είκοσι πέντε (25) στο 14ο Κλιμάκιο, από είκοσι πέντε (25) μέχρι είκοσι επτά (27) στο 13ο Κλιμάκιο, από είκοσι επτά (27) μέχρι είκοσι οκτώ (28) στο 12ο Κλιμάκιο, από είκοσι οκτώ (28) μέχρι είκοσι εννέα (29) στο 11ο Κλιμάκιο και από είκοσι εννέα (29) και άνω στο 10ο Κλιμάκιο.

Θ. Επιλοχίας και αντίστοιχοι. Μέχρι πέντε (5) έτη υπηρεσίας στο 27ο Κλιμάκιο, από πέντε (5) μέχρι επτά (7) στο 26ο Κλιμάκιο, από επτά (7) μέχρι εννέα (9) στο 25ο Κλιμάκιο, από εννέα (9) μέχρι δώδεκα (12) στο 24ο Κλιμάκιο, από δώδεκα (12) μέχρι δεκατέσσερα (14) στο 23ο Κλιμάκιο, από δεκατέσσερα (14) μέχρι δεκαπέντε (15) στο 22ο Κλιμάκιο, από δεκαπέντε (15) μέχρι δεκαεπτά (17) στο 21ο Κλιμάκιο και από δεκαεπτά (17) και άνω στο 20ο Κλιμάκιο.

Ι. Λοχίας και αντίστοιχοι. Μέχρι πέντε (5) έτη υπηρεσίας στο 28ο Κλιμάκιο, από πέντε (5) μέχρι δέκα (10) στο 27ο Κλιμάκιο, από δέκα (10) μέχρι έντεκα (11) στο 26ο Κλιμάκιο, από έντεκα (11) μέχρι δώδεκα (12) στο 25ο Κλιμάκιο, από δώδεκα (12) μέχρι δεκατέσσερα (14) στο 24ο Κλιμάκιο και από δεκατέσσερα (14) και άνω στο 23ο Κλιμάκιο.

3. Μισθολογική κατάταξη και εξέλιξη των στελεχών της Κατηγορίας Γ': Α. Ανθυποσμηναγός και αντίστοιχοι. Μέχρι δεκαπέντε (15) έτη υπηρεσίας στο 14ο Κλιμάκιο, από δεκαπέντε (15) μέχρι δεκαέξι (16) στο 13ο Κλιμάκιο, από δεκαέξι (16) μέχρι δεκαεπτά (17) στο 12ο Κλιμάκιο, από δεκαεπτά (17) μέχρι δεκαεννέα (19) στο 11ο Κλιμάκιο, από δεκαεννέα (19) μέχρι είκοσι (20) στο 10ο Κλιμάκιο, από είκοσι (20) μέχρι είκοσι ένα (21) στο 9ο Κλιμάκιο, από είκοσι ένα (21) μέχρι είκοσι τρία (23) στο 8ο Κλιμάκιο, από είκοσι τρία (23) μέχρι είκοσι πέντε (25) στο 7ο Κλιμάκιο, από είκοσι πέντε (25) μέχρι είκοσι επτά (27) στο 6ο Κλιμάκιο, από είκοσι επτά (27) μέχρι είκοσι εννέα (29) στο 5ο Κλιμάκιο, από είκοσι εννέα (29) μέχρι τριάντα ένα (31) στο 4ο Κλιμάκιο, από τριάντα ένα (31) μέχρι τριάντα έξι (36) στο 3ο Κλιμάκιο, από τριάντα έξι (36)

μέχρι τριάντα εννέα (39) στο 2ο Κλιμάκιο και από τριάντα εννέα (39) και άνω στο 1ο Κλιμάκιο.

Β. Αρχιλοχίας και αντίστοιχοι. Μέχρι δεκατρία (13) έτη υπηρεσίας στο 16ο Κλιμάκιο, από δεκατρία (13) μέχρι δεκαπέντε (15) στο 15ο Κλιμάκιο, από δεκαπέντε (15) μέχρι δεκαέξι (16) στο 14ο Κλιμάκιο, από δεκαέξι (16) μέχρι δεκαεπτά (17) στο 13ο Κλιμάκιο, από δεκαεπτά (17) μέχρι δεκαεννέα (19) στο 12ο Κλιμάκιο, από δεκαεννέα (19) μέχρι είκοσι (20) στο 11ο Κλιμάκιο, από είκοσι (20) μέχρι είκοσι ένα (21) στο 10ο Κλιμάκιο, από είκοσι ένα (21) μέχρι είκοσι τρία (23) στο 9ο Κλιμάκιο, από είκοσι τρία (23) μέχρι είκοσι πέντε (25) στο 8ο Κλιμάκιο, από είκοσι πέντε (25) μέχρι είκοσι επτά (27) στο 7ο Κλιμάκιο, από είκοσι επτά (27) μέχρι είκοσι εννέα (29) στο 6ο Κλιμάκιο, από είκοσι εννέα (29) μέχρι τριάντα ένα (31) στο 5ο Κλιμάκιο, από τριάντα ένα (31) μέχρι τριάντα έξι (36) στο 4ο Κλιμάκιο και από τριάντα έξι (36) και άνω στο 3ο Κλιμάκιο.

Γ. Επιλοχίας και αντίστοιχοι. Μέχρι δεκατρία (13) έτη υπηρεσίας στο 17ο Κλιμάκιο, από δεκατρία (13) μέχρι δεκαπέντε (15) στο 16ο Κλιμάκιο, από δεκαπέντε (15) μέχρι δεκαέξι (16) στο 15ο Κλιμάκιο, από δεκαέξι (16) μέχρι δεκαεπτά (17) στο 14ο Κλιμάκιο, από δεκαεπτά (17) μέχρι δεκαεννέα (19) στο 13ο Κλιμάκιο, από δεκαεννέα (19) μέχρι είκοσι (20) στο 12ο Κλιμάκιο, από είκοσι (20) μέχρι είκοσι ένα (21) στο 11ο Κλιμάκιο, από είκοσι ένα (21) μέχρι είκοσι τρία (23) στο 10ο Κλιμάκιο, από είκοσι τρία (23) μέχρι είκοσι πέντε (25) στο 9ο Κλιμάκιο, από είκοσι πέντε (25) μέχρι είκοσι επτά (27) στο 8ο Κλιμάκιο, από είκοσι επτά (27) μέχρι είκοσι εννέα (29) στο 7ο Κλιμάκιο, από είκοσι εννέα (29) μέχρι τριάντα ένα (31) στο 6ο Κλιμάκιο και από τριάντα ένα (31) και άνω στο 5ο Κλιμάκιο.

Δ. Λοχίας και αντίστοιχοι. Μέχρι δεκατρία (13) έτη υπηρεσίας στο 18ο Κλιμάκιο, από δεκατρία (13) μέχρι δεκαπέντε (15) στο 17ο Κλιμάκιο, από δεκαπέντε (15) μέχρι δεκαέξι (16) στο 16ο Κλιμάκιο, από δεκαέξι (16) μέχρι δεκαεπτά (17) στο 15ο Κλιμάκιο, από δεκαεπτά (17) μέχρι δεκαεννέα (19) στο 14ο Κλιμάκιο, από δεκαεννέα (19) μέχρι είκοσι (20) στο 13ο Κλιμάκιο, από είκοσι (20) μέχρι είκοσι ένα (21) στο 12ο Κλιμάκιο, από είκοσι ένα (21) μέχρι είκοσι τρία (23) στο 11ο Κλιμάκιο, από είκοσι τρία (23) μέχρι είκοσι πέντε (25) στο 10ο Κλιμάκιο και από είκοσι πέντε (25) και άνω στο 9ο Κλιμάκιο.

Ε. Δεκανέας και αντίστοιχοι. Μέχρι τρία (3) έτη υπηρεσίας στο 21ο Κλιμάκιο, από τρία (3) μέχρι πέντε (5) στο 20ο Κλιμάκιο, από πέντε (5) μέχρι δεκατρία (13) στο 19ο Κλιμάκιο και από δεκατρία (13) και άνω στο 18ο Κλιμάκιο.

ΣΤ. Μόνιμος Στρατιώτης και Αστυφύλακας που δεν έχει εκπληρώσει τις στρατιωτικές του υποχρεώσεις. Μέχρι τρία (3) έτη υπηρεσίας στο 22ο Κλιμάκιο, από τρία (3) μέχρι πέντε (5) στο 21ο Κλιμάκιο και από πέντε (5) και άνω στο 20ο Κλιμάκιο.

4. Μισθολογική κατάταξη και εξέλιξη των στελεχών της Κατηγορίας Δ': Ειδικοί Φρουροί - Συνοριακοί Φυλάκες. Μέχρι ένα (1) έτος υπηρεσίας στο 18ο Κλιμάκιο, από ένα (1) μέχρι τρία (3) στο 17ο Κλιμάκιο, από τρία (3) μέχρι πέντε (5) στο 16ο Κλιμάκιο, από πέντε (5) μέχρι επτά (7) στο 15ο Κλιμάκιο, από επτά (7) μέχρι εννέα (9) υπηρεσίας στο 14ο Κλιμάκιο, από εννέα (9) μέχρι έντεκα (11) στο 13ο Κλιμάκιο, από έντεκα (11) μέχρι δεκατρία (13) στο 12ο Κλιμάκιο, από δεκατρία (13) μέχρι δεκαπέντε (15) στο 11ο Κλιμάκιο, από δεκαπέντε (15) μέχρι δεκαεπτά (17) στο 10ο Κλιμάκιο, από δεκαεπτά (17) μέχρι δεκαεννέα (19) στο 9ο Κλιμάκιο, από δεκαεννέα (19)

Για τη μισθολογική κατάταξη των μονίμων στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας δημιουργούνται τέσσερις κατηγορίες, ανάλογα με την πρόλευση των στελεχών αυτών

μέχρι είκοσι ένα (21) στο 8ο Κλιμάκιο, από είκοσι ένα (21) μέχρι είκοσι τρία (23) στο 7ο Κλιμάκιο, από είκοσι τρία (23) μέχρι είκοσι πέντε (25) στο 6ο Κλιμάκιο, από είκοσι πέντε (25) μέχρι είκοσι επτά (27) στο 5ο Κλιμάκιο, από είκοσι επτά (27) μέχρι είκοσι εννέα (29) στο 4ο Κλιμάκιο, από είκοσι εννέα (29) μέχρι τριάντα ένα (31) στο 3ο Κλιμάκιο, από τριάντα ένα (31) μέχρι τριάντα τρία (33)

στο 2ο Κλιμάκιο και από τριάντα τρία (33) και άνω στο 1ο Κλιμάκιο.
5. α. Οι Δόκιμοι Εφεδρικοί Αξιωματικοί (Δ.Ε.Α.) λαμβάνουν το 53% του Μ.Κ. 25 της Α Κατηγορίας.
β. Οι Ανθυπολοχαγοί εκ Δ.Ε.Α. λαμβάνουν το 71% του Μ.Κ. 25 της Α Κατηγορίας.
6. Μισθολογική κατάταξη μαθητών των Σχολών:

α. Ενόπλων Δυνάμεων:
αα. Μαθητές Ανώτατων Στρατιωτικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Σ.Ε.Ι.) λαμβάνουν το 10% του Μ.Κ. 25 της Α Κατηγορίας.
αβ. Μαθητές Σχολών Μονίμων Υποζωοματικών λαμβάνουν το 8% του Μ.Κ. 17 της Β Κατηγορίας.
β. Σωμάτων Ασφαλείας:
αα. Δόκιμοι Αστυφύλακας και αντί-

Επίδομα ιδιαίτερων συνθηκών εργασίας

ΒΑΘΜΟΣ	ΕΝΟΠΛΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ Ποσό σε €	ΣΩΜΑΤΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ Ποσό σε €
ΑΡΧΗΓΟΣ Γ.Ε.Θ.Α.	500	
ΑΡΧΗΓΟΣ Γ.Ε.Σ. και αντίστοιχοι	450	390
Α/Α.Τ.Α. και αντίστοιχοι και Υπαρχηγού Σωμάτων Ασφαλείας	430	370
ΑΝΤΙΣΤΡΑΤΗΓΟΣ και αντίστοιχοι	420	360
ΥΠΟΣΤΡΑΤΗΓΟΣ και αντίστοιχοι	400	340
ΤΑΞΙΑΡΧΟΣ και αντίστοιχοι	395	335
ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΑΡΧΗΣ και αντίστοιχοι	385	325
ΑΝΤΙΣΥΝΤΑΓΜΑΤΑΡΧΗΣ και αντίστοιχοι	375	315
ΤΑΓΜΑΤΑΡΧΗΣ και αντίστοιχοι	285	225
ΛΟΧΑΓΟΣ και αντίστοιχοι	220	160
ΥΠΟΛΟΧΑΓΟΣ και αντίστοιχοι	190	130
ΑΝΟΥΠΟΛΟΧΑΓΟΣ και αντίστοιχοι	180	120
ΑΝΟΥΠΑΣΠΙΣΤΗΣ και αντίστοιχοι	160	100
ΑΡΧΙΛΟΧΙΑΣ και αντίστοιχοι	150	90
ΕΠΙΛΟΧΙΑΣ και αντίστοιχοι	140	80
ΛΟΧΙΑΣ και αντίστοιχοι	115	55
ΔΕΚΑΝΕΑΣ και αντίστοιχοι	105	
ΜΟΝΙΜΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ και ΑΣΤΥΦΥΛΑΚΑΣ που δεν έχει εκπληρώσει τις στρατιωτικές του υποχρεώσεις	105	45
ΕΙΔΙΚΟΣ ΦΡΟΥΡΟΣ/ΣΥΝΟΡΙΟΦΥΛΑΚΑΣ		105

Γ. Επίδομα θέσης ευθύνης, οριζόμενα κατά βαθμίδα θέσης, όπως στον πίνακα επάνω.

Απαραίτητη προϋπόθεση για τη χορήγηση του εν λόγω επιδόματος είναι η πραγματική άσκηση των καθηκόντων όλων των ανωτέρω.

Δ. α. Στο προσωπικό των Σωμάτων Ασφαλείας (Ελληνική Αστυνομία, Πυροσβεστικό και Λιμενικό Σώμα - Ελληνική Ακτοφυλακή), το οποίο λόγω της ιδιότητας των συνθηκών αποδεδειγμένα εργάζεται πέραν των πέντε ημερών την εβδομάδα, χορηγείται ειδική αποζημίωση, η οποία ανέρχεται στο ποσό των 46 ευρώ για κάθε επιπλέον ημέρα απασχόλησης και για μέχρι τέσσερις επιπλέον ημέρες τον μήνα.

β. Στο ίδιο ως άνω προσωπικό που αποδεδειγμένα εργάζεται κατά τις νυκτερινές ώρες χορηγείται ειδική αποζημίωση, η οποία ανέρχεται στο ποσό των δύο ευρώ και εβδομήντα επτά λεπτά (2,77 €) ανά ώρα νυκτερινής απασχόλησης. Το ανώτατο όριο των ωρών νυκτερινής απασχόλησης, οι όροι και προϋποθέσεις χορήγησης της εν λόγω αποζημίωσης καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού. Μέχρι την έκδοση της εν λόγω κοινής υπουργικής απόφασης εξακολουθεί να καταβάλλεται το επίδομα αυξημένης επιχειρησιακής ετοιμότητας μονάδων.

Γ. Στο προσωπικό των Σωμάτων Ασφαλείας που αποσπάζεται ή διατίθεται ως προσωπικό ασφαλείας σε γραφεία μελών της Κυβέρνησης, υπουργικών, γενικών και ειδικών γραμματέων καταβάλλονται οι αποζημιώσεις των προηγούμενων περιπτώσεων και η υπερροκάκι αποζημίωση σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου Γ2 του άρθρου 20 του ν. 4354/2015.

Ε. Στα στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων που υπηρετούν ή είναι αποσπασμένα στον Νομό Έβρου και στους Νομούς Λέσβου, Χίου, Σάμου, Δωδεκανήσιου και Σαμοθράκης, καθώς και στο ένστολο προσωπικό της Πολεμικής Αεροπορίας που υπηρετεί ή είναι αποσπασμένο στη Σάμο, χορηγείται μηνιαίο επίδομα ύψους 100 €.

ΣΤ. Τα επιδόματα αναπηρίας και κινδύνου (πυρρικό, πτώσεως αλεξίπτωτιστών, καταδυτικό, υποβρύχιων καταστροφών, δελτών, εκκαθάρισης ναρκοπέδιων, Ε.Κ.Α.Μ., Ε.Μ.Α.Κ., Μ.Α.Τ., ανηλετών, εξουδετερωτών βομβών και εκρηκτικών μηχανισμών, συνόδων σκύλων που χρησιμοποιούνται για την ανίχνευση εκρηκτικών υλών και άλλων ελέγχων, ειδική αποζημίωση πυροτεχνουργών του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, γραφείου λόγω ανικανότητας ένεκα παθήματος στην υπηρεσία) που παρέχονται στα στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας εξακολουθούν να καταβάλλονται, στο ύψος που έχουν διαμορφωθεί.

Ζ. Στο αστυνομικό προσωπικό που υπηρετεί στα Αστυνομικά Τμήματα Κακιάς και Κρυπταλλοπηγής διατηρείται το ειδικό μηνιαίο επίδομα μετακίνησης της παρ. 4 του άρθρου 10 του ν. 3103/2003, στο ίδιο ύψος και με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις που ισχύουν έως την ημερομηνία έναρξης του παρόντος νόμου.

Η. Για το αστυνομικό προσωπικό της Διεύθυνσης Εσωτερικών Υποθέσεων της Ελληνικής Αστυνομίας, διατηρείται η ειδική μηνιαία αποζημίωση που προβλέπεται από τις διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 4 του ν. 2713/1999 στο ίδιο ύψος και με τους ίδιους όρους.

Θ. Για το στρατιωτικό προσωπικό της Υπηρεσίας Εσωτερικών Υποθέσεων του Αρχηγείου Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής διατηρείται η ειδική μηνιαία αποζημίωση που προβλέπεται

Επίδομα θέσης ευθύνης, οριζόμενα κατά βαθμίδα θέσης, ως εξής:

ΒΑΘΜΟΣ	Ποσό σε €
ΑΡΧΗΓΟΣ Γ.Ε.Θ.Α.	550
ΑΡΧΗΓΟΣ Γ.Ε.Σ. και αντίστοιχοι	400
Α/Α.Τ.Α. και αντίστοιχοι και Υπαρχηγοί Σωμάτων Ασφαλείας	350
ΑΝΤΙΣΤΡΑΤΗΓΟΣ και αντίστοιχοι	250
ΥΠΟΣΤΡΑΤΗΓΟΣ και αντίστοιχοι	200
ΤΑΞΙΑΡΧΟΣ και αντίστοιχοι	170
ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΑΡΧΗΣ και αντίστοιχοι	60
ΑΝΤΙΣΥΝΤΑΓΜΑΤΑΡΧΗΣ και αντίστοιχοι	40
ΤΑΓΜΑΤΑΡΧΗΣ και αντίστοιχοι	30

από τις διατάξεις της παρ. 10 του άρθρου 50 του ν. 2935/2001.

Οι νέοι μισθοί των πανεπιστημιακών

Μέλη Δ.Ε.Π. Πανεπιστημίων, μέλη Ε.Π. των Ανώτατων Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Τ.Ε.Ι.), μέλη Δ.Ε.Π. Ανώτατων Στρατιωτικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Σ.Ε.Ι.), εκπαιδευτικό και εργασιακό διδακτικό προσωπικό Ανώτατης Σχολής Παιδαγωγικής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε.), Διδακτικό και Ειδικό Διδακτικό Προσωπικό Ανώτατων Εκκλησιαστικών Ακαδημιών (Α.Ε.Α.) και Ακαδημιών Εμπορικού Ναυτικού (Α.Ε.Ν.), Καθηγητές και λοιπό διδακτικό προσωπικό της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Υγείας (Ε.Σ.Δ.Υ.), προσωπικό του πρώην Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, μέλη του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής (Ι.Ε.Π.), Ειδικό Εργασιακό και Διδακτικό Προσωπικό (ΕΕΔΠ) των Α.Σ.Ε.Ι., μέλη Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.) και Εργασιακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.Δ.Π.) των Πανεπιστημίων και των Α.Τ.Ε.Ι.

Μισθολογική κατάσταση

Για τη μισθολογική κατάσταση των Λειτουργών και υπαλλήλων των ΑΕΙ - ΤΕΙ ορίζονται 16 μισθολογικά κλιμάκια (Μ.Κ.) για κάθε βαθμίδα με εισαγωγικό το Μ.Κ. 1 και καταλυτικό το Μ.Κ. 16.

Χρόνος και τρόπος εξέλιξης

1. Για τη μισθολογική εξέλιξη απαιτείται υπηρεσία ενός έτους στο πρώτο μισθολογικό κλιμάκιο (Μ.Κ.1) και δύο έτη για κάθε επόμενο.
2. Για τη μισθολογική εξέλιξη των Λειτουργών ή υπαλλήλων από το κατώτερο μισθολογικό κλιμάκιο στο αμέσως ανώτερο, απαιτείται να έχει συμπληρωθεί ο καθορισμένος χρόνος υπηρεσίας στο κατώτερο μισθολογικό κλιμάκιο.
3. Η κατά την προηγούμενη παράγραφο εξέλιξη του λειτουργού ή υπαλλήλου γίνεται με πράξη του αρμόδιου για το διορισμό οργάνου, που δεν δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.
4. Ως υπηρεσία για τη μισθολογική κα-

τάτητα αναγνωρίζεται ως προϋπηρεσία το διδακτικό ή ερευνητικό έργο που έχει προσφερθεί σε δημόσια ή ιδιωτικά πανεπιστήμια του εξωτερικού εφόσον οι τίτλοι σπουδών που αυτά παρέχουν αναγνωρίζονται, από το αρμόδιο για τον σκοπό αυτόν όργανο, ως ακαδημαϊκά ισοδύναμα με αυτούς των Πανεπιστημίων και των Α.Τ.Ε.Ι. της ημεδαπής.

Βασικός μισθός

1. Ο μηνιαίος βασικός μισθός του Μ.Κ. 1 της βαθμίδας του Καθηγητή Πανεπιστημίου ορίζεται στο ποσό των δύο χιλιάδων εκατόν είκοσι δύο ευρώ (2.122€). Ο βασικός μισθός της επόμενης μισθολογικών κλιμακίων διαμορφώνεται με πρόσθεση στο αμέσως προηγούμενο Μ.Κ. του ποσού των εξήντα ευρώ (60 €).
2. Ο μηνιαίος βασικός μισθός των λοιπών βαθμίδων των μελών Δ.Ε.Π. των Πανεπιστημίων διαμορφώνεται σε ποσοστό επί του αντίστοιχου Μ.Κ. του Καθηγητή, ως εξής:
α. Αναπληρωτές Καθηγητές: 85%
β. Επίκουροι: 75%
γ. Λέκτορες: 70%

ΤΑ ΜΕΛΗ του Διδακτικού και Ερευνητικού Προσωπικού των ΑΕΙ και ΑΤΕΙ, τα μέλη του Διδακτικού και Ερευνητικού Προσωπικού των Ανώτατων Στρατιωτικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, της Ανώτατης Σχολής Παιδαγωγικής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης των Ανώτατων Εκκλησιαστικών Ακαδημιών, και Ακαδημιών Εμπορικού Ναυτικού, οι καθηγητές και το λοιπό διδακτικό προσωπικό της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Υγείας, το προσωπικό του πρώην Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, τα μέλη του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής, το Ειδικό Εργασιακό και Διδακτικό Προσωπικό των Πανεπιστημίων και των ΑΤΕΙ.

3. Ο μηνιαίος βασικός μισθός των μελών Ε.Π. των Ανώτατων Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Τ.Ε.Ι.), των μελών Δ.Ε.Π. των Ανώτατων Στρατιωτικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Σ.Ε.Ι.), του Εκπαιδευτικού Προσωπικού της Ανώτατης Σχολής Παιδαγωγικής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε.), του Διδακτικού Προσωπικού των Ανώτατων Εκκλησιαστικών Ακαδημιών (Α.Ε.Α.) και των Ακαδημιών Εμπορικού Ναυτικού (Α.Ε.Ν.), καθώς και των καθηγητών της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Υγείας (Ε.Σ.Δ.Υ.), διαμορφώνεται σε ποσοστό επί του αντίστοιχου Μ.Κ. του Καθηγητή Πανεπιστημίου, ως εξής:
α. Καθηγητές: 90%
β. Αναπληρωτές Καθηγητές: 77%
γ. Επίκουροι: 68%
δ. Λέκτορες, Καθηγητές Εφαρμογών: 58%

4. Ο μηνιαίος βασικός μισθός του Εκπαιδευτικού Προσωπικού των Α.Ε.Ν. που διατηρεί προσωποπαγείς θέσεις σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 3450/2006 (Α 64), διαμορφώνεται σε ποσοστό επί του αντίστοιχου Μ.Κ. του Καθηγητή Πανεπιστημίου, ως εξής:
α. Καθηγητές: 70%
β. Επίκουροι: 62%
γ. Επιμελητές: 56%
δ. Καθηγητές Ειδικών Μαθημάτων: 54%

5. Ο μηνιαίος βασικός μισθός των μελών του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής (Ι.Ε.Π.), καθώς και του προσωπικού της παρ. 6 του άρθρου 329 του ν. 4072/2012 (Α 86), διαμορφώνεται σε ποσοστό επί του αντίστοιχου Μ.Κ. του Καθηγητή Πανεπιστημίου, ως εξής:
α. Σύμβουλος Α: 82%
β. Σύμβουλος Β: 73%
γ. Σύμβουλος Γ: 63%
δ. Εισηγητής: 56%

6. Ο μηνιαίος βασικός μισθός του Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.) και Εργασιακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.Δ.Π.) των Πανεπιστημίων διαμορφώνεται σε ποσοστό επί του αντίστοιχου Μ.Κ. του Καθηγητή Πανεπιστημίου, ως εξής:
α. ΒΑΘΜΙΑ Δ ΠΙ Ε.Ε.Π.: 55%
β. ΒΑΘΜΙΑ Γ ΠΙ Ε.Ε.Π.: 56%
γ. ΒΑΘΜΙΑ Β ΠΙ Ε.Ε.Π.: 59%
δ. ΒΑΘΜΙΑ Α ΠΙ Ε.Ε.Π.: 62%
ε. ΒΑΘΜΙΑ Δ ΠΙ Ε.Δ.Π.: 50%
στ. ΒΑΘΜΙΑ Γ ΠΙ Ε.Δ.Π.: 53%
ζ. ΒΑΘΜΙΑ Β ΠΙ Ε.Δ.Π.: 55%
η. ΒΑΘΜΙΑ Α ΠΙ Ε.Δ.Π.: 60%
θ. ΒΑΘΜΙΑ Δ ΤΕ Ε.Δ.Π.: 47%
ι. ΒΑΘΜΙΑ Γ ΤΕ Ε.Δ.Π.: 50%
ια. ΒΑΘΜΙΑ Β ΤΕ Ε.Δ.Π.: 53%
ιβ. ΒΑΘΜΙΑ Α ΤΕ Ε.Δ.Π.: 56%

7. Ο μηνιαίος βασικός μισθός του Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού του Εργασιακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.Δ.Π.) των Ανώτατων Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Τ.Ε.Ι.) και του Εργασιακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.Δ.Π.) της Ανώτατης Σχολής Παιδαγωγικής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε.), διαμορφώνεται σε ποσοστό πενήντα δύο τοις εκατό (52%) επί του βασικού μισθού του αντίστοιχου Μ.Κ. του Καθηγητή Πανεπιστημίου.

8. Ο μηνιαίος βασικός μισθός του Ειδικού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.Δ.Π.) των Ανώτατων Εκκλησιαστικών Ακαδημιών (Α.Ε.Α.) και των Ακαδημιών Εμπορικού Ναυτικού (Α.Ε.Ν.), διαμορφώνεται σε ποσοστό πενήντα ένα τοις εκατό (51%) επί του βασικού μισθού του αντίστοιχου Μ.Κ. του Καθηγητή Πανεπιστημίου.

Ο μηνιαίος βασικός μισθός των
Συνέχεια στη σελίδα 6

στοιχεία λαμβάνονται το 33% του Μ.Κ. 28 της Β Κατηγορίας κατά τη διάρκεια του πρώτου έτους φοίτησης και το 35% του Μ.Κ. 28 της Β Κατηγορίας κατά τη διάρκεια του δεύτερου και τρίτου έτους φοίτησης.

ββ. Δόκιμος Υπαστυνόμος και αντίστοιχοι λαμβάνονται το 54% του Μ.Κ. 35 της Α Κατηγορίας κατά τη διάρκεια του πρώτου έτους φοίτησης, το 56% του Μ.Κ. 35 της Α Κατηγορίας κατά τη διάρκεια του δεύτερου και το 58% του Μ.Κ. 35 της Α Κατηγορίας κατά το τρίτο έτος φοίτησης.

7. Οι οπλίτες βραχέας ανακατάταξης (μέχρι τριών ετών) λαμβάνουν το Μ.Κ.19 της Γ Κατηγορίας.

Επιδόματα

Πέρα από τον βασικό μισθό του προηγούμενου άρθρου παρέχονται και τα εξής επιδόματα και παροχές κατά μήνα:

Α. Οικογενειακή παροχή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 15 του ν. 4354/2015 (Α' 176), όπως κάθε φορά ισχύει.

Β. Επίδομα ιδιαίτερων συνθηκών εργασίας, λόγω της ιδιαίτερης φύσης των καθηκόντων των εν λόγω στελεχών καθώς και της απασχόλησης χωρίς ωράριο εργασίας ή πέραν του ωραρίου εργασίας, οριζόμενο όπως στον πίνακα αριστερά.

Το εν λόγω επίδομα προσαυξάνεται κατά 55 ευρώ για τα στελέχη που είναι έγγαμοι χωρίς τέκνα. Για τα στελέχη που έχουν τέκνα, τα οποία πληρούν τις προϋποθέσεις χορήγησης της οικογενειακής παροχής του άρθρου 15 του ν.4354/2015 το εν λόγω επίδομα προσαυξάνεται κατά 115 ευρώ.

Σε περίπτωση συζύγων που αμείβονται και οι δύο με τις διατάξεις του παρόντος, η ως άνω προσαύξηση καταβάλλεται και στους δύο.

Συνέχεια από τη σελίδα 5

Επιμελητών και Επιστημονικών Συνεργατών και του λοιπού διδακτικού προσωπικού της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Υγείας (Ε.Σ.Δ.Υ.), διαμορφώνεται σε ποσοστό εβδομήντα τοις εκατό (70%) επί του βασικού μισθού του αντίστοιχου Μ.Κ. του Καθηγητή Πανεπιστημίου. 9. Ο μηνιαίος βασικός μισθός του Ειδικού και Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Δ.Π.) των Ανώτατων Στρατηγικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Σ.Ε.Ι.) διαμορφώνεται σε ποσοστό επί του αντίστοιχου Μ.Κ. του Καθηγητή Πανεπιστημίου, ως εξής: α. ΒΑΘΜΙΔΑ Δ ΚΛΑΔΟΣ I ΠΕ ΕΞΔΠ: 50% β. ΒΑΘΜΙΔΑ Γ ΚΛΑΔΟΣ I ΠΕ ΕΞΔΠ: 51% γ. ΒΑΘΜΙΔΑ Β ΚΛΑΔΟΣ I ΠΕ ΕΞΔΠ: 52% δ. ΒΑΘΜΙΔΑ Α ΚΛΑΔΟΣ I ΠΕ ΕΞΔΠ: 54% ε. ΒΑΘΜΙΔΑ Δ ΚΛΑΔΟΣ II ΠΕ ΕΞΔΠ: 46% στ. ΒΑΘΜΙΔΑ Γ ΚΛΑΔΟΣ II ΠΕ ΕΞΔΠ: 47% ζ. ΒΑΘΜΙΔΑ Β ΚΛΑΔΟΣ II ΠΕ ΕΞΔΠ: 49% η. ΒΑΘΜΙΔΑ Α ΚΛΑΔΟΣ II ΠΕ ΕΞΔΠ: 53% θ. ΒΑΘΜΙΔΑ Γ ΚΛΑΔΟΣ II ΤΕ ΕΞΔΠ: 44% ι. ΒΑΘΜΙΔΑ Β ΚΛΑΔΟΣ II ΤΕ ΕΞΔΠ: 47% ιβ. ΒΑΘΜΙΔΑ Α ΚΛΑΔΟΣ II ΤΕ ΕΞΔΠ: 49%

10. Τα μέλη Δ.Ε.Π. των Πανεπιστημίων και τα μέλη Ε.Π. των Α.Τ.Ε.Ι., που εντάσσονται σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις στην κατηγορία μερικής απασχόλησης, λαμβάνουν το τρίτατο πέντε τοις εκατό (35%) των τακτικών αποδοχών, πλην της οικογενειακής παροχής, της αντίστοιχης βαθμίδας πλήρους απασχόλησης με τα ίδια έτη υπηρεσίας.

Επδόματα

1. Πέρα από τον βασικό μισθό του προηγούμενου άρθρου παρέχονται και τα εξής επιδόματα, παροχές και αποζημιώσεις κατά μήνα: Α. Ειδικό επίδομα διδασκαλίας και έρευνας, οριζόμενο ως εξής: α. Μέλη Δ.Ε.Π. Πανεπιστημίων: i. Καθηγητής τετρακόσια ευρώ (400 €) ii. Αναπληρωτής Καθηγητής τετρακόσια ευρώ (400 €) iii. Επίκουρος Καθηγητής τριακόσια πενήντα ευρώ (350 €) iv. Λέκτορας διακόσια πενήντα ευρώ (250 €) β. Μέλη Ε.Π. των Ανώτατων Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Τ.Ε.Ι.), μέλη Δ.Ε.Π. των Ανώτατων Στρατηγικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Σ.Ε.Ι.), Εκπαιδευτικό Προσωπικό της Ανώτατης Σχολής Παιδαγωγικής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε.), Διδακτικό Προσωπικό των Ανώτατων Εκκλησιαστικών Ακαδημιών (Α.Ε.Α.) και των Ακαδημιών Εμπορικού Ναυτικού (Α.Ε.Ν.), καθώς και καθηγητές της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Υγείας (Ε.Σ.Δ.Υ.): i. Καθηγητής διακόσια πενήντα ευρώ (250 €) ii. Αναπληρωτής Καθηγητής διακόσια ευρώ (200 €) iii. Επίκουρος Καθηγητής εκατόν ογδόντα ευρώ (180 €) iv. Λέκτορας, Καθηγητής Εφαρμογών εκατόν πενήντα ευρώ (150 €) γ. Μέλη Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής (Ι.Ε.Π.), καθώς και του προσωπικού της παρ. 6 του άρθρου 329 του ν. 4072/2012 (Α' 86): i. Σύμβουλος Α: διακόσια τριάντα ευρώ (230 €) ii. Σύμβουλος Β: διακόσια είκοσι πέντε ευρώ (225 €) iii. Σύμβουλος Γ: διακόσια δέκα ευρώ (210 €) iv. Εισηγητής: εκατόν ενενήντα πέντε ευρώ (195 €)

δ. Τα μέλη Ε.Ε.Π. και Ε.Δ.Π. των Πανεπιστημίων όπως στον πίνακα αριστερά.

ε. Ειδικό και Εργαστηριακό Διδακτικό Προσωπικό (Ε.Ε.Δ.Π.) των Ανώτατων Στρατηγικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Σ.Ε.Ι.): α. ΒΑΘΜΙΔΑ Δ ΚΛΑΔΟΣ I ΠΕ ΕΞΔΠ: ογδόντα ευρώ (80 €) β. ΒΑΘΜΙΔΑ Γ ΚΛΑΔΟΣ I ΠΕ ΕΞΔΠ: ογδόντα ευρώ (80 €) γ. ΒΑΘΜΙΔΑ Β ΚΛΑΔΟΣ I ΠΕ ΕΞΔΠ: ογδόντα ευρώ (80 €) δ. ΒΑΘΜΙΔΑ Α ΚΛΑΔΟΣ I ΠΕ ΕΞΔΠ: ογδόντα ευρώ (80 €) ε. ΒΑΘΜΙΔΑ Δ ΚΛΑΔΟΣ II ΠΕ ΕΞΔΠ: εξήντα ευρώ (60 €) στ. ΒΑΘΜΙΔΑ Γ ΚΛΑΔΟΣ II ΠΕ ΕΞΔΠ: εξήντα ευρώ (60 €) ζ. ΒΑΘΜΙΔΑ Β ΚΛΑΔΟΣ II ΠΕ ΕΞΔΠ: εξήντα ευρώ (60 €) η. ΒΑΘΜΙΔΑ Α ΚΛΑΔΟΣ II ΠΕ ΕΞΔΠ: εξήντα ευρώ (60 €) θ. ΒΑΘΜΙΔΑ Δ ΚΛΑΔΟΣ II ΤΕ ΕΞΔΠ: εξήντα ευρώ (60 €) ι. ΒΑΘΜΙΔΑ Γ ΚΛΑΔΟΣ II ΤΕ ΕΞΔΠ: εξήντα ευρώ (60 €) ια. ΒΑΘΜΙΔΑ Β ΚΛΑΔΟΣ II ΤΕ ΕΞΔΠ: εξήντα ευρώ (60 €) ιβ. ΒΑΘΜΙΔΑ Α ΚΛΑΔΟΣ II ΤΕ ΕΞΔΠ: εξήντα ευρώ (60 €) στ. Το εκπαιδευτικό προσωπικό των Ακαδημιών Εμπορικού Ναυτικού (Α.Ε.Ν.) που σε προσωποπαγείς θέσεις διασπεί επιδόμα 100€. Επιμελητές και Επιστημονικοί Συνεργάτες και λοιπό διδακτικό προσωπικό της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Υγείας (Ε.Σ.Δ.Υ.) με διδακτικό, 200 €.

Β. Οικογενειακή παροχή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 15 του ν. 4354/2015 (Α' 176), όπως κάθε φορά ισχύει. Γ. Εξόδα παράστασης στους Πρωτάνεις, στους Κοσμήτορες και στους Προέδρους Τμημάτων των Πανεπιστημίων, οριζόμενα ως εξής: i. Πρωτάνης διακόσια πενήντα ευρώ (250 €) ii. Αναπληρωτής Πρωτάνευ, διακόσια δέκα ευρώ (210 €) iii. Κοσμήτορας ή Πρόεδρος Τμήματος διακόσια δέκα ευρώ (210 €)

Δ. Εξόδα παράστασης στους Προέδρους, Αναπληρωτές Προέδρους, Διευθυντές Σχολών ή Προϊσταμένους Τμημάτων των Α.Τ.Ε.Ι., Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε., Α.Ε.Ν. και Α.Ε.Α., οριζόμενα ως εξής: i. Πρόεδρος διακόσια πενήντα ευρώ (250 €) ii. Αναπληρωτής Πρόεδρος διακόσια δέκα ευρώ (210 €) iii. Διευθυντής Σχολής διακόσια δέκα ευρώ (210 €) iv. Προϊστάμενος Τμήματος εκατόν ευρώ (100 €)

Ε. Στους γιατρούς, φυσικούς ιατρικής - ακτινοφυσικούς, ψυχολόγους, φαρμακοποιούς και νοσηλεύτες, οι οποίοι είναι μέλη Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π. και Ε.Δ.Π. που προσφέρουν τις υπηρεσίες τους σε πανεπιστημιακές κλινικές, εργαστήρια ή μονάδες, εγκατεστημένες σε νοσοκομεία του Ε.Σ.Υ. ή των νοσοκομείων που ανήκουν σε Πανεπιστήμια, καταβάλλεται, από τις πιστώσεις του προϋπολογισμού του οικείου νοσοκομείου, ειδική αμοιβή για το κλινικό και εργαστηριακό έργο που παρέχουν, το ύψος της οποίας ορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας.

Οι αμοιβές των ερευνητών Ερευνητές και Ειδικό Λειτουργικοί Επιστήμονες που υπηρετούν σε Εθνικά Ερευνητικά Κέντρα και ανεξάρτητα Ερευνητικά Ινστιτούτα, που υπάγονται στους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, συμπεριλαμβανομένων των κέντρων έρευνας της Ακαδημίας Αθηνών και του Κ.Ε.Π.Ε.

Μισθολογική κατάταξη

Για τη μισθολογική κατάταξη των Ερευνητών και Ειδικών Λειτουργικών Επιστημόνων του παρόντος Κεφαλαίου, ορίζονται 16 μισθολογικά κλιμάκια (Μ.Κ.) για κάθε βαθμίδα, με εισαγωγικό το Μ.Κ. 1 και καταληκτικό το Μ.Κ. 16.

Χρόνος και τρόπος μισθολογικής εξέλιξης

1. Για τη μισθολογική εξέλιξη απαιτείται υπηρεσία ενός (1) έτους στο πρώτο μισθολογικό κλιμάκιο (Μ.Κ.1) και δύο (2) έτη για κάθε επόμενο.

Βασικός μισθός

Ο μηνιαίος βασικός μισθός του Μ.Κ. 1 της βαθμίδας του Ερευνητή Α' ορίζεται στο ποσό των χιλίων εξακοσίων εβδομήντα ευρώ (1.670 €). Ο βασικός μισθός των λοιπών μισθολογικών κλιμακίων διαμορφώνεται με πρόσθεση στο αμέσως προηγούμενο Μ.Κ. του ποσού των πενήντα έξι ευρώ (56 €). Ο μηνιαίος βασικός μισθός των λοιπών βαθμίδων διαμορφώνεται σε ποσοστό επί του αντίστοιχου Μ.Κ. του Ερευνητή Α', ως εξής: α. Γενικός Διευθυντής ή Διευθυντής Ερευνητικού Κέντρου, Ινστιτούτου και αυτοτελούς Ερευνητικού Ινστιτούτου,

καθώς και του Προέδρου της Ελληνικής Επιτροπής Ατομικής Ενέργειας (Ε.Ε.Α.Ε.) 120% β. Ερευνητής Β' 85% γ. Ερευνητής Γ' 75% δ. Ερευνητής Δ' 70% ε. Ε.Λ.Ε. Α' 85% στ. Ε.Λ.Ε. Β' 73% ζ. Ε.Λ.Ε. Γ' 63% η. Ε.Λ.Ε. Δ' 60%

Οι αμοιβές των ερευνητών

Οι αμοιβές των ερευνητών Ερευνητές και Ειδικό Λειτουργικοί Επιστήμονες που υπηρετούν σε Εθνικά Ερευνητικά Κέντρα και ανεξάρτητα Ερευνητικά Ινστιτούτα, που υπάγονται στους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, συμπεριλαμβανομένων των κέντρων έρευνας της Ακαδημίας Αθηνών και του Κ.Ε.Π.Ε.

Μισθολογική κατάταξη

Για τη μισθολογική κατάταξη των Ερευνητών και Ειδικών Λειτουργικών Επιστημόνων του παρόντος Κεφαλαίου, ορίζονται 16 μισθολογικά κλιμάκια (Μ.Κ.) για κάθε βαθμίδα, με εισαγωγικό το Μ.Κ. 1 και καταληκτικό το Μ.Κ. 16.

Χρόνος και τρόπος μισθολογικής εξέλιξης

1. Για τη μισθολογική εξέλιξη απαιτείται υπηρεσία ενός (1) έτους στο πρώτο μισθολογικό κλιμάκιο (Μ.Κ.1) και δύο (2) έτη για κάθε επόμενο.

Βασικός μισθός

Ο μηνιαίος βασικός μισθός του Μ.Κ. 1 της βαθμίδας του Ερευνητή Α' ορίζεται στο ποσό των χιλίων εξακοσίων εβδομήντα ευρώ (1.670 €). Ο βασικός μισθός των λοιπών μισθολογικών κλιμακίων διαμορφώνεται με πρόσθεση στο αμέσως προηγούμενο Μ.Κ. του ποσού των πενήντα έξι ευρώ (56 €). Ο μηνιαίος βασικός μισθός των λοιπών βαθμίδων διαμορφώνεται σε ποσοστό επί του αντίστοιχου Μ.Κ. του Ερευνητή Α', ως εξής: α. Γενικός Διευθυντής ή Διευθυντής Ερευνητικού Κέντρου, Ινστιτούτου και αυτοτελούς Ερευνητικού Ινστιτούτου,

καθώς και του Προέδρου της Ελληνικής Επιτροπής Ατομικής Ενέργειας (Ε.Ε.Α.Ε.) 120% β. Ερευνητής Β' 85% γ. Ερευνητής Γ' 75% δ. Ερευνητής Δ' 70% ε. Ε.Λ.Ε. Α' 85% στ. Ε.Λ.Ε. Β' 73% ζ. Ε.Λ.Ε. Γ' 63% η. Ε.Λ.Ε. Δ' 60%

Επδόματα

1. Πέρα από τον βασικό μισθό του προηγούμενου άρθρου στους ανωτέρω παρέχονται και τα εξής επιδόματα, παροχές και αποζημιώσεις κατά μήνα: Α. Ειδικό επίδομα έρευνας, ως εξής: α. Γενικός Διευθυντής ή Διευθυντής Ερευνητικού Κέντρου, Ινστιτούτου και αυτοτελούς Ερευνητικού Ινστιτούτου, Πρόεδρος της Ελληνικής Επιτροπής Ατομικής Ενέργειας (Ε.Ε.Α.Ε.) τριακόσια ευρώ (300€). β. Ερευνητής Α' διακόσια ογδόντα ευρώ (280 €). γ. Ερευνητής Β' διακόσια πενήντα ευρώ (250 €) δ. Ερευνητής Γ' εκατόν ογδόντα ευρώ (180 €) ε. Ερευνητής Δ' εκατόν εξήντα ευρώ (160 €) στ. Ε.Λ.Ε. Α' διακόσια ευρώ (200 €) ζ. Ε.Λ.Ε. Β' εκατόν εβδομήντα ευρώ (170 €)

β. Ε.Λ.Ε. Γ' εκατόν πενήντα ευρώ (150 €) θ. Ε.Λ.Ε. Δ' εκατόν είκοσι ευρώ (120 €) Β. Οικογενειακή παροχή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 15 του ν. 4354/2015, όπως κάθε φορά ισχύει. Γ. Επίδομα Ραδιενέργειας, στους Ερευνητές και στους Ειδικούς Λειτουργικούς Επιστήμονες του Εθνικού Κέντρου Έρευνας Φυσικών Επιστημών (Ε.Κ.Ε.Φ.) «ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ» και της Ελληνικής Επιτροπής Ατομικής Ενέργειας (Ε.Ε.Α.Ε.) οριζόμενο, κατά ζώνη, ως εξής: Ζώνη Α' διακόσια τριάντα οχτώ ευρώ (238 €) Ζώνη Β' εκατόν τριάντα δύο ευρώ (132 €) Ζώνη Γ' εβδομήντα εννέα ευρώ (79 €)

Το επίδομα αυτό καταβάλλεται με την απαραίτητη προϋπόθεση ότι οι δικαιούχοι αυτού προσφέρουν υπηρεσία με πλήρη και αποκλειστική απασχόληση στα καθήκονα και τις συνθήκες που δικαιολογείται η καταβολή του. Η κατανομή του προσωπικού σε ζώνες (Α', Β', Γ) θα γίνεται στην αρχή κάθε εξαμήνου με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του φορέα. Δ. Επίδομα θέσης ευθύνης στους Γενικούς Διευθυντές ή Διευθυντές των Ερευνητικών Κέντρων, ύψους πεντακοσίων ευρώ (500 €) μηνιαίως. Στους Διευθυντές των Ινστιτούτων των ερευνητικών κέντρων και των αυτοτελών

ΒΑΘΜΟΣ	Ποσό σε €
α. ΒΑΘΜΙΔΑ Δ' ΠΕ Ε.Ε.Π.	120
β. ΒΑΘΜΙΔΑ Γ' ΠΕ Ε.Ε.Π.	120
γ. ΒΑΘΜΙΔΑ Β' ΠΕ Ε.Ε.Π.	120
δ. ΒΑΘΜΙΔΑ Α' ΠΕ Ε.Ε.Π.	120
ε. ΒΑΘΜΙΔΑ Δ' ΠΕ Ε.Δ.Π.	100
στ. ΒΑΘΜΙΔΑ Γ' ΠΕ Ε.Δ.Π.	100
ζ. ΒΑΘΜΙΔΑ Β' ΠΕ Ε.Δ.Π.	100
η. ΒΑΘΜΙΔΑ Α' ΠΕ Ε.Δ.Π.	100
θ. ΒΑΘΜΙΔΑ Δ' ΤΕ Ε.Δ.Π.	100
ι. ΒΑΘΜΙΔΑ Γ' ΤΕ Ε.Δ.Π.	100
ια. ΒΑΘΜΙΔΑ Β' ΤΕ Ε.Δ.Π.	100
ιβ. ΒΑΘΜΙΔΑ Α' ΤΕ Ε.Δ.Π.	100

Για τη μισθολογική κατάταξη των λειτουργών και υπαλλήλων των ΑΕΙ - ΤΕΙ ορίζονται 16 μισθολογικά κλιμάκια (Μ.Κ.) για κάθε βαθμίδα με εισαγωγικό το Μ.Κ. 1 και καταληκτικό το Μ.Κ. 16

Διαφάνεια και Ανθρωπινόμοιο Δικαιωμάτων.

■ Μισθολογική κατάταξη

Για τη μισθολογική κατάταξη των υπαγόμενων στο παρόν κεφάλαιο, πλην των ιατρών υπηρεσίας υπαίθρου, ορίζονται δεκαέξι (16) μισθολογικά κλιμάκια (Μ.Κ.) για κάθε βαθμίδα με εισαγωγικό το Μ.Κ. 1 και καταληκτικό το Μ.Κ. 16.

1. Για τη μισθολογική εξέλιξη απαιτείται υπηρεσία ενός έτους στο πρώτο μισθολογικό κλιμάκιο (Μ.Κ.1) και δύο έτη για κάθε επόμενο.

■ Βασικός μισθός

1. Ο μηνιαίος βασικός μισθός του Μ.Κ. 1 του Συντονιστή Διευθυντή ορίζεται στο ποσό των χιλίων εννιακοσίων τριών ευρώ (1.903 €). Ο βασικός μισθός των επόμενων μισθολογικών κλιμακίων μέχρι το Μ.Κ. 16 διαμορφώνεται με πρόσθεση στο αμέσως προηγούμενο Μ.Κ. του ποσού των εξήντα επτά ευρώ (67 €).

2. Ο μηνιαίος βασικός μισθός των λοιπών βαθμίδων των ιατρών διαμορφώνεται σε ποσοστό επί του αντίστοιχου Μ.Κ. του Συντονιστή Διευθυντή, ως εξής:

- α. Διευθυντής και αντίστοιχοι 95%
- β. Επιμελητής Α' και αντίστοιχοι 90%
- γ. Επιμελητής Β' και αντίστοιχοι 78%
- δ. Ειδικευόμενοι 63%
- ε. Μόνιμοι αγροτικοί ιατροί 61%.

3. Ο μηνιαίος βασικός μισθός των Ιατρών υπηρεσίας υπαίθρου διαμορφώνεται σε ποσοστό 61% του ΜΚ1 του Συντονιστή Διευθυντή, χωρίς περαιτέρω μισθολογική εξέλιξη.

4. Ο μηνιαίος βασικός μισθός όλων των βαθμών της ιεραρχίας των Ιατροδικαστών του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων διαμορφώνεται σε ποσοστό επί του αντίστοιχου Μ.Κ. του Συντονιστή Διευθυντή, ως εξής:

- Ιατροδικαστής Α' Τάξεως 100%
- Ιατροδικαστής Β' Τάξεως 95%
- Ιατροδικαστής Γ' Τάξεως 90%
- Ιατροδικαστής Δ' Τάξεως 85%

5. Όλοι οι ως άνω βασικοί μισθοί στοργυλοποιούνται στην πλειοψηφία των μονάδων ευρώ.

■ Επίδοματα

1. Πέρα από τον βασικό μισθό του προηγούμενου άρθρου, στους υπαγόμενους στο παρόν κεφάλαιο παρέχονται και τα εξής επίδοματα, παροχές και αποζημιώσεις κατά μήνα:

Α. Στους Ιατρούς και Οδοντίατρος του Εθνικού Συστήματος Υγείας (Ε.Σ.Υ.), στους έμμισθους ειδικευόμενους ιατρούς και στους Επικουρικούς Ιατρούς,

επίδομα νοσοκομειακής απασχόλησης, οριζόμενο ως εξής:

- α. Συντονιστής Διευθυντής και Διευθυντής διακόσια πενήντα ευρώ (250 €)
- β. Επιμελητής Α' διακόσια δέκα ευρώ (210 €)
- γ. Επιμελητής Β' διακόσια ευρώ (200 €)

δ. Ειδικευόμενος εκατόν ογδόντα ευρώ (180 €)

Β. Στους Ιατροδικαστές, ειδικό επίδομα ιατροδικαστικής υπηρεσίας, οριζόμενο ως εξής:

- Ιατροδικαστής Α' Τάξεως πεντακόσια πενήντα ευρώ (550 €)
- Ιατροδικαστής Β' Τάξεως πεντακόσια ευρώ (500 €)

Ιατροδικαστής Γ' Τάξεως τετρακόσια πενήντα ευρώ (450 €)

Ιατροδικαστής Δ' Τάξεως τετρακόσια ευρώ (400 €)

Τα ως άνω επίδοματα καταβάλλονται με την απαραίτητη προϋπόθεση ότι οι δικαιούχοι τους προσφέρουν υπηρεσία με πλήρη και αποκλειστική απασχόληση στους χώρους που δικαιολογείται η καταβολή τους.

Γ. Οικογενειακή παροχή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 15 του ν. 4354/2015, όπως κάθε φορά ισχύει.

Δ. Επίδομα μεταπτυχιακών σπουδών, οριζόμενο ως εξής:

- α. Για κατόχους διδακτορικού διπλώματος σε εβδομήντα πέντε ευρώ (75 €).
- β. Για κατόχους μεταπτυχιακού διπλώματος επίσημα, τουλάχιστον, φοίτησης σε σαράντα πέντε ευρώ (45 €).

Το επίδομα αυτό παρέχεται για τίτλους που έχουν χορηγηθεί με ξεχωριστές σπουδές, μετά τη λήψη του πτυχίου ανώτατης εκπαίδευσης.

Ε. Επίδομα θέσης ευθύνης, στους προϊστάμενους οργανικών μονάδων, οριζόμενο κατά βαθμίδα θέσης, ως εξής:

- α) Προϊστάμενοι της Ιατρικής Υπηρεσίας των Νοσοκομείων και Προϊστάμενοι Γενικών Διευθύνσεων Διοίκησης εκατόν πενήντα ευρώ (150 €).
- β) Προϊστάμενοι Τομέων της Ιατρικής Υπηρεσίας των Νοσοκομείων και Προϊστάμενοι Διευθύνσεων Διοίκησης εκατόν είκοσι ευρώ (120 €).

γ) Προϊστάμενοι Τμημάτων της Ιατρικής Υπηρεσίας των Νοσοκομείων - επιστημονικά υπεύθυνοι, Υπεύθυνοι για το συντονισμό της επιστημονικής λειτουργίας των Κέντρων Υγείας και λοιπών Μονάδων Υγείας του ΠΕΔΥ καθώς και Προϊστάμενοι Τμημάτων Διοίκησης εκατό ευρώ (100 €).

Οι προϋποθέσεις χορήγησης είναι ίδιες με αυτές που προβλέπονται στις παρ. 2, 3 και 4 του άρθρου 16 του ν. 4354/2015.

ΣΤ. Α) στους ειδικευόμενους ιατρούς

και οδοντίατρος του Ε.Σ.Υ. χορηγείται αποζημίωση ως κίνητρο προσέλευσης και παραμονής σε προβληματικές και άγονες περιοχές, καθώς και σε άγονες ειδικότητες.

β) Στους μόνιμους αγροτικούς ιατρούς και τους ιατρούς υπηρεσίας υπαίθρου καταβάλλεται το επίδομα απομακρυσμένων - παραμεθωρίων περιόχων του άρθρου 19 του ν. 4354/2015.

γ) Στους υπόχρεους και επί θητεία ιατρούς υπηρεσίας υπαίθρου καταβάλλεται το μηνιαίο επίδομα που έχει καθοριστεί κατ' εξουσιοδότηση των διατάξεων της παρ. 4 του άρθρου 43 του ν. 4368/2016.

Μέχρι την έκδοση κοινής απόφασης των Υπουργών Υγείας και Οικονομικών με την οποία καθορίζονται εκ νέου οι δικαιούχοι, το ύψος και οι προϋποθέσεις χορήγησης των ως άνω επιδομάτων και αποζημιώσεων τα επίδοματα και οι αποζημιώσεις της περίπτωσης ΣΤ εξακολουθούν να καταβάλλονται στους ίδιους δικαιούχους, στο ίδιο ύψος και με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις που ισχύουν κατά την 31-12-2016.

Επι συρροής οξείωσης μεταξύ των επιδομάτων των υπερπληρώσεων β και γ της παρούσας περίπτωσης ΣΤ καταβάλλεται το υψηλότερο επίδομα.

2. Στους Οδοντίατρος, Ιατρούς Δημόσιας Υγείας Ε.Σ.Υ. και στους Ιατρούς Γενικής Ιατρικής και Βιοπαθολογίας που υπηρετούν στη Διεύθυνση Κ.Ε.Δ.Υ. του Υπουργείου Υγείας ή στις Διευθύνσεις Υγείας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης ή Περιφερειών καταβάλλονται μόνο τα επίδοματα των περ. Γ, Δ και Ε της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου.

Το μηνιαίο επίδομα επιφυλακής όπως ισχύει, εξακολουθεί να καταβάλλεται στους δικαιούχους και ορίζεται σε ποσοστό 28% του βασικού του μισθού.

3. Στους μόνιμους αγροτικούς ιατρούς και τους ιατρούς υπηρεσίας υπαίθρου καταβάλλονται μόνο τα επίδοματα των περ. Γ, Δ και ΣΤ(β), (γ) της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου.

4. Οι επικουρικοί ιατροί λαμβάνουν τις αποδοχές και την αποζημίωση εφημεριών του Επιμελητή Β' του Ε.Σ.Υ., πλην των κινήτρων που έχουν θεσπιστεί για την προσέλευση, εγκατάσταση και παραμονή των ιατρών του Ε.Σ.Υ. σε νοσοκομεία, κέντρα υγείας και κρατικά θεραπευτήρια που έχουν την έδρα τους σε προβληματικές και άγονες περιοχές. Για την κατάταξη και εξέλιξη τους στα μισθολογικά κλιμάκια που αντιστοιχούν στο βαθμό του Επιμελητή Β' αναγκάζεται η προϋπηρεσία που ορίζεται στην παρ. 4 του άρθρου 15 του παρόντος κεφαλαίου.

5. Στους μόνιμους αγροτικούς ιατρούς και τους ιατρούς υπηρεσίας υπαίθρου καταβάλλονται μόνο τα επίδοματα των περ. Γ, Δ και ΣΤ(β), (γ) της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου.

■ Εφημερίες

1. Το δεύτερο και το τρίτο εδάφιο της περ. 8 της παρ. 4 του άρθρου 45 του ν. 3205/2003, όπως ισχύει, αντικαθίστανται ως εξής:

«Τα ανωτέρω προκύπτουσα συνολικά ποσά αμοιβής δεκαεπτάωρης ή εκκοιτητρώσης ενεργού εφημερίας, κατά περίπτωση, προαικάζονται κατά τρίτα ένα ευρώ και ογδόντα λεπτά (31,80 €).

Το ωρομίσθιο των εφημεριών ορίζεται, ανά βαθμό ή βαθμίδα, ως εξής:

- Συντονιστής Διευθυντής και Καθηγητής Πανεπιστημίου, επτά ευρώ και σαράντα δύο λεπτά (7,42 €)
- Διευθυντής και Αναπληρωτής Καθηγητής Πανεπιστημίου, επτά ευρώ και πέντε λεπτά (7,05 €)
- Επιμελητής Α' και Επικουρος Καθηγητής Πανεπιστημίου, έξι ευρώ και εβδομήντα τρία λεπτά (6,73€)
- Επιμελητής Β', Λέκτορας και ειδικευμένοι ιατροί που αμειβονται με ενιαίο μισθολόγιο, πέντε ευρώ και ογδόντα οκτώ λεπτά (5,88 €)

ΤΑ ΜΕΛΗ Δ.Ε.Π. των Πανεπιστημίων και τα μέλη Ε.Π. των Α.Τ.Ε.Ι., που εντάσσονται σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις στην κατηγορία μερικής απασχόλησης, λαμβάνουν το τρίτα ένα πέντε τοις εκατό (35%) των τακτικών αποδοχών.

Οι νέοι μισθοί στο ΕΣΥ

Ιατροί και Οδοντίατροι του Εθνικού Συστήματος Υγείας (Ε.Σ.Υ.), Ιατροί και Οδοντίατροι Δημόσιας Υγείας Ε.Σ.Υ., έμμισθοι ειδικευόμενοι ιατροί, επικουρικοί ιατροί, μόνιμοι αγροτικοί ιατροί και ιατροί υπηρεσίας υπαίθρου, Ιατροί Γενικής Ιατρικής και Βιοπαθολογίας που υπηρετούν στη Διεύθυνση Κ.Ε.Δ.Υ. του Υπουργείου Υγείας ή στις Διευθύνσεις Υγείας των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων και Περιφερειών και Ιατροδικαστές του Υπουργείου Δικαιοσύνης

Μερική απασχόληση και ωρομίσθιοι στο Δημόσιο

Η μερική απασχόληση καθιερώνεται πλέον οριστικά στο Δημόσιο. Με το άρθρο 153 του πολυνομοσχεδίου καθορίζεται μάλιστα ο τρόπος αμοιβής τους.

Όπως προβλέπεται: «Λειτουργοί και υπάλληλοι μερικής απασχόλησης ή εργαζόμενοι ως ωρομίσθιοι λαμβάνουν αναλογία των αποδοχών αντίστοιχου προσωπικού πλήρους απασχόλησης. Για υπηρεσίες που παρέχονται με μειωμένο ωράριο εργασίας αναγκάζεται για μισθολογική εξέλιξη τόσος χρόνος όσος προκύπτει από το πλίκον διαίρεσης του συνόλου των ωρών εργασίας διά του αριθμού των ωρών εβδομαδιαίας απασχόλησης που ισχύει για τον αντίστοιχο κλάδο λειτουργών, υπαλλήλων και στελεχών».

■ 30% για τη δεύτερη δουλειά

Επίσης προβλέπεται ότι «Λειτουργοί και υπάλληλοι που υπάγονται στις διατάξεις του νόμου, οι οποίοι κατέχουν νόμιμα και δεύτερη έμμοιθη θέση σε φορείς του Δημοσίου λαμβάνουν το σύνολο των αποδοχών της οργανικής τους θέσης και το 30% των αποδοχών της δεύτερης θέσης στην οποία απασχολούνται».

Συνέχεια από τη σελίδα 7

■ Έμμοιβος ειδικευόμενος, τέσσερα ευρώ και σαράντα οκτώ λεπτά (4,48 €).
2. Η περ. ε της παρ. 4 του άρθρου 45 του ν. 3205/2003 όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«Στους ιατρούς που υπηρετούν με βαθμό Συντονιστή Διευθυντή σε Νοσοκομεία της Α' Ζώνης και στους Διευθυντές των πανεπιστημιακών κλινικών εργαστηρίων και μονάδων, καθώς και σε όσους ιατρούς υπηρετούν με το βαθμό του Διευθυντή και απαλλάσσονται από την υποχρέωση συμμετοχής στο πρόγραμμα εφημεριών, αντί αποζημίωσης εφημεριών καταβάλλεται μηνιαίο ποσό 530 €.

Η απονομή των Διευθυντών για υπηρεσιακούς λόγους, εφόσον δεν υπερβάνει τις δεκαπέντε ημέρες μηνιαίας, δεν επηρεάζει την καταβολή της αποζημίωσης των εφημεριών».

3. Οι άμισθοι υπεράριθμοι ειδικευμένοι ιατροί, οι αλλοδαποί υπότροφοι ειδικευόμενοι ιατροί καθώς και οι μόνιμοι αγροτικοί ιατροί και οι ιατροί υπηρεσίας υπαίθρου, αποζημιώνονται για τις εφημερίες που πραγματοποιούν με βάση το εκάστοτε ισχύον ωρομίσθιο εφημεριών των έμμοιων ειδικευόμενων ιατρών.

Μόνιμοι υπάλληλοι, οι οποίοι αμείβονται με τις διατάξεις του ενιαίου μισθολογίου, για το χρόνο απόκτησης της ιατρικής ειδικότητά τους λαμβάνουν εφημεριακή αποζημίωση σύμφωνα με όσα προβλέπονται για τους έμμοιους ειδικευόμενους ιατρούς.

Για τη μισθολογική εξέλιξη των Ερευνητών και Ειδικών Λειτουργικών Επιστημόνων από το κατώτερο μισθολογικό κλιμάκιο στο αμέσως ανώτερο απαιτείται να έχει συμπληρωθεί ο καθορισμένος χρόνος υπηρεσίας στο κατώτερο μισθολογικό κλιμάκιο

Μισθοί και επιδόματα στο διπλωματικό σώμα

Υπάλληλοι του Διπλωματικού κλάδου, επιστημονικό προσωπικό της Ειδικής Νομικής Υπηρεσίας, υπάλληλοι του κλάδου Εμπερογνομήτων, υπάλληλοι Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων του Υπουργείου Εξωτερικών.

Μισθολογική κατάσταση

Για τη μισθολογική κατάσταση των υπαλλήλων του Διπλωματικού κλάδου, του επιστημονικού προσωπικού της Ειδικής Νομικής Υπηρεσίας, των υπαλλήλων του κλάδου Εμπερογνομήτων καθώς και των υπαλλήλων του κλάδου Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων του Υπουργείου Εξωτερικών ορίζονται 16 μισθολογικά κλιμάκια (Μ.Κ.) για κάθε βαθμό με εισαγωγικό το Μ.Κ. 1 και καταληκτικό το Μ.Κ. 16. Για τη μισθολογική εξέλιξη απαιτείται υπηρεσία ενός (1) έτους στο πρώτο μισθολογικό κλιμάκιο (Μ.Κ.1) και δύο (2) έτη για κάθε επόμενο.

Βασικός μισθός

1. Ο μηνιαίος βασικός μισθός του Μ.Κ. 1, των υπαλλήλων του διπλωματικού κλάδου με το βαθμό του Πρώτου ορίζεται στο ποσό των δύο χιλιάδων τετρακοσίων πενήντα ευρώ (2.450 €). Ο βασικός μισθός των λοιπών μισθολογικών κλιμακίων μέχρι και το Μ.Κ. 16 διαμορφώνεται με πρόσθεση στο αμέσως προηγούμενο Μ.Κ. του ποσού των εβδομήντα έξι ευρώ (76 €).
2. Ο μηνιαίος βασικός μισθός των λοιπών βαθμών της ιεραρχίας των υπαλλήλων του διπλωματικού κλάδου του Υπουργείου Εξωτερικών, του επιστημονικού προσωπικού της Ειδικής Νομικής Υπηρεσίας, των υπα-

λλήλων του κλάδου Εμπερογνομήτων, καθώς και του κλάδου Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων του ίδιου Υπουργείου, διαμορφώνεται σε ποσοστό επί του αντίστοιχου Μ.Κ. του Πρώτου, ως εξής:

- α. Πληρεξούσιος Υπουργός Α' Τάξεως, Ειδικός Νομικός Σύμβουλος και Νομικός Σύμβουλος Α', Εμπερογνομήτων Προβουλευτικής Σύμβουλος Α' Τάξεως και Γενικός Σύμβουλος Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων Α' 93%
- β. Πληρεξούσιος Υπουργός Β' Τάξεως, Νομικός Σύμβουλος Β', Εμπερογνομήτων Προβουλευτικής Σύμβουλος Α' Τάξεως και Γενικός Σύμβουλος Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων Α' 85%
- γ. Σύμβουλος Πρεσβείας Α' Τάξεως, Αναπληρωτής Νομικός Σύμβουλος, Εμπερογνομήτων Α' Τάξεως και Σύμβουλος Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων Α' 78%
- δ. Σύμβουλος Πρεσβείας Β' Τάξεως, Εμπερογνομήτων Β' Τάξεως και Σύμβουλος Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων Β' 70%
- ε. Γραμματέας Πρεσβείας Α' τάξεως, Εισηγητής της Ειδικής Νομικής Υπηρεσίας και Γραμματέας Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων Α' 65%
- στ. Γραμματέας Πρεσβείας Β' Τάξεως και Γραμματέας Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων Β' 60%
- ζ. Γραμματέας Πρεσβείας Γ' Τάξεως και Γραμματέας Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων Γ' 56%
- η. Ακόλουθος Πρεσβείας και Ακόλουθος Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων 50%.

Επιδόματα

1. Πέρα από τον βασικό μισθό του προηγούμενου άρθρου παρέχονται στους ανωτέρω και τα εξής επιδόματα και παροχές κατά μήνα:
Α. Επίδομα ειδικών καθηκόντων.
α. Πρώτης τετρακόσια εξήντα ευρώ (460 €)
β. Πληρεξούσιος Υπουργός Α' Τά-

ξεως, Ειδικός Νομικός Σύμβουλος και Νομικός Σύμβουλος Α', Εμπερογνομήτων Προβουλευτικής Σύμβουλος Α' Τάξεως και Γενικός Σύμβουλος Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων Α' τετρακόσια τριάντα ευρώ (430 €)
γ. Πληρεξούσιος Υπουργός Β' Τάξεως, Νομικός Σύμβουλος Β', Εμπερογνομήτων Προβουλευτικής Σύμβουλος Β' Τάξεως και Γενικός Σύμβουλος Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων Β' τετρακόσια είκοσι ευρώ (420 €)
δ. Σύμβουλος Πρεσβείας Α' Τάξεως, Αναπληρωτής Νομικός Σύμβουλος, Εμπερογνομήτων Α' Τάξεως και Σύμβουλος Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων Α' τριακόσια ογδόντα ευρώ (380 €)

ε. Σύμβουλος Πρεσβείας Β' Τάξεως, Εμπερογνομήτων Β' Τάξεως και Σύμβουλος Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων Β' τριακόσια εξήντα ευρώ (360 €)
στ. Γραμματέας Πρεσβείας Α' τάξεως, Εισηγητής της Ειδικής Νομικής Υπηρεσίας και Γραμματέας Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων Α' τριακόσια τριάντα ευρώ (330 €)
ζ. Γραμματέας Πρεσβείας Β' Τάξεως και Γραμματέας Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων Β' τριακόσια είκοσι ευρώ (320 €)
η. Γραμματέας Πρεσβείας Γ' Τάξεως και Γραμματέας Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων Γ', Ακόλουθος Πρεσβείας και Ακόλουθος Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων τριακόσια ευρώ (300 €)

θ. Οικονομική παροχή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 15 του ν. 4354/2015, όπως κάθε φορά ισχύει.
Γ. Επίδομα μεταπτυχιακών σπουδών, οριζόμενο ως εξής:
α. Για κατόχους διδακτορικού διπλώματος σε εβδομήντα πέντε ευρώ (75 €).
β. Για κατόχους μεταπτυχιακού διπλώματος επίσημα, τουλάχιστον, φοίτησης σε σαράντα πέντε ευρώ (45 €).
Δ. Επίδομα υπηρεσίας αλλοδαπής

Το ύψος, καθώς και οι όροι και οι προϋποθέσεις χορήγησης του επιδόματος υπηρεσίας αλλοδαπής καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εξωτερικών. Μέχρι την έκδοση της ως άνω κοινής απόφασης εξακολουθούν να καταβάλλονται τα ποσά που ισχύουν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος Μέρους.

Κριτήρια για τον καθορισμό του επιδόματος αποτελούν το κόστος ζωής στο εξωτερικό, η συναλλαγματική ισοτιμία, οι ειδικές συνθήκες διαβίωσης σε κάθε χώρα, καθώς και η απόσταση αυτής από την ημεδαπή.

Το εν λόγω επίδομα απαλλάσσεται από κάθε κράτος υπέρ του Δημοσίου και υπέρ του Μετοχικού Ταμείου Πολιτικών Υπαλλήλων (ΜΠΤΥ) ή οποιαδήποτε άλλη επιβάρυνση.

2. Ο καθορισμός της μηνιαίας αντιμισθίας του επιδόματος προσωπικού που υπηρετεί με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου στις Αρχές Εξωτερικής Υπηρεσίας καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εξωτερικών.

3. Το σύνολο των αποδοχών, συμπεριλαμβανομένου του επιδόματος υπηρεσίας αλλοδαπής, του προσωπικού που υπηρετεί σε χώρες της ευρωζώνης καταβάλλεται σε νόμισμα της ημεδαπής. Στην περίπτωση που το ανώτερο προσωπικό υπηρετεί σε χώρες εκτός ευρωζώνης το σύνολο των αποδοχών συμπεριλαμβανομένου του επιδόματος υπηρεσίας αλλοδαπής, καταβάλλεται κατ' επιλογήν σε ευρώ ή στο καθορισθέν νόμισμα της αλλοδαπής.

Οι αποδοχές των Αρχιερέων

1. Οι κάθε είδους μηνιαίες αποδοχές των Αρχιερέων της Εκκλησίας της Ελλάδας καθορίζονται ως εξής:
Α. Βασικός μισθός:
α. Αρχιεπίσκοπος δύο χιλιάδες εξα-

κόσια ευρώ (2.600 €).

β. Μητροπολίτης και Τριτοβάθμιος Μητροπολίτης δύο χιλιάδες διακόσια δέκα ευρώ (2.210 €).

γ. Τριτοβάθμιος Επίσκοπος και Βοηθός Επίσκοπος χίλια οκτακόσια είκοσι ευρώ (1.820 €).

Β. Επίδομα μεταπτυχιακών σπουδών:
α. Για κατόχους διδακτορικού διπλώματος σε εβδομήντα πέντε ευρώ (75 €).

β. Για κατόχους μεταπτυχιακού διπλώματος επίσημα, τουλάχιστον, φοίτησης σε σαράντα πέντε ευρώ (45 €).

Το επίδομα αυτό παρέχεται για τίτλους που έχουν χορηγηθεί με ξεχωριστές σπουδές, μετά τη λήψη του πτυχίου ανώτατης εκπαίδευσης.

Γ. Αποζημίωση εφόδων παρτίτσας:
α. Αρχιεπίσκοπος, εκατό ευρώ (100 €).

β. Εν ενεργεία Μητροπολίτης, πενήντα ευρώ (50 €).

Οι μισθοί στις κρατικές ορχήστρες

Μουσικοί, της Κρατικής Ορχήστρας Αθηνών (Κ.Ο.Α.), της Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης (Κ.Ο.Θ.), της Ορχήστρας της Λυρικής Σκηνής (Ο.Λ.Σ.).

Μισθολογική κατάσταση

Για τη μισθολογική κατάσταση των μουσικών ορίζονται 16 μισθολογικά κλιμάκια (Μ.Κ.) για κάθε βαθμίδα με εισαγωγικό το Μ.Κ. 1 και καταληκτικό το Μ.Κ. 16. Για τη μισθολογική εξέλιξη απαιτείται υπηρεσία ενός έτους στο πρώτο μισθολογικό κλιμάκιο (Μ.Κ.1) και δύο έτη για κάθε επόμενο.

Βασικός μισθός

1. Ο μηνιαίος βασικός μισθός του Μ.Κ. 1 της κατηγορίας του Αρχμουσικού - Εξάρχοντα ορίζεται στο ποσό των χίλιων εξακοσίων ενενήντα οκτώ ευρώ (1.698 €). Ο βασικός μισθός των λοιπών μισθολογικών κλιμακίων μέχρι και το Μ.Κ. 16 διαμορφώνεται με πρόσθεση στο αμέσως προηγούμενο Μ.Κ. του ποσού των πενήντα δύο ευρώ (52 €).

2. Ο μηνιαίος βασικός μισθός των λοιπών κατηγοριών διαμορφώνεται σε ποσοστό επί του αντίστοιχου Μ.Κ. του Αρχμουσικού - Εξάρχοντα, ως εξής:
α. Κορυφαίος Α' 98%
β. Κορυφαίος Β' 95%
γ. Μουσικός 85%

Επιδόματα

1. Πέρα από τον βασικό μισθό του προηγούμενου άρθρου στους ανωτέρω παρέχονται και τα εξής επιδόματα και παροχές κατά μήνα:
Α. Οικονομική παροχή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 15 του ν. 4354/2015 όπως κάθε φορά ισχύει.
β. Επίδομα μεταπτυχιακών σπουδών, οριζόμενο ως εξής:

α. Για κατόχους διδακτορικού διπλώματος σε εβδομήντα πέντε ευρώ (75 €).
β. Για κατόχους μεταπτυχιακού διπλώματος επίσημα, τουλάχιστον, φοίτησης σε σαράντα πέντε ευρώ (45 €).
Γ. Επίδομα μουσικής και οργάνου, οριζόμενο ως εξής:
α. Αρχμουσικός - Εξάρχων τριακόσια ογδόντα ευρώ (380 €)
β. Κορυφαίος Α' τριακόσια πενήντα ευρώ (350 €)
γ. Κορυφαίος Β' τριακόσια είκοσι ευρώ (320 €)
δ. Μουσικός διακόσια εβδομήντα ευρώ (270 €).

12. ΟΛΑ ΓΙΑ ΤΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟ

Μέσο: . . . . . ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ ΚΥΡ_ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

Ημ. Έκδοσης: . . .21/05/2017 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .21/05/2017

Σελίδα: 1

* **ΟΛΑ ΓΙΑ ΤΟ** **Ασφαλιστικό**

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ

ΚΥΡΙΑΚΗ
21 ΜΑΪΟΥ 2017

{ 12 }
ΣΕΛΙΔΕΣ

ΟΙ ΜΕΙΩΣΕΙΣ
ΣΤΙΣ ΑΠΟΔΟΧΕΣ
ΚΑΙ ΟΙ ΑΥΞΗΣΕΙΣ
ΣΤΙΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ

ΤΑ ΝΕΑ
ΟΡΙΑ ΗΛΙΚΙΑΣ

**ΓΙΑ ΔΗΜΟΣΙΟ, ΙΚΑ, ΔΕΚΟ, ΤΡΑΠΕΖΕΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΕΣ,
ΕΛΕΥΘΕΡΟΥΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ, ΑΓΡΟΤΕΣ, ΕΝΣΤΟΛΟΥΣ**

Διπλό ψαλίδι άνω του 25% στις συντάξεις για 2 εκατ. δικαιούχους

ΠΟΤΕ ΚΑΙ ΓΙΑ ΠΟΙΟΥΣ ΕΡΧΟΝΤΑΙ ΜΕΙΩΣΕΙΣ - ΠΟΣΑ ΧΑΝΟΥΝ ΑΠΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΔΙΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΕΠΙΔΟΜΑΤΑ - ΠΟΙΟΥΣ ΚΑΙ ΓΙΑΤΙ ΣΥΜΦΕΡΕΙ Η ΕΞΟΔΟΣ ΣΤΗ ΣΥΝΤΑΞΗ ΤΩΡΑ

ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΤΙΚΟΣ
kkatikos@e-typos.com

Νέο τοπίο αλλαγών στο ασφαλιστικό συνθέτουν τα μέτρα που ψηφίστηκαν στη Βουλή. Οι συντάξεις παλιών και νέων δικαιούχων μειώνονται. Τα οικογενειακά επιδόματα (συζύγου και τέκνων) αποτελούν παρελθόν για τους νέους συνταξιούχους, ενώ για τους παλιούς καταργούνται από το 2019. Οι ασφαλιστικές εισφορές αυξάνονται, ενώ θα έπρεπε να μειώνονται ώστε να υπάρχει και κίνητρο για να πληρώνονται και να μην αποτελούν χαράτι για μισθωτούς, ελεύθερους επαγγελματίες και αγρότες.

Οι αλλαγές θέτουν σε νέα βάση και τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης.

Τα όρια ηλικίας αυξήθηκαν μεν από τις 19/8/2015, πλην όμως παραμένουν και θα παραμείνουν, ως το 2021, χαμηλότερα από τα 67 και τα 62.

Οι ευκαιρίες εξόδου στη σύνταξη, παρά τις περικοπές, είναι πολλές και μάλιστα είναι πιο ελκυστικές για όσους έχουν χαμηλούς μισθούς, παρά για όσους έχουν υψηλές αποδοχές. Ο λόγος είναι επειδή το ασφαλιστικό, έτσι όπως οικοδομήθηκε με το νόμο 4387/2016 (νόμος Κατρούγκαλου), δεν ευνοεί την ανταποδοτικότητα των εισφορών, αλλά αντίθετως την υπονομεύει. Όσοι έχουν σχετικά καλές αμοιβές (άνω των 1.300 ευρώ) και εκτιμούν ότι θα τις διατηρήσουν στα επόμενα χρόνια, διαπιστώνουν -είτε είναι μισθωτοί είτε ελεύθεροι επαγγελματίες- ότι οι εισφορές που καταβάλλουν είναι πολλαπλάσιες σε σχέση με τη σύνταξη που αναλογεί σε αυτές. Αντίθετα, οι χαμηλοί μισθοί των 586 και των 700 ή 800 ευρώ έχουν μεγαλύτερα οφέλη από τη σύνταξη.

Αρκεί να σκεφτεί κανείς ότι στο μισθό των 586 ευρώ, με 20 χρόνια εργασίας, αντιστοιχεί σύνταξη 477 ευρώ, ποσό που αντιπροσωπεύει το 81,4% του μισθού. Στο μισθό όμως των 1.300 ευρώ, τα 20 χρόνια εργασίας δίνουν σύνταξη 590,31 ευρώ, δηλαδή μόλις το 45% του μισθού.

Στα 25 χρόνια δε, η σύνταξη με μισθό 586 ευρώ βγαίνει στα 505 ευρώ, δηλαδή στο 86,2% του μισθού, ενώ με 1.300 ευρώ μισθό τα 25 χρόνια δουλειάς βγάζουν σύνταξη 653 ευρώ, δηλαδή μόλις το 50,2% του μισθού.

Για το λόγο αυτό, η αλήθεια

είναι πως η έξοδος στη σύνταξη αποδεικνύεται συμφέροσα για χιλιάδες ασφαλισμένους που είτε δεν έχουν προοπτική να αυξήσουν σημαντικά το εισόδημά τους από εργασία τα επόμενα χρόνια είτε εκτιμούν ότι είναι προτιμότερο να αποχωρήσουν για να μη χάσουν περισσότερα από τη σύνταξη στο μέλλον. Γι' αυτό και η συνταξιοδότηση

αποτελεί τη σίγουρη λύση για σταθερό εισόδημα, έστω και μικρότερο.

Οι αλλαγές στο ασφαλιστικό σύστημα, πάντως, δεν έχουν τελειώσει. Οι στρεβλώσεις είναι πολλές, με κύρια την έλλειψη ανταποδοτικότητας στη σχέση εισφορών/παροχών. Η ψήφιση των νέων μέτρων δεν αποκαθιστά την ανταποδοτικότητα, παρά

την καθιστά ακόμη πιο στρεβλή, αφού μειώνει συντάξεις και αυξάνει εισφορές. Τα μέτρα θέτουν ως ακόμη πιο επιτακτική την ανάγκη ουσιαστικών μεταρρυθμίσεων ώστε να ανακτηθεί η εμπιστοσύνη των εργαζομένων σε ένα ασφαλιστικό που αντί να είναι ανταποδοτικό έχει γίνει ένα καθαρά προνοιακό σύστημα συντάξεων.

Ο Ελεύθερος Τύπος της Κυριακής δημοσιεύει σήμερα, σε ειδική 12σέλιδη έκδοση, όλες τις αλλαγές στο ασφαλιστικό, τόσο αυτές που περιλαμβάνονται στα επώδυνα νέα μέτρα του 4ου Μνημονίου όσο και τις ρυθμίσεις που ισχύουν για τα όρια ηλικίας και τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης σε όλα τα Ταμεία.

Οι μειώσεις στις αποδοχές

Οι πραγματικές μειώσεις συντάξεων που περιλαμβάνει ο νέος νόμος με τα μέτρα του 4ου Μνημονίου, δεν θα είναι μόνο έως 18% μέσω της προσωπικής διαφοράς που θα χάσουν οι παλαιοί συνταξιούχοι την 1/1/2019, αλλά ξεπερνούν και το 25%, καθώς θα κοπουν μαχαίρι και τα οικογενειακά επιδόματα - συζύγου για όλα τα Ταμεία και επιπρόσθετα του επιδόματος τέκνων για τους συνταξιούχους του Δημοσίου (πολιτικούς, ενστόλους και ειδικών μισθολογίων).

Ο συνολικός αριθμός των συνταξιούχων που θίγονται μόνο από την κατάργηση των επιδομάτων είναι 850.000, σύμφωνα με μετριοπαθείς εκτιμήσεις, αλλά στην πραγματικότητα, μπορεί να προσεγγίσουν και το 1 εκατομμύριο. Από τις μειώσεις όμως λόγω και της προσωπικής διαφοράς θα θιγούν πάνω από 2 εκατομμύρια συνταξιούχοι είτε λαμβάνουν είτε όχι επιδόματα.

Περικοπές θα υποστούν:

1. Οι συνταξιούχοι Δημοσίου, ΙΚΑ, ΔΕΚΟ, τραπεζών, αλλά και του ΟΓΑ που λαμβάνουν οικογενειακό επίδομα. Δεν λαμβάνουν επίδομα συζύγου οι συνταξιούχοι ΟΑΕΕ και ΝΑΤ. Η μείωση στα επιδόματα είναι ξεχωριστή από τις περικοπές που προκύπτουν από τις προσωπικές

Ποια είναι τα επιδόματα που κόβονται «μαχαίρι» από τις συντάξεις σε κάθε Ταμείο	
ΤΑΜΕΙΟ	Επίδομα συζύγου-τέκνων που συγκαταβάλλονται σήμερα και καταργούνται από 1/1/2019 με τα νέα μέτρα
ΔΗΜΟΣΙΟ (*)	Επίδομα συζύγου 35 ευρώ (καταβάλλεται και στους δυο συζύγους εφόσον αποχώρησαν μέχρι τον Οκτώβριο του 2011. Καταργήθηκε για νέες συντάξεις από τον Νοέμβριο 2011 και μετά). Επίδομα παιδιών, 50 ευρώ για το πρώτο, 70 ευρώ για τα δυο, 120 ευρώ για τα τρία, 170 ευρώ για τέσσερα και προσαύξηση κατά 70 ευρώ για κάθε παιδί από το τέταρτο και πάνω. Καταβάλλεται σε όσους έχουν προστατευόμενα ανήλικα ή σπουδάζοντα τέκνα και παιδιά με αναπηρία.
ΙΚΑ	Επίδομα συζύγου 49 ευρώ μαζί με τη σύνταξη (εφόσον ο/η σύζυγος δεν εργάζεται και δεν συνταξιοδοτείται).
ΔΕΗ, ΟΤΕ, ΤΡΑΠΕΖΕΣ	Επίδομα για τον/τη σύζυγο 10% της σύνταξης (εφόσον ο/η σύζυγος δεν εργάζεται και δεν συνταξιοδοτείται).
ΤΣΠΕΑΘ	Επίδομα συζύγου 58,69 ευρώ με τη σύνταξη (εφόσον ο/η σύζυγος δεν εργάζεται και δεν συνταξιοδοτείται).
ΤΑΙΣΥΤ	Επίδομα συζύγου 49 ευρώ με τη σύνταξη (εφόσον ο/η σύζυγος δεν εργάζεται και δεν συνταξιοδοτείται).
ΤΑΤΤΑ, ΤΣΕΥΠ, ΑΘΗΝΩΝ - ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ	Επίδομα συζύγου 10% της σύνταξης (εφόσον ο/η σύζυγος δεν εργάζεται και δεν συνταξιοδοτείται).
ΟΓΑ	Επίδομα συζύγου 49 ευρώ.
ΟΑΕΕ	Δεν χορηγείται επίδομα συζύγου.

ΠΗΓΗ ΠΙΝΑΚΑ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΩΝ ΒΑΡΩΝ: ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΗΜΕΙΩΣΗ. Από το Διαδίκτυο κόβονται και το επίδομα συζύγου και το επίδομα τέκνων. Από τα ταμεία δικαστικού τομέα (ΙΚΑ-ΔΕΚΟ κ.λπ.) κόβεται μόνο το επίδομα συζύγου από το 2019

κές διαφορές. Μάλιστα, ακόμη και αν ένας συνταξιούχος έχει μηδενική προσωπική διαφορά, θα έχει παρά ταύτα περικοπή, λόγω κατάργησης του επιδόματος - είτε συζύγου είτε παιδιού είτε και των δυο. Στους συνταξιούχους Δημοσίου, κόβεται και το επίδομα συζύγου, που είναι 35 ευρώ το μήνα και καταβάλλεται και στους δυο συνταξιούχους (εφόσον αποχώρησαν ως τον Οκτώβριο του 2011), αλλά και το επίδομα παιδιών που είναι από 50 ως 170 ευρώ με ένα ως τέσσερα προστατευόμενα μέλη (ανήλικα ή σπουδάζοντα παιδιά). Σύμφωνα με το άρθρο 1, τα οικογενειακά επιδόματα (συζύγου ή/και τέκνων ανήλικων ή με αναπηρία) συγκαταβάλλονται με τις συντάξεις μέχρι 31/12/2018. Από 1/1/2019 το επίδομα συζύγου καταργείται, τα δε επιδόματα τέκνων χορηγούνται με εισοδηματικά κριτήρια από τον ΟΓΑ. Για να πάρει ένας συνταξιούχος επίδομα 1ου ανήλικου παιδιού από το 2019 θα πρέπει να έχει οικογενειακό εισόδημα κάτω των 9.000 ευρώ. Σήμερα το παίρνει χωρίς κριτήρια.

2 Οι συνταξιούχοι που, ανεξάρτητα από το αν έχουν ή όχι επίδομα συζύγου ή παιδιού, θα βρεθούν -λόγω του επανυπολογισμού- με μικρότερη σύνταξη και με τη λεγόμενη προσωπική διαφορά μεταξύ της σύνταξης που λαμβάνουν σήμερα και αυτής που θα προκύψει με τον επανυπολογισμό. Σύμφωνα με το άρθρο 1, οι καταβαλλόμενες συντάξεις θα επανυπολογιστούν

«και από την 1/1/2019 αν το καταβαλλόμενο ποσό είναι μεγαλύτερο από αυτό που προκύπτει από τον (επαν)υπολογισμό τους, το υπερβάλλον ποσό περικόπεται. Το ποσό που περικόπεται δεν μπορεί να υπερβαίνει το 18% της καταβαλλόμενης κύριας

(α.σ.: αλλά και της επικουρικής) σύνταξης». Τυχόν υπόλοιπο, που απομένει μετά τη μείωση ως 18%, καταβάλλεται ως προσωπική διαφορά που εξαιρείται με τις κατ' έτος αυξήσεις συντάξεων που θα έρθουν (αν έρθουν) από 1/1/2022 και μετά.

Παραδείγματα:

► Συνταξιούχος Δημοσίου, που παίρνει σήμερα 1.000 ευρώ σύνταξη, 35 ευρώ επίδομα συζύγου και 70 ευρώ επίδομα με δυο παιδιά, σύνολο 1.115 ευρώ, και με τον επανυπολογισμό έχει προσωπική διαφορά 150 ευρώ, θα χάσει

την 1/1/2019: α) τα 115 ευρώ από τα επιδόματα (35 ευρώ επίδομα συζύγου και 70 ευρώ επίδομα παιδιών), και β) τα 150 ευρώ της προσωπικής διαφοράς. Μέχρι 31/12/2018 θα παίρνει συνολικά από σύνταξη και επιδόματα 1.115 ευρώ και από 1/1/2019 θα παίρνει 850 ευρώ. Η συνολική μείωση λοιπόν, στο παράδειγμα αυτό, από επιδόματα και προσωπική διαφορά, φτάνει στο 24%!
 ► Συνταξιούχος ΙΚΑ με 800 ευρώ βασική σύνταξη και επίδομα συζύγου 49 ευρώ παίρνει σήμερα 849 ευρώ. Με προσωπική διαφορά 120 ευρώ και με την κατάργηση του επιδόματος συζύγου 49 ευρώ, από το 2019 θα παίρνει 631 ευρώ, δηλαδή συνολική μείωση, λόγω επιδόματος και προσωπικής διαφοράς, 26%!
 ► Συνταξιούχος ΔΕΚΟ ή τράπεζας (ΟΤΕ, ΔΕΗ, Εθνικής κ.λπ.) παίρνει επίδομα για σύζυγο που δεν εργάζεται και δεν συνταξιοδοτείται ίσο με το 10% της μηνιαίας σύνταξης. Αν η σύνταξη είναι 1.300 ευρώ, παίρνει και 130 ευρώ (το 10%) ως επίδομα συζύγου που καταργείται από 1/1/2019. Αν βγει και προσωπική διαφορά 180 ευρώ, θα χάσει συνολικά 310 ευρώ από το μηνιαίο του εισόδημα! Σήμερα παίρνει 1.300+130=1.430 και από 1/1/2019 θα πέσει στα 1.120 ευρώ. Η συνολική μείωση του μηνιαίου εισοδήματος είναι 21,6%. Από αυτό το 21,6%, η μείωση λόγω προσωπικής διαφοράς επί της σύνταξης είναι 13,8% και η υπόλοιπη περικοπή κατά 7,8% είναι λόγω κατάργησης του οικογενειακού επιδόματος! ■

ΜΕΙΩΣΕΙΣ ΠΟΥ ΞΕΠΕΡΝΟΥΝ ΤΟ 25%

1. ΔΗΜΟΣΙΟ (*)										
Κατηγορία	Ετη	Σύνταξη σήμερα	Με επίδομα συζύγου 35 € και παιδιών 50 € (α)	Επανυπολογισμός σύνταξης	Προσωπική διαφορά	Ποσοστό μείωσης λόγω προσωπικής διαφοράς	Μείωση με πλάφόν 18%	Τελική σύνταξη με πλάφόν μείωσης ως 18% (β)	Συνολική μείωση λόγω προσωπικής διαφοράς και κατάργησης επιδομάτων (α-β)	
									Σε ευρώ	Σε ποσοστό %
ΠΕ (καθηγητής)	33	1.539	1.624	1.156	383	-25%	-277	1.262	-362	-22,3
ΔΕ	39	1.244	1.329	1.038	206	-17%	-206	1.038	-291	-21,9
ΔΕ	30	668	753	617	51	-7,60%	-51	617	-136	-18,1
ΔΕ	28	787	872	651	137	-17,34%	-137	651	-221	-25,3

(*) Βασική σύνταξη+επίδομα, μείον κρατικές και μηνιαίες μειώσεις και πριν από το φόρο

2. ΙΚΑ (*)										
Ημέρες ασφαλισίας	Συντάξιμος μισθός	Σύνταξη σήμερα	Σύνταξη με επίδομα συζύγου (49 €) (α)	Επανυπολογισμός σύνταξης	Προσωπική Διαφορά	Ποσοστό μείωσης λόγω προσωπικής διαφοράς	Μείωση με πλάφόν 18%	Νέα σύνταξη με πλάφόν μείωσης ως 18% (β)	Συνολική μείωση λόγω προσωπικής διαφοράς και κατάργησης επιδομάτων (α-β)	
									Σε ευρώ	Σε ποσοστό %
5.793	830	480	529	336	145	-30%	-86	394	-135	-25,52
6.000	2.374	818	867	715	103	-13%	-103	715	-152	-17,53
9.000	2.374	1.142	1.191	949	193	-17%	-193	949	-242	-20,32
10.159	1.446	928	977	796	132	-14%	-132	796	-181	-18,53
10.945	2.374	1.408	1.457	1.170	238	-17%	-238	1.170	-287	-19,70
11.464	830	693	742	584	109	-16%	-109	584	-158	-21,29
12.000	1.278	1.018	1.067	875	143	-14%	-143	875	-192	-17,99

(*) Ποσό καταβαλλόμενης σύνταξης (μετά τις μειώσεις, την εισφορά ασθένειας και προ φόρου) + επίδομα συζύγου

Ασφαλιστικό

ΚΥΡΙΑΚΗ 21 ΜΑΪΟΥ 2017 ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ

Αύξηση εισφορών από 12,6% έως 47% για 1 εκατ. αγρότες και επαγγελματίες

ΑΠΟ ΤΟ 2018 ΤΟ ΧΑΡΑΤΣΙ ΣΤΟΝ ΕΦΚΑ, ΜΕ ΔΙΑΤΑΞΗ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΟ ΝΕΟ ΝΟΜΟ

Αυξήσεις και σε ασφαλιστικές εισφορές φέρνει η νέα διάταξη του υπουργείου Εργασίας, που προβλέπει ότι από το 2018 δεν θα αφαιρούνται οι ασφαλιστικές επιβαρύνσεις και οι νέες εισφορές θα υπολογίζονται στο καθαρό εισόδημα μετά την αφαίρεση των δαπανών και προ εισφορών!

Οι εισφορές δηλαδή του προηγούμενου έτους (2017, 2018, 2019 κ.ο.κ.) δεν θα αφαιρούνται από το εισόδημα βάσει του οποίου θα υπολογίζονται οι εισφορές για το επόμενο έτος (2018, 2019, 2020 κ.ο.κ.).

Αυτή η βάση υπολογισμού επιφέρει μεγαλύτερες επιβαρύνσεις έως και 47% για τους αγρότες και έως 30% για τους ελεύθερους επαγγελματίες.

Το χαράτσι εισφορών στον ΕΦΚΑ θα είναι μεγαλύτερο από το 2018 για 1 και πλέον εκατομμύριο ελεύθερους επαγγελματίες και αγρότες γιατί οι εισφορές που πλήρωσαν το προηγούμενο έτος θα θεωρούνται εισόδημα και επί αυτού του εισοδήματος θα υπολογίζονται οι νέες εισφορές.

Θα πληρώσουν περισσότερα μάλιστα, ακόμη και αν το εισόδημά τους παρέμεινε αμετάβλητο!

Για να χρυσωθεί το «κάδι», το υπουργείο δίνει έκπτωση 15% στο εισόδημα που θα λαμβάνεται ως βάση υπολογισμού των εισφορών, αλλά μόνο για το 2018. Από το 2019 δεν θα υπάρχει αυτή η έκπτωση. Αν δηλαδή ένας επαγγελματίας έχει καθαρό φορολογητέο εισόδημα 10.500 ευρώ το 2016 (αφαιρουμένων των εισφορών), πρέπει να πληρώσει φέτος εισφορά 2.949,75 ευρώ (26,95% επί των 10.500 ευρώ + 120 για κλάδο ανεργίας), ήτοι 246 ευρώ το μήνα.

Αν το 2017 έχει το ίδιο εισόδημα, τότε σε αυτό θα προστεθούν και οι εισφορές του 2017, δηλαδή η βάση υπολογισμού των εισφορών θα είναι 13.949,75 ευρώ. Από αυτό το ποσό θα υπάρχει η έκπτωση 15% στο εισόδημα των 10.500 ευρώ και οι εισφορές θα προστεθούν μετά την έκπτωση.

Με έκπτωση κατά 15%, το εισόδημα για τον υπολογισμό των εισφορών είναι 8.925 ευρώ και με τις εισφορές του 2017 η βάση υπολογισμού ανεβαίνει στα 11.874,75 ευρώ (8.925+2.949,75=11.874,75).

Οι εισφορές που αναλογούν σε αυτό το εισόδημα είναι 3.520 ευρώ, δηλαδή 277 ευρώ το μήνα, που σημαίνει 371 ευρώ επιπλέον επιβάρυνση στο έτος ή 31 ευρώ παραπάνω εισφορά το μήνα, ήτοι αύξηση 12,6%. Το 2019 οι εισφορές θα υπολογιστούν όμως

ως 50.500 ευρώ καθαρό εισόδημα, οι εισφορές του 2018 θα υπολογιστούν επί «εικονικά» αυξημένου εισοδήματος κατά 2.015 ευρώ ως 13.730 ευρώ, που είναι οι εισφορές του 2017 οι οποίες δεν αφαιρούνται από το εισόδημα του 2017.

Αντίστοιχα, για τους αγρότες οι εισφορές του 2018 θα υπολογιστούν επί «εικονικά» αυξημένου εισοδήματος από 1.044 ως 10.700 ευρώ που είναι οι εισφορές του 2017 και οι οποίες δεν θα αφαιρούνται πλέον από το εισόδημα!

Στην πράξη:

► Ελεύθερος επαγγελματίας που δηλώνει 6.500 ευρώ, πληρώνει φέτος 2.025 ευρώ το χρόνο στον ΕΦΚΑ (δηλαδή την ελάχιστη εισφορά των 168 ευρώ το μήνα). Το 2018 όμως το εισόδημα των 6.500 ευρώ θα έχει έκπτωση 15%, στα 5.525 ευρώ, και πάνω σε αυτό θα προστεθούν οι εισφορές του 2017, οπότε το εισόδημα για τον υπολογισμό των εισφορών του 2018 θα είναι 7.540 (5.525+2.015=7.540). Η εισφορά του θα είναι για το 2018 26,95% για σύνταξη και ασθένεια συν 120 ευρώ το χρόνο (10 ευρώ το μήνα) εισφορά ανεργίας. Συνολικά το 2018 θα πληρώσει 2.152 ευρώ, ή 179 ευρώ το μήνα, δηλαδή 6,5% παραπάνω. Το 2019 όμως, που δεν θα έχει την έκπτωση εισοδήματος, θα πληρώσει 2.452 ευρώ, ή 201,4 ευρώ το μήνα, ήτοι θα έχει αύξηση εισφορών κατά 21,5% από φέτος και κατά 14% από το 2018!

► Αγρότης που δηλώνει 4.900 ευρώ, πληρώνει φέτος 1.040 ευρώ το χρόνο στον ΕΦΚΑ (δηλαδή την ελάχιστη εισφορά των 87 ευρώ το μήνα). Το 2018 όμως το εισόδημα των 4.900 ευρώ θα έχει έκπτωση 15%, στα 4.165 ευρώ, και πάνω σε αυτό θα προστεθούν οι εισφορές του 2017, οπότε το εισόδημα για τον υπολογισμό των εισφορών του 2018 θα είναι 5.205 (4.165+1.040=5.205). Η εισφορά του θα είναι για το 2018 25,2% για σύνταξη, ασθένεια και αγροτική εστία ήτοι 1.207 ευρώ (101 ευρώ το μήνα). Συνολικά το 2018 θα πληρώσει 168 ευρώ παραπάνω, ή 14 ευρώ επιπλέον κάθε μήνα, δηλαδή 16% αύξηση εισφορών από το 2017! Το 2019 όμως δεν θα έχει την έκπτωση εισοδήματος, ενώ οι εισφορές ανεβαίνουν στο 25,2% του εισοδήματος, οπότε θα πληρώσει 1.539 ευρώ, ή 128 ευρώ το μήνα, ήτοι θα έχει αύξηση εισφορών κατά 26,7% σε σχέση με το 2018 και κατά 47% σε σχέση με τις εισφορές του 2017! ■

επί του εισοδήματος του 2018 χωρίς την έκπτωση 15% και με τις εισφορές του 2018, δηλαδή επί εισοδήματος 13.820 ευρώ. Οι εισφορές του 2019 θα είναι 3.845 ευρώ, ή 320 ευρώ το μήνα, με αύξηση κατά 30,7% σε σχέση με το 2017 και κατά 15,5% σε σχέση με το 2018.

Στο νέο νόμο προβλέπεται ότι:

1. Οι εισφορές του 2018 θα υπολογίζονται επί του καθαρού εισοδήματος του προ-

ηγούμενου έτους (2017) με έκπτωση 15% χωρίς να αφαιρούνται οι εισφορές.

2. Οι εισφορές του 2019 (και των επόμενων ετών) θα υπολογίζονται επί του καθαρού εισοδήματος του προηγούμενου έτους (2018 και επόμενων) χωρίς έκπτωση 15% και χωρίς να αφαιρούνται οι εισφορές.

Στην πράξη από το 2018 οι νέες εισφορές θα υπολογίζονται επί αυξημένου εισοδήματος και οι επιβαρύνσεις θα είναι μεγαλύτερες ακόμη και αν το καθαρό

εισόδημα (αυτό που προκύπτει από τα κέρδη μείον δαπάνες) είναι το ίδιο!

Από το αυξημένο χαράτσι, ο ΕΦΚΑ θα πάρει επιπλέον 53 εκατ. ευρώ για το 2018, 124 εκατ. ευρώ για το 2019, 126 εκατ. για το 2020 και 128 εκατ. για το 2021.

Αυτό σημαίνει -όπως φαίνεται στους αποκαλυπτικούς πίνακες που επεξεργάστηκε και δημοσιεύει ο «Ε.Τ.» της Κυριακής- ότι για τους ελεύθερους επαγγελματίες, που δηλώνουν από 5.700

12. ΟΛΑ ΓΙΑ ΤΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟ

Μέσο: . . . . . ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ ΚΥΡ_ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

Ημ. Έκδοσης: . . .21/05/2017 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .21/05/2017

Σελίδα: 5

Ελεύθεροι επαγγελματίες: Ποιοι και πώς παραπάνω θα πληρώσουν για εισφορές στον ΕΦΚΑ το 2018 και το 2019

Φορολογητέο εισόδημα 2016 (1)	Εισφορά 2017		Εισόδημα 2017 για υπολογισμό εισφορών έτους 2018 (2)	Εισφορά 2018		Εισόδημα 2018 για εισφορές 2019 (3)	Εισφορά 2019		Αύξηση 2018/2017		Αύξηση 2019/2017	
	Ετήσια	Μηνιαία		Ετήσια	Μηνιαία		Ετήσια	Μηνιαία	Ετήσια	Μηνιαία	Ετήσια	Μηνιαία
5.700	2.015	168	6.860	2.015	168	7.715	2.199	183	0	0	184	15
6.500	2.015	168	7.540	2.152	179	8.652	2.452	204	137	11	300	25
7.300	2.087	174	8.292	2.355	196	9.655	2.722	227	267	22	367	31
8.100	2.303	192	9.188	2.596	216	10.696	3.003	250	293	24	406	34
8.900	2.519	210	10.084	2.838	236	11.738	3.283	274	319	27	446	37
9.700	2.734	228	10.979	3.079	257	12.779	3.564	297	345	29	485	40
10.500	2.950	246	11.875	3.320	277	13.820	3.845	320	370	31	524	44
12.100	3.381	282	13.666	3.803	317	15.903	4.406	367	422	35	603	50
15.300	4.243	354	17.248	4.768	397	20.068	5.528	461	525	44	760	63
20.900	5.753	479	23.518	6.458	538	27.358	7.493	624	705	59	1.035	86
25.700	7.046	587	28.891	7.906	659	33.606	9.177	765	860	72	1.271	106
30.500	8.340	695	34.265	9.354	780	39.854	10.861	905	1.015	85	1.506	126
40.900	11.143	929	45.908	12.492	1.041	53.392	14.509	1.209	1.350	112	2.017	168
50.500	13.730	1.144	56.655	15.388	1.282	65.888	17.877	1.490	1.659	138	2.488	207

(1) Φορολογητέο εισόδημα 2016: Καθαρά μετά την απαίτηση εισφορών.
 (2) Εισόδημα 2017 για εισφορές 2018: Καθαρά με έκπτωση 15% χωρίς απαίτηση εισφορών.
 (3) Εισόδημα 2018 για εισφορές 2019: Καθαρά με 0% έκπτωση, χωρίς απαίτηση εισφορών.

Αγρότες: Πόσο ανεβαίνει το χαράτσι στην ΕΦΚΑ το 2018 και το 2019

Φορολογητέο εισόδημα 2016 (1)	Εισφορά 2017		Εισόδημα 2017 για εισφορές 2018 (2)	Εισφορά 2018		Εισόδημα 2018 για εισφορές 2019 (3)	Εισφορά 2019		Αύξηση 2018/2017		Αύξηση 2019/2017	
	Ετήσια	Μηνιαία		Ετήσια	Μηνιαία		Ετήσια	Μηνιαία	Ετήσια	Μηνιαία	Ετήσια	Μηνιαία
3.800	1.044	87	4.274	1.142	95	4.942	1.245	104	98	8	103	9
4.800	1.044	87	5.124	1.189	99	5.989	1.509	126	145	12	320	27
4.900	1.039	87	5.204	1.207	101	6.107	1.539	128	168	14	332	28
6.500	1.378	115	6.903	1.601	133	8.101	2.041	170	223	18	440	37
7.300	1.548	129	7.753	1.799	150	9.099	2.293	191	251	21	494	41
8.100	1.717	143	8.602	1.996	166	10.096	2.544	212	279	23	548	46
10.500	2.226	186	11.151	2.587	216	13.087	3.298	275	361	30	711	59
12.100	2.565	214	12.850	2.981	248	15.081	3.800	317	416	34	819	68
15.300	3.244	270	16.249	3.770	314	19.070	4.806	400	526	44	1.036	86
20.900	4.431	369	22.196	5.149	429	26.049	6.564	547	718	60	1.415	118
25.700	5.448	454	27.293	6.332	528	32.032	8.072	673	884	74	1.740	145
30.500	6.466	539	32.391	7.515	626	38.015	9.580	798	1.049	87	2.065	172
40.100	8.501	708	42.586	9.880	823	49.980	12.595	1.050	1.379	115	2.715	226
50.500	10.706	892	53.631	12.442	1.037	62.942	15.861	1.322	1.736	145	3.419	285

(1) Φορολογητέο εισόδημα 2016: Καθαρά μετά την απαίτηση εισφορών.
 (2) Εισόδημα 2017 για εισφορές 2018: Καθαρά με έκπτωση 15% χωρίς απαίτηση εισφορών.
 (3) Εισόδημα 2018 για εισφορές 2019: Καθαρά με 0% έκπτωση, χωρίς απαίτηση εισφορών.

Όλα τα όρια ηλικίας και οι ανατροπές που έρχονται για τους ενστούλους

ΠΟΙΟΙ ΓΛΙΤΩΝΟΥΝ ΜΕ ΑΜΕΣΗ ΕΞΟΔΟ - ΟΙ ΑΜΑΓΕΣ ΣΕ ΑΠΟΔΟΧΕΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΕΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΟΣΤΡΑΤΟΥΣ ΣΕ ΕΝΟΠΛΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ ΚΑΙ ΣΩΜΑΤΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Τέσσερις ανατροπές σε μισθούς και συντάξεις έρχονται για εν ενεργεία στρατιωτικούς και αποστράτους. Όσοι αποχωρήσουν ως το τέλος του 2018 κأتي γλιτώνουν. Με έξοδο από το 2019 είναι πιθανό να έχουν περισσότερες απώλειες όχι μόνο στην σύνταξη, αλλά και στο εφάπαξ.

Τα νέα μέτρα προβλέπουν:

1. 2018 με νέο μισθολόγιο που συγχωνεύει επιδόματα και εισάγει προσωπική διαφορά στους μισθούς που θα είναι μικρότεροι από τις σημερινές τους αποδοχές. Η προσωπική διαφορά κινδυνεύει να ορθώσει, με νόμο, όπως γίνεται και στις συντάξεις.

2. Μειώσεις συντάξεων με το νέο τρόπο υπολογισμού για

αποχωρήσεις μετά την 1/7/2016. Οι προσωπικές διαφορές που θα έχουν οι νέοι συνταξιούχοι (50% της μείωσης, 33% και 25%, αντίστοιχα, για τα έτη 2016, 2017 και 2018) εξαλείφονται από 1/1/2019. Αυτό σημαίνει ότι αν η σύνταξη που θα πάρει ένας στρατιωτικός που αποχώρησε μετά την 1/7/2016 έχει μείωση άνω του 20% από αυτά που θα έπαιρνε με το παλιό καθεστώς, τότε θα διατηρήσει ως προσωπική διαφορά το 50% της μείωσης. Αν η νέα σύνταξη είναι 21% μικρότερη, τότε θα έχει περικοπή κατά το ήμισυ, δηλαδή 10,5%. Αν η μείωση είναι 250 ευρώ, θα χάσει 125. Τα άλλα 125 θα τα έχει ως προσωπική διαφορά μέχρι το 2018 και από το 2019 κόβονται και αυτά!

3. Ψαλίδι 7 εκατ. ευρώ στα επιδόματα (ειδικών συνθηκών, ευθύνης και ενδεχομένων σε ππτικά, καταδυστικά).

4. Μειώσεις συντάξεων ως 18% στους απόστρατους μέσω επανυπολογισμού αποδοχών και καθορισμού προσωπικής διαφοράς μεταξύ νέας και παλιάς σύνταξης. Επιπρόσθετα κόβεται το επίδομα σύζυγου 35 ευρώ το μήνα και παιδιών, με απώλειες 50 ευρώ για όσους έχουν ένα παιδί, 70 ευρώ αν έχουν δυο, 120 ευρώ αν έχουν τρία και 170 ευρώ αν έχουν τέσσερα παιδιά, κάτω των 18 ή ως 24 αν σπουδάζουν. Οι περικοπές θα ισχύσουν από 1/1/2019.

Ποιοι αποχωρούν με 27,5 χρόνια μέσα στο 2017

► Όσοι κατετάγησαν πριν από το

1992 και συμπλήρωσαν ως το 2012 τα 24,5 έτη υποχρεωτικής υπηρεσίας στις Ενοπλες Δυνάμεις και τα Σώματα Ασφαλείας παίρνουν σύνταξη αρκεί να έχουν συνολικά ως 27,5 έτη. Στα 24,5 έτη υπηρεσίας συνυπολογίζεται και η στρατιωτική θητεία (κατόπιν εξαγοράς). Στο συνολικό χρόνο εξόδου προσμετρώνται διπλά τα έτη σε μονάδες εκστρατείας (μάχιμη υπηρεσία), που μπορεί να είναι από 2 ως 5 χρόνια.

Για παράδειγμα, στρατιωτικός με 24,5 έτη το 2012 αποχωρεί με 27,5 έτη. Αν είχε 2 έτη σε μονάδα εκστρατείας, θα προσαυξήσει το σύνολο των ετών κατά 4. Αν είχε 5 χρόνια, τότε ο συνολικός χρόνος προσαυξάνεται κατά 10 έτη.

► Όσοι συμπλήρωσαν 24,5 έτη πραγματικής υπηρεσίας στο στρά-

τευμα ή στα Σώματα Ασφαλείας το 2011 θα υποβάλουν αίτηση για σύνταξη μόλις συμπληρώσουν 26 έτη.

► Όσοι έχουν τα 24,5 έτη το 2013 θα πρέπει να συμπληρώνουν συνολικά 29 χρόνια για να συνταξιοδοτηθούν.

► Όσοι συμπλήρωσαν 24,5 έτη το 2014 χρειάζονται 30,5 έτη στο σύνολο για να πάρουν σύνταξη χωρίς όριο ηλικίας.

► Όσοι συμπληρώνουν 24,5 έτη από 1/1/2015 και μετά, που είναι οι νέοι μετά το 1993 στρατιωτικοί, συνταξιοδοτούνται με 40 χρόνια υπηρεσίας στην οποία υπολογίζονται τα χρόνια της σχολής, η στρατιωτική θητεία (με εξαγορά), καθώς και τα διπλά έτη από την υπηρεσία τους σε μάχιμες μονάδες. ■

Στα 60 η σύνταξη αν δεν έχουν 40 χρόνια - «Παγωμένη» η διάταξη για τα 58

ΤΟ ΑΠΩΤΑΤΟ όριο ηλικίας για να βγουν σε αποστρατεία είναι το 60ό έτος. Υπάρχει όμως και η ψηφισμένη πρόβλεψη στο άρθρο 1 παρ. 7 του ν. 4336/2015 για εφαρμογή του 58ου έτους για τα στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων, χωρίς όμως να εφαρμόζεται. Η διάταξη λέει: «Τα στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων δεν θα υποχρεούνται σε αποχώρηση από την υπηρεσία, όπως

ειδικότερα θα ρυθμιστεί νομοθετικά, πριν από τη συμπλήρωση του 58ου έτους της ηλικίας τους. Τα στελέχη των Σωμάτων Ασφαλείας και του Πυροσβεστικού Σώματος που θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα από την επομένη της δημοσίευσης του νόμου αυτού και μετά δικαιούνται σύνταξη εφόσον έχουν συμπληρώσει το 60ό έτος της ηλικίας τους ή 40 έτη συντάξιμης υπηρεσίας». ■

Στρατιωτικοί που θεμελιώνουν δικαίωμα μέχρι 31/12/2014		
Έτος	Έτη θεμελίωσης	Συνολικός χρόνος για συνταξιοδότηση χωρίς όριο ηλικίας
2011	24,5	26
2012	24,5	27,5
2013	24,5	29
2014	24,5	30,5

Στρατιωτικοί που θεμελιώνουν δικαίωμα από 1/1/2015 και μετά		
Έτος	Έτη θεμελίωσης	Συνολικός χρόνος για συνταξιοδότηση χωρίς όριο ηλικίας
2015 (και μετά)	24,5	40

Στρατιωτικοί που θεμελιώνουν δικαίωμα από 1/1/2015 και μετά (σύνταξη με όριο ηλικίας χωρίς 40 χρόνια)		
Έτος	Έτη θεμελίωσης	Ηλικία αποχώρησης (αποστρατεία)
2015 (και μετά)	24,5	60

Με πόσα χρόνια βγαίνουν οι τριτεκνοι γονείς

ΟΙ ΤΡΙΤΕΚΝΟΙ χρειάζονται 20ετία για να θεμελιώσουν δικαίωμα και ανάλογα με το έτος που τη συμπληρώνουν επιβαρύνονται με πρόσθετο χρόνο. Με 20ετία τα έτη 2011, 2012 και 2013 αυξάνεται ο ελάχιστος απαιτούμενος για τη θεμελίωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος χρόνος σε 21, 23 και 25 έτη, αντίστοιχα.

Το 2014 χρειάζονται 24,6 έτη συμπληρωμένα για να έχουν θεμελιωμένο δικαίωμα και 30,5 έτη για να υποβάλουν αίτηση

συνταξιοδότησης. Από το 2015 χρειάζονται συνολικά 40 έτη για έξοδο χωρίς όριο ηλικίας.

Οι στρατιωτικοί που κατέταξαν ή ασφαλίστηκαν για πρώτη φορά μετά το 1993 και έχουν τρία παιδιά βγαίνουν όπως όλοι οι νεοεισερχόμενοι στρατιωτικοί από το 1993 και μετά, δηλαδή χρειάζονται 24,5 έτη πραγματικής υπηρεσίας και συνολικά 40 για να αποχωρήσουν χωρίς όριο ηλικίας, ή στα 60 αν συμπληρώνουν τα 40 έτη αργότερα. ■

Έτος	Έτη θεμελίωσης	Συνολικός χρόνος για συνταξιοδότηση χωρίς όριο ηλικίας (*)
Εως 2010	20	20
2011	21	21
2012	23	23
2013	25	25
2014	24,5	30,5
2015 και μετά	24,5	40

(*) Όσοι δεν έχουν 40 χρόνια αποκορούν στο 60ό έτος.

Έτη θεμελίωσης	Πότε συμπληρώνονται	Συνολικός χρόνος για σύνταξη (χωρίς όριο ηλικίας)	Σύνταξη με όριο ηλικίας (αποστρατεία)
24,5	Μετά την 1/1/2015	40	60

Τα όρια ηλικίας για αποστρατεία στην ΕΛ.ΑΣ.

ΤΟ ΟΡΙΟ ηλικίας μέχρι το οποίο επιτρέπεται να υπηρετούν οι αξιωματικοί γενικών καθηκόντων της Ελληνικής Αστυνομίας άλλαξε με το ίδιο Προεδρικό Διάταγμα και αυξήθηκε κατά 1 ως 3 χρόνια από το βαθμό του Αστυνομικού Διευθυντή και άνω. Η δυνατότητα παραμονής τους στην υπηρεσία φτάνει μέχρι το 65ο έτος. ■

Βαθμική	Νέο όριο ηλικίας	Παλιό όριο ηλικίας
Αντιστράτηγος Αρχηγός	62ο έτος	65ο έτος
Αντιστράτηγος	61ο έτος	63ο έτος
Υποστράτηγος	60ο έτος	62ο έτος
Ταξίαρχος	60ο έτος	61ο έτος
Αστυνομικός Διευθυντής	58ο έτος	59ο έτος

Αστυνομικός Υποδιευθυντής	58ο έτος
Αστυνόμος Α'	57ο έτος
Αστυνόμος Β'	55ο έτος
Υποαστυνόμος Α'	55ο έτος
Υποαστυνόμος Β'	55ο έτος

Εξόδος με 15 χρόνια ή λόγω ανικανότητας με 4,5 χρόνια

ΟΙ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΙ, ασφαλισμένοι μέχρι 31/12/1992, που θεμελιώνουν δικαίωμα ως το 2010, στην περίπτωση παραίτησης αποκτούν δικαίωμα σύνταξης εφόσον έχει συμπληρωθεί 15ετής πλήρης συντάξιμη υπηρεσία (ως το 2010) και έχει συμπληρωθεί το 65ο έτος της ηλικίας για τους άνδρες και το 60ό έτος για τις γυναίκες. Επίσης, στην περίπτωση ακούσιας απομάκρυνσης ή λόγω κατάληψης από το όριο ηλικίας απαιτείται 15ετής πλήρης συντάξιμη υπηρεσία.

Στην περίπτωση απόλυσης λόγω ανικανότητας που δεν οφείλεται στην υπηρεσία, απαιτείται ελάχιστος χρόνος 4,5 ετών. Στην περίπτωση ανικανότητας που οφείλεται στην υπηρεσία δεν απαιτείται ελάχιστος χρόνος. ■

Ποιοι και πώς παίρνουν τα πτητικά-καταδυτικά εξάμηνα

Α. Πτητικά εξάμηνα μετά τη 18ετία

Στην περίπτωση που ο στρατιωτικός έχει πραγματοποιήσει πτητικά εξάμηνα, προκειμένου να προσμετρηθεί ο χρόνος των εξαμήνων ως διπλάσιος χρόνος υπηρεσίας, απαιτείται 18ετής πλήρης στρατιωτική υπηρεσία.

► Για όσους συμπληρώνουν 18ετή στρατιωτική υπηρεσία το 2011 για την προσμέτρηση των πτητικών απαιτείται 1,5 έτος επιπλέον, ήτοι να συμπληρώσουν 19,5 χρόνια.

► Για όσους συμπληρώνουν 18ετή πλήρη στρατιωτική υπηρεσία το 2012 για την προσμέτρηση των πτητικών απαιτούνται 3 χρόνια επιπλέον, ήτοι να συμπληρώσουν 21 χρόνια.

► Για όσους συμπληρώνουν 18ετή πλήρη στρατιωτική υπηρεσία το 2013 για την

προσμέτρηση των πτητικών απαιτούνται 4,5 χρόνια επιπλέον, ήτοι να συμπληρώσουν 22,5 χρόνια.

► Για όσους συμπληρώνουν 18ετή πλήρη στρατιωτική υπηρεσία το 2014 για την προσμέτρηση των πτητικών απαιτούνται 6 χρόνια επιπλέον, ήτοι να συμπληρώσουν 24.

► Για όσους συμπληρώνουν 18ετή πλήρη στρατιωτική υπηρεσία το 2015 και μετά για την προσμέτρηση των πτητικών απαιτείται να συμπληρώσουν 25 χρόνια.

Β. Καταδυτικά εξάμηνα μετά την 20ετία

Στην περίπτωση που ο στρατιωτικός έχει πραγματοποιήσει εξάμηνα καταδυτικά, ολεξίπτωσις, υποβρύχιο καταστροφή, σε μονάδες εκκαθάρισης ναρκοπέδων, στα ΕΚΑΜ, σε υποβρύχια αποστολές, ο

χρόνος των εξαμήνων προσμετράται ως διπλάσιος μετά την 20ετία, που αυξάνεται σταδιακά ως τα 25 έτη.

► Για όσους συμπληρώνουν 20ετή πλήρη στρατιωτική υπηρεσία το 2011 απαιτείται επιπλέον 1 έτος στρατιωτικής υπηρεσίας, ήτοι να συμπληρώσουν 21 χρόνια και πάνω σε αυτά να «προσθέσουν» τα διπλά εξάμηνα.

► Για όσους συμπληρώνουν 20ετή πλήρη στρατιωτική υπηρεσία το 2012 απαιτούνται επιπλέον 2 χρόνια στρατιωτικής υπηρεσίας, ήτοι να συμπληρώσουν 22 χρόνια.

► Για όσους συμπληρώνουν 20ετή πλήρη στρατιωτική υπηρεσία το 2013 για την προσμέτρηση των παραπάνω εξαμήνων απαιτούνται επιπλέον 3 χρόνια στρατιωτικής υπηρεσίας, ήτοι να συμπληρώσουν 23 χρόνια.

► Για όσους συμπληρώνουν 20ετή πλή-

ρη στρατιωτική υπηρεσία το 2014 απαιτούνται επιπλέον 4 χρόνια στρατιωτικής υπηρεσίας, ήτοι να συμπληρώσουν 24 χρόνια.

► Για όσους συμπληρώνουν 20ετή πλήρη στρατιωτική υπηρεσία από το 2015 και μετά απαιτούνται 25 χρόνια για να πάρουν και τα διπλά εξάμηνα.

Για παράδειγμα, στρατιωτικός που συμπληρώνει 20ετία το 2017 και έχει 4 εξάμηνα (2 χρόνια) στις παραπάνω ειδικότητες θα πάρει το διπλόστο χρόνο των εξαμήνων, ήτοι 8 εξάμηνα, ή 4 συντάξιμα έτη, μόλις συμπληρώσει 25 έτη πραγματικής υπηρεσίας, δηλαδή το 2022. Με τα διπλά εξάμηνα, τα 25 έτη γίνονται 29. Και με τα 5 έτη σε μάχιμες μονάδες φτάνει στα 34. Αν κάνει και αναγνωρίσει πλασματικού χρόνου, θα φτάσει στα 40 χρόνια και θα πάρει σύνταξη το 2022. ■

Έτος	Έτη στρατιωτικής υπηρεσίας	Συνολικός χρόνος για προσμέτρηση εξαμήνων
Εως 2010	18	18
2011	18	19,5
2012	18	21
2013	18	22,5
2014	18	24
Μετά το 2015	25	25

Έτος	Έτη στρατιωτικής υπηρεσίας	Συνολικός χρόνος για προσμέτρηση εξαμήνων
Εως 2010	20	20
2011	20	21
2012	20	22
2013	20	23
2014	20	24
Μετά το 2015	25	25

Στη σύνταξη από τα 55 και τα 57,8 οι δημόσιοι υπάλληλοι

ΟΙ ΝΕΕΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΟΙ ΗΛΙΚΙΕΣ ΕΞΟΔΟΥ ΜΕ 35ΕΤΙΑ ΚΑΙ 37ΕΤΙΑ ΓΙΑ ΑΝΔΡΕΣ, ΓΥΝΑΙΚΕΣ, ΓΟΝΕΙΣ

Σύνταξη με τα νέα όρια ηλικίας που ξεκινούν από τα 55 για γονείς, από τα 58,5 με 35ετία και από 57,8 με 37ετία (εκ των οποίων τα 25 έτη ως το 2010) παίρνουν οι δημόσιοι υπάλληλοι.

Οι προϋποθέσεις και οι ηλικίες εξόδου διαμορφώνονται και από το χρόνο πρόσληψης, καθώς και από τη δυνατότητα εξαγορών. Πιο ευνοημένοι είναι όσοι έχουν 25ετία ως το 2010. Δεν επιτρέπεται όμως να αναγνωρίσουν πλασματικούς χρόνους, πέραν της 25ετίας. Από το 2011 και μετά, οι δημόσιοι υπάλληλοι μπορούν να αναγνωρίσουν πλασματικούς χρόνους και πέραν της 25ετίας.

1. Εξοδος στα 57,8 ετών με 37 έτη

► Ανδρες και γυναίκες ασφαλισμένοι μετά το 1983 με συνολικό χρόνο ασφάλισης 37 έτη μετά τις 19/8/2015 (και με άλλα Ταμεία εκτός του Δημοσίου) αποχωρούν με όριο ηλικίας που καθορίζεται με βάση το 55ο έτος. Για παράδειγμα, ασφαλισμένος με 37 χρόνια τον Δεκέμβριο του 2015 θα συνταξιοδοτηθεί από τα 55 και 11 μήνες. Με 37 έτη το 2017 θα συνταξιοδοτηθεί στα 57,8. Αν συμπληρώνει τα 37 έτη το 2019, θα συνταξιοδοτηθεί στα 59,5 (βλ. σχετικό πίνακα).

2. Οι ηλικίες για έξοδο με 35ετία

► Ασφαλισμένοι πριν από το 1983 με 35ετία από 19/8/2015 και μετά συνταξιοδοτούνται με το όριο ηλικίας που ισχύει κάθε χρόνο για το 58ο έτος. Δηλαδή με 35 έτη το 2016, σύνταξη σε ηλικία 59 ετών.

Το όριο ηλικίας δηλαδή καθορίζεται ανάλογα με τη χρονιά που συμπληρώνεται η 35ετία.

► Ασφαλισμένοι μετά το 1983 με 25ετία ως το 2010 αποχωρούν στα 58 εφόσον έχουν συμπληρωμένη 35ετία και την ηλικία των 58 ετών μέχρι 18/8/2015. Αν κλείνουν τα 58 ή τα 35 έτη από 19/8/2015, τότε θα ακολουθήσουν το όριο ηλικίας που ισχύει το έτος που έχουν «μαζί» και τα 35 έτη και την ηλικία των 58. Υπάλληλος που έχει τα 58 το 2015, αλλά τα 35 έτη τα συμπληρώνει το 2018, θα βγει στη σύνταξη στα 60. Θα πάει δηλαδή με το όριο ηλικίας που ισχύει τη χρονιά που θα έχει και τα 35 και τα 58.

► Ασφαλισμένοι με 25ετία το 2011 θέλουν συνολικά 36 έτη και ηλικία 58 για συνταξιοδότηση πριν από τα 62. Για τα 36 έτη συνυπολογίζονται και μέχρι 4 πλασματικά και επιπλέον 1 έτος για ένα παιδί, 2 για το δεύτερο, 3 για το τρίτο και ως 5 έτη από το τρίτο και άνω παιδιά. Όσοι κλείνουν τα 58 το 2016 και τα 36 έτη το 2021 θα περιμένουν τα 61,6 για να πάρουν σύνταξη. Μπορούν να αναγνωρίσουν 4 χρόνια από σπουδές, συν 1 έτος λόγω παιδιού και έτσι να συμπληρώσουν τα 36 το 2016, οπότε συνταξιοδοτούνται με το όριο του 2016 που είναι το 59ο έτος.

► Ασφαλισμένοι με 25ετία το 2012 θέλουν συνολικά 37 έτη για να αποφύγουν τη σύνταξη στα 62 με 40 χρόνια. Με 25 έτη το 2012 κατοχυρώνουν το 59ο έτος. Ασφαλισμένος που έχει 30 έτη το 2017 και γίνεται 59 ετών μπορεί να αναγνωρίσει 5 έτη και άλλα 2 έτη από τα παιδιά, ώστε να συμπληρώσει

τα 37 και να κλειδώσει σύνταξη στα 60,2.

Το παράθυρο για σύνταξη γενών από το 2013 και μετά

Με ερμηνευτική εγκύκλιο του Γενικού Λογιστηρίου, οι γονείς που απέκτησαν παιδί μετά την 25ετία εξισώθηκαν με τους γονείς που είχαν και ανήλικο στα 25 έτη ασφάλισης.

Η εγκύκλιος εννοεί όσους είχαν 25ετία ως το 2012 και απέκτησαν παιδί μετά το 2013, αλλά και όσους είχαν 25ετία ως το 2010 (γυναίκες) και απέκτησαν παιδί το 2011 ή το 2012.

Οι μεν γυναίκες με 25ετία ως το 2010 και ανήλικο το 2011 ή αργότερα κατοχυρώνουν το 50ο έτος, ενώ από το 2011 που το δικαίωμα το πήραν και οι άνδρες κατοχυρώνουν και οι δυο γονείς το 52ο και το 55ο έτος. Ακόμη και αν απέκτησαν παιδί μετά το 2013, θα αποχωρήσουν με τα νέα όρια ηλικίας που θα ισχύουν όταν κλείσουν τα 52 ή τα 55, εφόσον προϋπήρχε η 25ετία το 2011 ή το 2012.

Αυτό σημαίνει ότι αποφεύγουν τα 67 ή τα 62 για σύνταξη με 40 χρόνια.

Παράδειγματα:

► Ασφαλισμένη που απέκτησε παιδί το 2012 και είχε 25ετία το 2010 θεμελιώνει δικαίωμα εξόδου από τα 50 και αν έχει κλείσει την ηλικία αυτή από 19/8/2015 και μετά, τότε ακολουθεί το νέο όριο ηλικίας που την πάει για σύνταξη στα 55 ή 56,9 ή στα 58.

► Γονείς με 25ετία τα έτη 2011 και 2012 και ανήλικο οποτεδήποτε κα-

τοχυρώνουν τα 52 και τα 55. Αν τα κλείνουν μετά τις 19/8/2015, έχουν νέα όρια. Για παράδειγμα, άνδρας με 25ετία το 2011 που απέκτησε παιδί το 2015, σε ηλικία 50 ετών, θα πάρει σύνταξη με το όριο που ισχύει το 2017 που κλείνει τα 52. Θα βγει στη σύνταξη στα 58,5. Στην ίδια ηλικία θα βγει και ο άνδρας που το 2011 είχε 25ετία και ανήλικο. Στην πρώτη περίπτωση, όμως, ο ασφαλισμένος - αν δεν υπήρχε η εγκύκλιος - θα έβγαине στα 67 ή στα 62 με 40 χρόνια.

► Τρίτεκνοι γονείς με 21 έτη το 2011 και με 23 έτη το 2012 βγαίνουν στη σύνταξη με τα ίδια όρια ηλικίας που ισχύουν για τους γονείς με ανήλικο τέκνο, δηλαδή στα 52 και στα 55, αν τα συμπληρώνουν ως τις 18/8/2015. Με την εγκύκλιο θεμελιώνουν δικαίωμα με τα ίδια όρια και οι γονείς που αποκτούν τρίτο παιδί μετά την 1/1/2013. Όσοι συμπληρώνουν τα 52 ή τα 55 από 19/8/2015 και μετά, ακολουθούν τα νέα όρια ηλικίας. Δηλαδή 52 ετών το 2016, σύνταξη στα 56,9, 52 ετών το 2017, σύνταξη στα 58,5, 52 ετών το 2018, σύνταξη στα 60,2.

Σύνταξη και με 24,5 χρόνια για ασφαλισμένους πριν από το 1983 με ανήλικο
Όσοι διορίστηκαν πριν από το 1983 και είχαν ανήλικο παιδί με 15 έτη στο Δημόσιο έχουν θεμελιωμένο δικαίωμα και αποχωρούν με συνολικό χρόνο 24,5 έτη είτε με 27,5 έτη ανεξάρτητα από την ηλικία τους. Στην πραγματικότητα η πλειονότητα των γυναικών-μητέρων που διορίστηκαν πριν από το 1983

είναι με θεμελιωμένα δικαιώματα και το μόνο που μένει είναι να απορροφούν πότε τις συμφέρει να συνταξιοδοτηθούν.

Οι παγίδες στη μειωμένη σύνταξη

Στη μειωμένη σύνταξη εκκρεμεί η εγκύκλιος του Δημοσίου για το αν θα επιβάλλεται το έξτρα πένταλι 10% και σε όσες έχουν θεμελιωμένο δικαίωμα πριν από τις 19/8/2015, αλλά αποχωρούν με τα νέα όρια ηλικίας για μειωμένη σύνταξη, καθώς και αν η κανονική ποινή θα είναι μεγαλύτερη του 30% ή όχι.

Παράδειγμα:
► Ασφαλισμένη 56 ετών πριν από τις 18/8/2015. Έχει θεμελιωμένο δικαίωμα για μειωμένη. Η ποινή θα καθοριστεί από την ηλικία που θα έπαιρνε πλήρη σύνταξη. Αποφασίζει να αποχωρήσει το 2017 στα 58. Η μείωση που θα έχει θα είναι με βάση το όριο πλήρους σύνταξης που θα ισχύει όταν θα γίνει 61 ετών. Γίνεται 61 το 2021, όπου το όριο για πλήρη σύνταξη είναι 66,3.

Με την αρχική εγκύκλιο του Δημοσίου θα έχει μείωση για 8,3 έτη, επειδή αποχωρεί στα 58, ενώ το νέο όριο που θα έπαιρνε πλήρη είναι τα 66,3! Με αυτή την εγκύκλιο θα είχε μείωση 6% για κάθε έτος, ήτοι 49,5% για τα 8,3 έτη που υπολείπονται από το όριο πλήρους σύνταξης! Ετοιμάζεται όμως νέα διάταξη που θα κόβει τη μείωση στα 5 χρόνια, δηλαδή στο 30%, εφόσον η απόσταση της ηλικίας συνταξιοδότησης με μειωμένη φτάσει να είναι 5 έτη από την ηλικία για πλήρη σύνταξη. ■

ΤΑ ΟΡΙΑ ΗΛΙΚΙΑΣ ΓΙΑ ΣΥΝΤΑΞΗ ΑΠΟ ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ

Μειωμένη σύνταξη
Γυναίκες με 25ετία το 2010

Ηλικία 55	Ηλικία συνταξιοδότησης
Εως 31/12/2015	56,6
2016	58
2017	59,6
2018	61
Από 1/1/2019	62

Ανδρες-γυναίκες με 25ετία το 2011

Ηλικία 56	Ηλικία συνταξιοδότησης
Εως 31/12/2015	57,5
2016	58,9
2017	60,2
2018	61,6
Από 1/1/2019	62

Ανδρες-γυναίκες με 25ετία το 2012

Ηλικία 58	Ηλικία συνταξιοδότησης
Εως 31/12/2015	59,2
2016	60,3
2017	61,5
Από 1/1/2018	62

Πλήρης σύνταξη με 35 χρόνια (πρόσληψη πριν από το 1983)

Σύνολο ετών υπηρεσίας	Ηλικία συνταξιοδότησης
35 έως 31/12/2015	58,6
35 το 2016	59
35 το 2017	59,6
35 το 2018	60
35 το 2019	60,6
35 το 2020	61
35 το 2021	61,6
35 το 2022	62 (με 40 χρόνια)

Πλήρης σύνταξη με 37 χρόνια (πρόσληψη μετά το 1983 ή και με ενταξιοδότηση Δημοσίου πριν από το 1983)

Σύνολο ετών υπηρεσίας	Ηλικία συνταξιοδότησης
37 έως 31/12/2015	55,11
37 το 2016	56,9
37 το 2017	57,8
37 το 2018	58,6
37 το 2019	59,5
37 το 2020	60,3
37 το 2021	61,2
37 το 2022	62 (με 40 χρόνια)

Πλήρης σύνταξη για γονείς με ανήλικο με 25 χρόνια το 2011 (πρόσληψη μετά το 1983)

Ηλικία ασφαλισμένων 52	Ηλικία συνταξιοδότησης
Εως 31/12/2015	55
2016	56,9
2017	58,5
2018	60,2
2019	61,1
2020	63,7
2021	65,3
2022	67

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: ΤΑ ΙΔΙΑ ΟΡΙΑ ΗΛΙΚΙΑΣ ΙΣΧΥΟΥΝ ΚΑΙ ΓΙΑ ΜΗΤΕΡΕΣ 50 ΕΤΩΝ ΑΠΟ 19/8/2015 ΚΑΙ ΜΕΤΑ, ΜΕ ΑΝΗΛΙΚΟ ΚΑΙ 25ΕΤΙΑ ΩΣ ΤΟ 2010

Πλήρης σύνταξη για γονείς με ανήλικο με 25 χρόνια το 2012 (πρόσληψη μετά το 1983)

Ηλικία ασφαλισμένων 55	Ηλικία συνταξιοδότησης
Εως 31/12/2015	56,6
2016	58
2017	59,6
2018	61
2019	62,6
2020	64
2021	65,6
2022	67

Πλήρης σύνταξη με 25ετία ως το 2010 και 35 έτη στο σύνολο (πρόσληψη μετά το 1983)

Σύνολο ετών υπηρεσίας	Ηλικία ασφαλισμένων με 35 έτη	Όριο ηλικίας συνταξιοδότησης
35 έως 31/12/2015	58 έως 31/12/2015	58,6
35 το 2016	58 το 2016	59
35 το 2017	58 το 2017	59,6
35 το 2018	58 το 2018	60
35 το 2019	58 το 2019	60,6
35 το 2020	58 το 2020	61
35 το 2021	58 το 2021	61,6
35 το 2022	58 το 2022	62 (με 40 χρόνια)

Πλήρης σύνταξη με 25ετία το 2011 και 36 έτη στο σύνολο (πρόσληψη μετά το 1983)

Σύνολο ετών υπηρεσίας	Ηλικία ασφαλισμένων με 35-36 έτη	Όριο ηλικίας συνταξιοδότησης
35 ή 36 έως 31/12/2015	58 έως 31/12/2015	58,6
35 ή 36 το 2016	58 το 2016	59
35 ή 36 το 2017	58 το 2017	59,6
35 ή 36 το 2018	58 το 2018	60
35 ή 36 το 2019	58 το 2019	60,6
35 ή 36 το 2020	58 το 2020	61
35 ή 36 το 2021	58 το 2021	61,6
35 ή 36 το 2022	58 το 2022	62 (με 40 χρόνια)

Πλήρης σύνταξη με 25ετία το 2012 και 37 έτη στο σύνολο (πρόσληψη μετά το 1983)

Σύνολο ετών υπηρεσίας	Ηλικία ασφαλισμένων με 37 έτη	Όριο ηλικίας συνταξιοδότησης
37 έως 31/12/2015	59 έως 31/12/2015	59,5
37 το 2016	59 το 2016	59,9
37 το 2017	59 το 2017	60,2
37 το 2018	59 το 2018	60,6
37 το 2019	59 το 2019	60,11
37 το 2020	59 το 2020	61,3
37 το 2021	59 το 2021	61,8
37 το 2022	59 το 2022	62 (με 40 χρόνια)

Ποιοι βγαίνουν στη σύνταξη πριν τα 62 από ΙΚΑ, ΔΕΚΟ, τράπεζες

ΜΗΤΕΡΕΣ ΜΕ ΑΝΗΛΙΚΟ, ΑΝΔΡΕΣ ΜΕ 35ΕΤΙΑ, ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΜΕ 10.000 ΕΝΣΗΜΑ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΙ ΣΤΑ ΒΑΡΕΑ

Μπότερες με ανήλικο και 18,3 ή 25 έτη ασφάλισης, άνδρες με 35ετία, γυναίκες με 10.000 ένσημα και ασφαλισμένοι στα βαρέα είναι οι τέσσερις μεγάλες κατηγορίες εργαζομένων που κλειδώνουν σύνταξη από το ΙΚΑ, αλλά και από Ταμεία ΔΕΚΟ-τραπεζών, πριν από τα 62.

Το κλειδί είναι αφενός στα έτη ασφάλισης και αφετέρου το έτος που ασφαλιζόταν για πρώτη φορά.

Το ΙΚΑ και τα Ταμεία ΔΕΚΟ-τραπεζών είναι «συγκοινωνούντα δοχεία» στο ασφαλιστικό και αυτό εννοεί κυρίως τους εργαζομένους στις ΔΕΚΟ ή τις τράπεζες γιατί σε μεγάλο ποσοστό πριν προσληφθούν είχαν ΙΚΑ, και μάλιστα πριν από το 1983. Με ασφάλιση πριν από το 1983 στο ΙΚΑ ή άλλο Ταμείο και πρόσληψη μετά το 1983 σε ΔΕΚΟ ή τράπεζα, κατοχυρώνουν αυτομάτως σύνταξη μόλις πιάσουν 35ετία και κλείσουν τα 58.

Οι ηλικίες συνταξιοδότησης από το ΙΚΑ

Οι ασφαλισμένοι κατοχυρώνουν την ηλικία συνταξιοδότησης με τα νέα όρια ανάλογα με το έτος που κλείνουν τα 55, τα 58 ή τα 59 και το χρόνο ασφάλισης που έχουν ή μπορούν να εξαγοράσουν ως το 2012.

1. Ασφαλισμένοι με 10.500 ένσημα ως το 2011 κατοχυρώνουν το 58ο έτος. Όσοι έχουν την ηλικία των 58 το 2016 αποχωρούν στα 59, δηλαδή το 2017. Όσοι κλείνουν τα 58 το 2017 αποχωρούν με όριο ηλικίας 59,6. Το 2018 το όριο είναι 60, το 2019 είναι 60,6 και από το 2022 το όριο γίνεται 62.

2. Όσοι είχαν τις 10.500 το 2012 βγαίνουν με το όριο που ισχύει όταν θα κλείσουν το 59ο έτος. Αν κλείνουν τα 59 το 2016, η ηλικία συνταξιοδότησης είναι 59,9. Αν κλείνουν τα 59 το 2017, η ηλικία εξόδου είναι τα 60,2. Το 2018 είναι 60,6 και από το 2022 το όριο είναι στα 62.

3. Μπότερες με ανήλικο και 5.500 ημέρες ασφάλισης ως το 2010

(το πρώτο ένσημο πριν από το 1993) κατοχυρώνουν το 55ο έτος για πλήρη και το 50ό για μειωμένο. Αίτηση για σύνταξη το 2017 μπορούν να υποβάλουν όσες συμπλήρωσαν τα 55 από 19/8 μέχρι 31/12/2015 καθώς μέσα στο 2017 πιάνουν το νέο όριο ηλικίας για πλήρη σύνταξη που είναι στα 56,6, ενώ φεύγουν με μειωμένη οποτεδήποτε γιατί έχουν ήδη συμπληρωμένο το 50ό έτος.

4. Μπότερες με ανήλικο και 5.500 ημέρες ασφάλισης το 2011 (πρώτο ένσημο πριν από το 1993). Πλήρης σύνταξη με το νέο όριο ηλικίας που ισχύει για το 57ο έτος και μειωμένη με το όριο για το 52ο έτος, εφόσον οι ηλικίες αυτές συμπληρώνονται από 19/8/2015 και μετά. Ασφαλισμένη 57 ετών το 2016 παίρνει πλήρη στα 59,6 και μειωμένη οποτεδήποτε γιατί το 52ο έτος συμπληρώθηκε πριν από τις 19/8/2015.

5. Γυναίκες με 10.000 ένσημα το 2012 (επιτρέπεται η εξαγορά ως 1.500 ημερών για να τα συμπληρώσουν) παίρνουν πλήρη σύνταξη με το νέο όριο ηλικίας που ισχύει για το 58ο έτος και 6 μήνες και μειωμένη με το όριο για το 56ο έτος και 6 μήνες, εφόσον οι ηλικίες αυτές συμπληρώνονται από 19/8/2015 και μετά.

Χωρίς έξτρα ποινή 10% η μειωμένη από το ΙΚΑ

Σύνταξη γήρατος με 4.500 ημέρες ασφάλισης στα 62 για μειωμένη και στα 67 για πλήρη παίρνουν οι ασφαλισμένοι του ΙΚΑ. Στη μειωμένη σύνταξη απαιτούνται 100 ημέρες ασφάλισης την τελευταία 5ετία. Δεν επιβάλλεται το έξτρα πέναλτι 10%, παρά ισχύει η ποινή μείωσης 6% για κάθε έτος που η ηλικία μειωμένης υπολείπεται από την ηλικία πλήρους σύνταξης. Ανώτατο όριο μείωσης είναι το 30%, δηλαδή για 5 έτη πρόωρης εξόδου. Ασφαλισμένη που αποχωρεί με μειωμένη στα 62 αντί στα 67 για πλήρη θα έχει μείωση 30% (5 έτη X 6% = 30%). ■

Τα όρια ηλικίας για σύνταξη από το ΙΚΑ

Με 10.500 ένσημα ως το 2011	
Ηλικία 58	Ηλικία συνταξιοδότησης
Εως 18/8/2015	58
Εως 31/12/2015	58,6
2016	59
2017	59,6
2018	60
2019	60,6
2020	61
2021	61,6
2022	62

Πλήρης σύνταξη γυναικών με 10.000 ένσημα το 2011 και 10.400 συνολικά	
Ηλικία 58 ετών	Ηλικία συνταξιοδότησης
Εως 18/8/2015	58
Εως 31/12/2015	59,2
2016	60,3
2017	61,5
2018	62,6
2019	63,8
2020	64,9
2021	65,11
2022	67

Με 10.500 ένσημα το 2012 (και 11.100 στο σύνολο)	
Ηλικία 59	Ηλικία συνταξιοδότησης
Εως 18/8/2015	59
Εως 31/12/2015	59,5
2016	59,9
2017	60,2
2018	60,6
2019	60,11
2020	61,3
2021	61,8
2022	62

Πλήρης σύνταξη με 10.000 ένσημα το 2012 και 10.800 συνολικά	
Ηλικία 58,5 ετών	Ηλικία συνταξιοδότησης
Εως 18/8/2015	58,5
Εως 31/12/2015	59,7
2016	60,8
2017	61,8
2018	62,9
2019	63,10
2020	64,11
2021	65,11
2022	67

Πλήρης σύνταξη για μητέρες με ανήλικο και 5.500 ένσημα το 2010 (ασφάλιση πριν από το 1993)	
Ηλικία 55	Ηλικία συνταξιοδότησης
Εως 18/8/2015	55
Εως 31/12/2015	56,6
2016	58
2017	59,6
2018	61
2019	62,6
2020	64
2021	65,6
2022	67

Πλήρης σύνταξη για μητέρες με ανήλικο και 5.500 ένσημα το 2011 (ασφάλιση πριν από το 1993)	
Ηλικία 57	Ηλικία συνταξιοδότησης
Εως 18/8/2015	57
Εως 31/12/2015	58,3
2016	59,6
2017	60,9
2018	62
2019	63,3
2020	64,6
2021	65,9
2022	67

Μειωμένη σύνταξη με 5.500 ένσημα και ανήλικο το 2010 ή το 2011	
Ηλικία 50 ή 52	Ηλικία συνταξιοδότησης
Εως 18/8/2015	50, ή 52
Εως 31/12/2015	55
2016	56,9
2017	58,5
2018	60,2
2019	61,10
Από 1/1/2020	62

Σύνταξη με βαρέα

ΟΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ που ασφαλιώθηκαν στο ΙΚΑ πριν από το 1993 με βαρέα και ανθυγιεινά συνταξιοδοτούνται στα 55, 56,5 και 57 εφόσον συμπληρώνουν ως το 2012 τις 4.500 ημέρες, εκ των οποίων οι 3.600 ημέρες στα βαρέα και από αυτές οι 1.000 ημέρες μέσα στα τελευταία 13 χρόνια. Αν δεν υπάρχουν οι 1.000 μέρες στα βαρέα τα 13 τελευταία έτη, οι προϋποθέσεις αλλάζουν! Για παράδειγμα, μια ασφαλισμένη που είχε 5.500 το 2012, με 3.600 συνολικά στα βαρέα, αλλά οι 1.000 από αυτές συμπληρώνονται το 2014, δεν μπορεί να βγει στα 57, αλλά στα 62.

Οι άνδρες με 4.500 ημέρες ασφάλισης, εκ των οποίων οι 3.600 στα βαρέα, θα πρέπει να έχουν και την απαιτούμενη ηλικία όταν συμπληρώσουν και τα έτη. Ασφαλισμένοι που είχε 4.500

ημέρες το 2012, εκ των οποίων 3.600 στα βαρέα (1.000 από αυτές τα προηγούμενα 13 χρόνια), θα έπρεπε να ήταν και 60 ετών για να βγει στη σύνταξη. Αλλιώς πάει στα 62.

Αντρες-γυναίκες με 10.500 ημέρες ασφάλισης, εκ των οποίων 7.500 στα βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα, συνταξιοδοτούνται με πλήρη ή μειωμένη σύνταξη και με το όριο ηλικίας που ισχύει τη χρονιά που συμπληρώνουν τις 10.500 ημέρες, εκ των οποίων οι 7.500 στα βαρέα. Ασφαλισμένοι που το 2014 έχει 10.500 ημέρες ασφάλισης, εκ των οποίων 7.500 τουλάχιστον στα βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα, δικαιούται πλήρη στα 61,5 ή μειωμένη στα 59,5. Αναγνωρίζεται πλασματικός χρόνος ώστε να συμπληρωθούν οι 10.500 ημέρες αφού υπάρχουν 7.500 στα βαρέα. ■

Ετος	Χρόνος ασφάλισης	Όριο ηλικίας συνταξιοδότησης	
		Γυναίκες	Ανδρες (1)
Μέχρι 2010	4.500 ημέρες, εκ των οποίων 3.600 στα βαρέα	55	60
2011		56	
2012		57	
2013		62	

(1) Ανδρες: Απαιτείται και η ηλικία των 60 ως το 2012 μαζί με το χρόνο ασφάλισης.

Πότε συμπληρώνονται 10.500 ημέρες με 7.500 στα βαρέα	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ	
	ΠΛΗΡΗΣ ΣΥΝΤΑΞΗ	ΜΕΙΩΜΕΝΗ ΣΥΝΤΑΞΗ
2010	55	53
2011	55,9 μήνες	53,9 μήνες
2012	56,6	54,6
2013	60,9	58,9
2014	61,6	59,6
2015	62	60

Ποιοι βγαίνουν πριν από τα 60 από ΔΕΚΟ, τράπεζες

ΚΛΕΙΔΙ για έξοδο πριν από τα 60 από τα πρώην Ειδικά Ταμεία ΔΕΗ, ΟΤΕ, ΕΥΔΑΠ, ΟΣΕ, ΕΛΤΑ και τραπεζών είναι τα 25 έτη για τις γυναίκες με ανήλικο και τα 35 έτη για τους άνδρες.

Οι προϋποθέσεις συνταξιοδότησης κλειδώνουν ανάλογα με το αν είχαν ένσημα πριν ή μετά το 1983 και διαμορφώνονται ως εξής ανά κατηγορία ασφαλισμένων:

1. Ασφαλισμένοι μέχρι το 1982 (άνδρες και γυναίκες): Με 35ετία συμπληρωμένη από 19/8/2015 και μετά, θα πρέπει να είναι και 58 ετών και να συνταξιοδοτηθούν με το αντίστοιχο όριο ηλικίας. Για παράδειγμα, αν τα 35 έτη εργασίας συμπληρώνονται το 2017, παίρνουν σύνταξη με το νέο όριο ηλικίας που ισχύει για το 58ο έτος που είναι τα 59,6. Αν τα 35 συμπληρωθούν το 2019, παίρνουν σύνταξη στα 60,6.

2. Γυναίκες με 25ετία και ηλικία 55 ετών ως το 2010 αποχωρούν στα 60,11 με πλήρη. Αν έκλεισαν τα 55 το 2011 και το 2012, αποχωρούν μόνο με μειωμένη από τα 56 και τα 57. Για πλήρη θα πρέπει πρώτα να γίνουν 60 και να ακολουθήσουν το νέο όριο ηλικίας που αυξάνεται ως το 67ο εφόσον δεν

έχουν 40 χρόνια για να φύγουν στα 62. **ΠΡΟΣΟΧΗ:** Οσες έκλεισαν τα 55 μετά το 2013 και έχουν 25ετία δεν θα πρέπει να αποχωρήσουν από την εργασία (π.χ. εθελουσία έξοδος) γιατί δεν θα πάρουν μειωμένη ούτε στα 62. Στη μειωμένη θα πρέπει να έχουν ενεργή εργασιακή σχέση την τελευταία 5ετία. Αν φύγουν με κίνητρα και δεν έχουν εργασία την τελευταία 5ετία, θα πάνε για πλήρη στα 67.

3. Μπότερες με ανήλικο τέκνο το 2010 έκλεισαν τα 50-52 από τις 19/8 μέχρι 18/8/2015 έχουν θεμελιωμένο δικαίωμα για πλήρη ή μειωμένη σύνταξη. Οσες έκλεισαν τα 50-52 από τις 19/8 μέχρι τις 31/12/2015 θα φορτωθούν 5 έτη και θα συνταξιοδοτηθούν στα 55. Αν κλείνουν τα 50-52 το 2016, θα βγουν στα 56,9, αν τα κλείνουν το 2018, θα πάρουν σύνταξη στα 60,2 κ.ο.κ.

4. Με 25 έτη και ανήλικο το 2012 και 30ετία το 2011 και ηλικία 50-52 ετών για μειωμένη και των 55 για πλήρη, εφόσον η ηλικία συμπληρώθηκε μέχρι 18/8/2015. Οσες έκλεισαν τα 53 ως τις 31/12/2015 θα υποβάλουν αίτηση όταν γίνουν 56,6 για μειωμένη σύνταξη. Ενώ οσες έκλεισαν τα 55 θα πάρουν πλήρη στα 56,6.

5. Κερδισμένες είναι οι προ του 1983 ασφαλισμένες στα πρώην Ειδικά Ταμεία της ΔΕΗ, του ΟΤΕ, της Αγροτικής, της Εθνικής Τράπεζας και της Τραπεζής της Ελλάδος. Μπορούν να αποχωρήσουν με 35ετία αλλά και με διατάξεις μπότερων. Για παράδειγμα, εργαζόμενη στην Εθνική Τράπεζα μετά το 1983, αλλά με ένσημα ΙΚΑ από το 1981, και ηλικία 57 ετών συμπληρώνει 35ετία το 2020 και θα βγει στα 61. Αν είχε 17,5 έτη ως το 2002 και ανήλικο τέκνο, τότε έχει θεμελιωμένο δικαίωμα με διατάξεις μπότερων πριν από το 1983 και «φεύγει» με σύνταξη οποτεδήποτε γιατί έχει πιάσει το παλιό όριο ηλικίας που ήταν ως 50 ετών.

Υπάλληλοι με πρόσληψη από 1/1/1983 μέχρι 31/12/1992

Ο νόμος τους υποχρεώνει να έχουν συμπληρωμένη 35ετία ως το 2012. Η διδάτση αποσκοπεί στο να διευκολύνει όσους ασφαλιώθηκαν πριν από το 1983 και έχουν συμπληρώσει την ηλικία των 58 ή 59 ετών πριν από την 35ετία, οπότε συμφέρει να αναγνωρίσουν πλασματικούς χρόνους ώστε να έχουν την 35ετία το 2011 και το 2012 και να συνταξιοδοτηθούν πιο γρήγορα. ■

Πλήρης σύνταξη (1)	
Ηλικία 50 ή 52	Ηλικία συνταξιοδότησης
Από 19/8/2015	55
2016	56,9
2017	58,5
2018	60,2
2019	61,1
2020	63,7
2021	65,3
2022	67

Μειωμένη σύνταξη (2)	
Ηλικία 53	Ηλικία συνταξιοδότησης
Από 19/8/2015	56,6
2016	58
2017	59,6
2018	61
Από 1/1/2019	62

Ολές οι αλληλαγές στις συντάξεις και τα όρια ηλικίας σε ΟΓΑ, ΟΑΕΕ, ΕΤΑΑ

ΠΟΤΕ ΚΑΙ ΠΩΣ ΑΠΟΧΩΡΟΥΝ ΣΤΑ 60 ΕΛΕΥΘΕΡΟΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ, ΓΙΑΤΡΟΙ, ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ, ΔΙΚΗΓΟΡΟΙ ΚΑΙ ΣΤΑ 62 ΟΙ ΑΓΡΟΤΕΣ

Αλλάζουν όλα από φέτος στις συντάξεις των αγροτών. Η βασική προϋπόθεση που πρέπει να πληρούν οι ασφαλισμένοι στον ΟΓΑ είναι να έχουν απαραίτητα 15 έτη πληρωμένων εισφορών για να κατοχυρώσουν σύνταξη.

Αν δεν έχουν τα 15 χρόνια, τότε θα πρέπει να αποδεικνύεται η 25ετής ενασχόλησή τους με τη γεωργία, μέσα από την εγγραφή τους και την παραμονή τους στα μπρτώ του ΟΓΑ. Οι ασφαλισμένοι που είχαν αρχικά άλλο Ταμείο και έχουν τον ΟΓΑ ως τελευταίο φορέα παίρνουν σύνταξη στα 62 αν έχουν 40 χρόνια εισφορών. Τα 15 έτη όμως θα πρέπει να τα έχουν στον ΟΓΑ, αλλιώς θα συνταξιοδοτηθούν στα 67. Στη 15ετία δεν συνηπολογίζονται αναγνωριζόμενοι-παραπομπικοί χρόνοι.

Για σύνταξη λόγω γηρατός από τον ΟΓΑ οι ασφαλισμένοι θα πρέπει:

1. Να έχουν συμπληρώσει το 67ο έτος της ηλικίας τους.
2. Να έχουν πραγματοποιήσει 15 έτη ασφάλισης και αντίστοιχης καταβολής εισφορών. Τυκόν χρόνος συνταξιοδότησης λόγω αναπηρίας από τον ΟΓΑ συνηπολογίζεται στο χρόνο ασφάλισης για τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος.
3. Να έχουν συμπληρώσει 40 έτη ασφάλισης μαζί με άλλο ασφαλιστικό φορέα και το 62ο έτος της ηλικίας τους. Όταν ο ΟΓΑ είναι τελευταίος ασφαλιστικός φορέας, αλλά ο ασφαλισμένος δεν έχει 15 έτη καθώς και αν ο ΟΓΑ δεν είναι αρμόδιος για την κρίση του συνταξιοδοτικού

δικαιώματος, τότε η αίτηση δεν δι-αβιβάζεται σε προηγούμενο ασφαλιστικό φορέα, πριν από τη συμπλήρωση του 67ου έτους της ηλικίας των ασφαλισμένων.

Για τα 40 έτη έχουν δικαίωμα να αναγνωρίσουν ως και 7 πλασματικά χρόνια, συνηπολογίζοντας χρόνο στρατιωτικής θητείας, σπουδών, παιδιών, καθώς και το χρόνο της πρόσθετης ασφάλισης.

Οι νέες συντάξεις για όσους πρόκειται να υποβάλουν φέτος τις αιτήσεις τους (γεννηθέντες το 1950) έχουν διπλό σύστημα υπολογισμού. Ενα ποσοστό θα υπολογίζεται με το παλιό σύστημα και ένα ποσοστό σύνταξης με το νέο καθεστώς (νόμος Κατρούγκαλου). Για τις αιτήσεις που θα κατατεθούν από 1.1.2017 έως 31.12.2017 το 93,8% της σύνταξης θα αποτελείται από τις παλιές διατάξεις του ΟΓΑ (βασική σύνταξη + εισφορές) και το 6,20% από το άθροισμα της εθνικής και της ανταποδοτικής σύνταξης (νέο σύστημα).

Για κάθε έτος ως το 2031 θα μειώνεται το ποσοστό σύνταξης που θα καταβάλλεται με το παλιό σύστημα και θα αυξάνεται το ποσοστό σύνταξης με το νέο σύστημα. Όσοι κάνουν αίτηση το 2018 θα πάρουν το 12,90% της σύνταξης με το νέο σύστημα και το 87,10% με το παλιό. Όσοι κάνουν αίτηση το 2019 θα έχουν 19,60% με το νέο σύστημα και 80,40% σύνταξη με το παλιό σύστημα. Αν δηλαδή το τελικό ποσό είναι 500 ευρώ, τα 402 ευρώ θα είναι η σύνταξη με το παλιό σύστημα και τα 98 ευρώ η σύνταξη με το νέο σύστημα. ■

Σύνταξη στα 60 από ΟΑΕΕ και ΕΤΑΑ

ΟΙ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΙ στον ΟΑΕΕ θα πρέπει να έχουν 35ετία ως το 2012 για να κλειδώσουν σύνταξη με το όριο ηλικίας που θα ισχύει όταν γίνουν 60 ετών. Αν η ηλικία των 60 συμπληρώνεται από 19/8/2015 και μετά, τότε αυξάνεται σταδιακά μέχρι το 62ο έτος. Ασφαλισμένος με 35 έτη το 2011 θα χρειαστεί επιπλέον ένα έτος, δηλαδή 36, όταν θα έχει την ηλικία συνταξιοδότησης, ενώ με 35 έτη το 2012 θα χρειαστεί επιπλέον 2 έτη, δηλαδή 37 στην ηλικία αποχώρησης.

Αν η 35ετία συμπληρώνεται από 1/1/2013 και μετά, βγαίνουν στα 62 αλλά θα πρέπει να έχουν 40 χρόνια. Αν δεν έχουν 35ετία, βγαίνουν στα 67.

Οι νέοι, μετά το 1993 ασφαλισμένοι στον ΟΑΕΕ, παίρνουν και μειωμένη στα 62 χωρίς 35ετία.

Γυναίκες του πρώην ΤΣΑ, καθώς και του Ταμείου Ναυτικών Πρακτόρων, με 25ετία και συμπληρωμένο το 60ό έτος ως το 2010, αποχωρούν οποτεδήποτε. Με 25ετία το 2011 και το 2012 και συμπληρωμένο το 60ό έτος αποχωρούν μετά τα 61 και τα 62 με πλήρη σύνταξη. Αν η 25ετία ή το 60ό έτος συμπληρωθούν από 1/1/1993 και μετά, συνταξιοδοτούνται μόνο στα 67 χωρίς μειωμένη σύνταξη, εκτός και αν έχουν ασφαλιστεί μετά την 1/1/1993.

Μπότερες του Ταμείου Ναυτικών Πρακτόρων με ανήλικο παιδί και 25ετία ως το 2011 αποχωρούν με όριο ηλικίας 55 ετών εφόσον το συμπληρώνουν ως τις 18/8/2015. Με ανήλικο και 25ετία το 2012 σύνταξη στα 58, μέχρι τις 18/8/2015. Όσες συμπληρώνουν τα 55 ή τα 58 από 19/8/2015 και μετά ακολου-

θούν την αύξηση του ορίου ηλικίας για τα 55 και τα 58.

ΕΤΑΑ

Οι άνδρες ασφαλισμένοι στο ΕΤΑΑ (ΤΣΜΕΔΕ, ΤΣΑΥ, Ταμείο Νομικών) θα πρέπει να έχουν 35ετία ως το 2012 για να κατοχυρώσουν σύνταξη με το όριο ηλικίας στο 60ό έτος.

Οι γυναίκες με 35ετία ως το 2012 κατοχυρώνουν το 58ο έτος εφόσον η ηλικία συμπληρώνεται μέχρι 18/8/2015 και έχουν συνολικά 35, 36 ή 37 έτη. Από 19/8/2015 και μετά, το όριο ηλικίας αυξάνεται σταδιακά μέχρι το 62ο έτος.

Οι γυναίκες με 21,6 ως 25 έτη ως το 2010 σε ΤΣΜΕΔΕ, ΤΣΑΥ και Ταμείο Νομικών συνταξιοδοτούνται με το όριο ηλικίας που ισχύει όταν

θα κλείσουν το 60ό έτος, χωρίς να απαιτούνται περισσότερα χρόνια. Για παράδειγμα, ασφαλισμένη στο ΤΣΑΥ με 21,6 χρόνια το 2010 και ηλικία 60 ετών το 2018, θα πάρει σύνταξη όταν γίνει 63,6.

Οι μπότερες με ανήλικο και 21,6 ως 22,6 έτη ασφάλισης ως το 2012 κατοχυρώνουν την έξοδο με ηλικίας 50, 55 και 58 υπό την προϋπόθεση ότι έχουν συμπληρώσει την ηλικία μέχρι 18/8/2015. Αν οι ηλικίες των 50, 55 και 58 ετών συμπληρώνονται από 19/8/2015 και μετά, τότε θα ακολουθήσουν τα νέα όρια ηλικίας. Για παράδειγμα, ασφαλισμένη που είχε ανήλικο το 2011, με 22 έτη, και έκλεισε τα 55 το 2016 θα συνταξιοδοτηθεί στα 58. ■

Έτος συνταξιοδότησης	Ποσοστό σύνταξης με νέο σύστημα (1)	Ποσοστό σύνταξης με παλιό σύστημα (2)
2017	6,20%	93,8%
2018	12,90%	87,10%
2019	19,60%	80,40%
2020	26,30%	73,70%
2021	33%	67%
2022	39,70%	60,30%
2023	46,40%	53,60%
2024	53,10%	46,90%
2025	59,80%	40,20%
2026	66,50%	33,50%
2027	73,20%	26,80%
2028	79,90%	20,10%
2029	86,60%	13,40%
2030	93,30%	6,70%
2031	100%	0

(1) Εθνική ανταποδοτική σύνταξη (2) Βασική σύνταξη ΟΓΑ - εισφορές

Χρόνος ασφάλισης ως 2012	Έτος που συμπληρώνουν τα 60	Ηλικία συνταξιοδότησης
35	Εως 18/8/2015	60
35	Εως 31/12/2015	60,3
35	2016	60,6
35	2017	60,9
35	2018	61
35	2019	61,3
35	2020	61,6
35	2021	61,9
35	2022	62 (με 40 χρόνια)

Έτος που συμπληρώνουν τα 60	Ηλικία συνταξιοδότησης
Εως 18/8/2015	60
Εως 31/12/2015	60,11
2016	61,9
2017	62,8
2018	63,6
2019	64,5
2020	65,3
2021	66,2
2022	67 ή 62 (με 40 χρόνια)

Χρόνος ασφάλισης ως το 2010 21,6 έτη στο ΤΣΑΥ 25 έτη επί ΤΣΜΕΔΕ και Ταμείο Νομικών

13. ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΕΣ ΑΛΗΘΕΙΕΣ

Μέσο: . . . . . ΠΡΩΤΟ ΘΕΜΑ

Ημ. Έκδοσης: . . .21/05/2017 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .21/05/2017

Σελίδα: 25

Αριθμητικές αληθειές

Δεν τα πάει καλά με την αριθμητική ο **Αλέξης Τσίπρας**. Εκτός κι αν συνειδητά παραποιεί τους αριθμούς υποτιμάσσοντάς τους στην ανάγκη της επικοινωνίας. Ο πρωθυπουργός αναφερόταν στην επιδότηση ενοικίου, που περιλαμβάνεται στα περίφημα αντίμετρα: 600 εκατ. ευρώ για 600.000 οικογένειες. «Δεν είναι λίγο να παίρνει κάθε οικογένεια 100 με 150 ευρώ τον μήνα», είπε μπακαλίστικα (τη συνηθίζουν τη μέθοδο αυτή στον ΣΥΡΙΖΑ) ο πρωθυπουργός. Ελα όμως που η διαίρεση μας κάνει 1.000 ευρώ ετησίως για κάθε δικαιούχο, άρα περίπου μόλις 83 ευρώ τον μήνα. Βέβαια, μιλάμε για... αντίμετρα, που είναι αμφίβολο αν ισχύσουν καν! Απλά ο κ. Τσίπρας κάνει τώρα ότι τα μοιράζει και οι άλλοι θα κάνουν ότι τον ψηφίζουν όταν έρθει η ώρα.

ΠΡΩΤΟ ΘΕΜΑ / ΚΥΡΙΑΚΗ 21 ΜΑΪΟΥ 2017

Αν υπάρχει πραγματική οικονομική αδυναμία και τα ιδιόκτητα ακίνητα είναι μηδισμίνης αξίας, τότε δεν εκποιούνται, αλλά κουρεύεται η οφειλή

Δικαστική απόφαση - σωσίβιο για υπερχρεωμένα νοικοκυριά

Ζευγάρι δανειοληπτών που κάποτε ήταν οικονομικά εύρωστο προσέφυγε στο Ειρηνοδικείο Αθηνών και απαλλάχθηκε από τα χρέη του με απόφαση που στηρίχτηκε στον νόμο Κατσέλη

Την ώρα που η κυβέρνηση ανοίγει τον δρόμο για πλειστηριασμούς με το πάτημα ενός κουμπιού, τα Ειρηνοδικεία της χώρας συνεχίζουν να βάζουν φρένο στην εκποίηση ακινήτων που ανήκουν σε υπερχρεωμένους δανειολήπτες.

Με δικαστικές αποφάσεις που στηρίζονται στον νόμο Κατσέλη, τα δικαστήρια σώζουν κυριολεκτικά στο παρά πέντε πρώτες κατοικίες και άλλα περιουσιακά στοιχεία δανειοληπτών, ενώ διαγράφουν ακόμη και σε ποσοστό έως 90% άλλες οφειλές τους προς τις τράπεζες. Με δύο σημαντικές αποφάσεις που εξέδωσε το Ειρηνοδικείο Αθηνών, υπερχρεωμένο ζευγάρι με δύο παιδιά κατάφερε να σώσει την πρώτη του κατοικία, καθώς και άλλα ακίνητα που είχε στην κατοχή του. Παράλληλα, με τις αποφάσεις, η συγκεκριμένη οικογένεια ρύθμιζε τις οφειλές της προς τις τράπεζες οβήνοντας το μεγαλύτερο μέρος των χρεών της.

Το ζευγάρι των δανειοληπτών προσέφυγε με ξεχωριστές αιτήσεις στο Ειρηνοδικείο δηλώνοντας ότι πλέον δεν μπορεί να εξυπηρετήσει τα δάνεια που είχε λάβει τα παρελθόντα έτη, όταν τα οικονομικά τους ήταν σε πολύ καλό επίπεδο. Ο σύζυγος, 47 ετών, εργαζόταν έως το 2011 ως ιδιωτικός υπάλληλος, αλλά έχασε τη δουλειά του και έμεινε άνεργος για ένα έτος, με μόνο εισόδημά του το επίδομα ανεργίας από τον ΟΑΕΔ. Το 2013 κατάφερε να βρει εργασία και άρχισε να απασχολείται ως coulier, ωστόσο οι μηνιαίες καθαρές αποδοχές του δεν ξεπερνούσαν τα 580 ευρώ. Συνολικά οι οφειλές του συζύγου ανέρχονται στο ποσό των 123.600,25 ευρώ και τα δάνεια είχαν ληφθεί από τέσσερις τράπεζες.

Ακόμη χειρότερη είναι η κατάσταση της συζύγου, η οποία δεν έχει ατομικό εισόδημα, αφού είναι άνεργη από το 2012, οπότε και εκείνη λάμβανε το επίδομα ανεργίας για 12 μήνες.

Μέχρι τότε η 48χρονη σύζυγος εργαζόταν ως ιδιωτική υπάλληλος. Οι συνολικές οφειλές της προς τις τράπεζες ανέρχονται σε 62.109,25 ευρώ και τα χρήματα αυτά χρησιμοποιήθηκαν κατά βάση για την απόκτηση του διαμερίσματος της οικογένειας. Πλέον, όπως αναφέρεται στις αποφάσεις, την οικογένεια βοηθούν οικονομικά οι γονείς του ζευγαριού προκειμένου να καλυφθούν βασικές ανάγκες και κυρίως αυτές των δύο παιδιών τους, ηλικίας 12 και 6 ετών. Το ζευγάρι που έχει σταματήσει να εξυπηρετεί τα δάνειά του από το 2013, κατοικεί σε διαμέρισμα στο Χαϊδάρι το οποίο ανήκει στη σύζυγο. Πρόκειται για την πρώτη κατοικία της οικογένειας, επιφάνειας 79,30 τ.μ. Το διαμέρισμα διαθέτει μια μικρή αποθήκη και πλυστήρι, η αντικειμενική αξία του οποίου

Από τη συνολική οφειλή του ύψους 123.600 ευρώ ο σύζυγος θα εξοφλήσει μόνο τις 10.200 ευρώ με καταβολή μηνιαίων δόσεων, ενώ το υπολειπόμενο ποσό των 113.400 ευρώ διαγράφεται. Σε ό,τι αφορά οικόπεδο με παλιά κατοικία, το δικαστήριο αναφέρει στην απόφασή του ότι έχει πολύ χαμηλή αξία

ανέρχεται σε 70.832,79 ευρώ. Ο σύζυγος έχει στο όνομά του ένα οικόπεδο στη Δυτική Στερεά Ελλάδα εκτάσεως 213,55 τ.μ., εντός του οποίου υπάρχει ισόγειο οικία επιφάνειας 59,24 τ.μ. και αντικειμενικής αξίας 8.845,06 ευρώ.

Τι σώθηκε

Το δικαστήριο, σταθμίζοντας την οικονομική και περιουσιακή κατάσταση του καθενός συζύγου ξεχωριστά, έκρινε καταρχάς ότι πρέπει να σωθούν όλα τα ακίνητα της οικογένειας. Όπως αναφέρεται στις δικαστικές αποφάσεις, το ζευγάρι το 2009 -προτού δηλαδή χτυπήσει η λαίλαπα της οικονομικής κρίσης και της ύφεσης- είχε επίσης οικογενειακό εισόδημα που έφτανε τις 38.207,58 ευρώ. Τότε που οι δύο σύζυγοι πήραν τα δάνεια ήταν σε θέση να τα εξυπηρετήσουν και ήταν αδύνατο να προβλέψουν τι θα ακολου-

θούσε για την οικογένειά τους. Ειδικότερα, για τον 47χρονο το Ειρηνοδικείο απεφάνθη ότι συντρέχουν οι προϋποθέσεις για να υπαχθεί στις διατάξεις του νόμου για τα υπερχρεωμένα νοικοκυριά. Έτσι, από τη συνολική οφειλή του ύψους 123.600,25 ευρώ (τα δάνεια είχαν ληφθεί από τέσσερις τράπεζες) ο σύζυγος θα εξοφλήσει μόνο τις 10.200 ευρώ με καταβολή μηνιαίων δόσεων, ενώ το υπολειπόμενο ποσό των 113.400,25 ευρώ διαγράφεται. Σε ό,τι αφορά το οικόπεδο και την παλιά κατοικία που ενυπάρχει σε αυτό, ιδιοκτησίας του συζύγου, το δικαστήριο αναφέρει στην απόφασή του ότι έχει πολύ χαμηλή αξία και «δεν πρόκειται αυτό να προκαλέσει αγοραστικό ενδιαφέρον, ούτε να αποφέρει κάποιο αξιόλογο τίμημα για την ικανοποίηση των πιστωτριών και

γι' αυτό δεν κρίνεται πρόσφορο προς εκποίηση». Με το σκεπτικό αυτό σώθηκε και το μοναδικό περιουσιακό ακίνητο του δανειολήπτη.

Όσον αφορά τις οφειλές της συζύγου, με άλλη απόφαση που εκδόθηκε με βάση τη δική της αίτηση, σώθηκε η πρώτη κατοικία του ζευγαριού, καθώς το δικαστήριο είπε «όχι» στην εκποίηση της. Το Ειρηνοδικείο έκρινε ότι για οφειλή 59.109,25 ευρώ από τα συνολικά χρέη των 62.109,25 ευρώ της συζύγου η 48χρονη γυναίκα θα κληθεί να αποπληρώσει 56.666,23 ευρώ. Η αποπληρωμή του ποσού αυτού θα γίνει εντόκιος και θα ξεκινήσει 42 μήνες (3,5 έτη) μετά τη δημοσίευση της απόφασης. Η οφειλή θα εξοφληθεί σε 16 έτη (192 μήνες) και το ποσό της μηνιαίας δόσης θα ανέρχεται σε 295,13 ευρώ.

Έξω, με την απόφαση κρίθηκε ότι δεν έχει καμία αξία να εκποιηθούν η αποθήκη και η πλυστήρι που ανήκουν στη σύζυγο καθώς έχουν μικρή αξία.

15. 5 ΧΡΟΝΙΑ ΑΓΡΙΟΙ ΦΟΡΟΙ

Μέσο: . . . . . ΠΡΩΤΟ ΘΕΜΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 21/05/2017 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 21/05/2017

Σελίδα: 1

Στο 4ο Μνημόνιο survivors με τον Τόμσεν

5 ΧΡΟΝΙΑ ΑΓΡΙΟΙ ΦΟΡΟΙ

**ΓΙΑΤΙ ΕΙΝΑΙ
ΦΟΥΣΚΑ ΤΑ
ΑΝΤΙΜΕΤΡΑ**

Περικοπές συντάξεων, περικοπές των κοινωνικών επιδομάτων, νέοι φόροι, νέες εισφορές είναι το μόνο σίγουρο - Παγκοσμίως μόνο η Νορβηγία με τα πετρέλαια και η Σιγκαπούρη έχουν πλεόνασμα πάνω από 3,5%

• ΣΕΛ. 4-13

• Business Stories

ΑΓΩΝΑΣ ΑΝΤΟΧΗΣ

Η κυβέρνηση ευελπιστεί ότι διαμορφώνονται οι προϋποθέσεις για τη σταθεροποίηση της οικονομίας, την είσοδό της σε «ενάρετο κύκλο» και την εκδήλωση του λεγόμενου «επενδυτικού μπουμ»

Με την ψήφιση του νέου πακέτου επώδυνων μέτρων, το οποίο παρατείνει τη λιτότητα στη χώρα μέχρι και το 2021 και χαρακτηρίστηκε από την αντιπολίτευση ως τέταρτο μνημόνιο, η κυβέρνηση προσβλέπει τώρα σε κινήσεις από την πλευρά των δανειστών για να αξιοποιήσει τον πολιτικό χρόνο που κέρδισε αποδεχόμενη τις απαιτήσεις τους.

του Γιάννη Μακρυγιάννη
jmakrigiannis@
prototema.net

Το στοίχημα για την ίδια τώρα είναι η επανεκκίνηση της οικονομίας, η οποία θα επιτρέψει την επίτευξη βασικών στόχων που θα έχουν θετικές συνέπειες στην ελληνική κοινωνία (ανάπτυξη, αύξηση απασχόλησης κ.λπ.) και όχι μόνο των δημοσιονομικών. Η δήλωση του κ. Αλέξη Τσίπρα αμέσως μετά την έγκριση του τέταρτου -οικιαστικά- μνημονίου την περασμένη Πέμπτη φανέρωσε τις προσδοκίες της Αθήνας για τα επόμενα βήματα: «Η Ελλάδα έχει τηρήσει στο ακέραιο τα συμφωνηθέντα. Τώρα είναι η σειρά των δανειστών να τηρήσουν και αυτοί τις δεσμεύσεις τους. Αναμένουμε και δικαιοσύμιατε, από τη συνεδρίαση του Eurogroup, μια απόφαση για τη ρύθμιση του ελληνικού δημόσιου χρέους που θα είναι αντίστοιχη των θεσμών του ελληνικού λαού», τόνισε.

Είτε στο Eurogroup της Δευτέρας, είτε μέχρι τις αρχές Ιουνίου, εφόσον χρειάζεται χρόνος για τις διαβουλεύσεις ανάμεσα σε ΔΝΤ και Βερολίνο, ο πρωθυπουργός θέλει μια πιο ισχυρή δέσμευση για την ελάφρυνση του χρέους από εκείνη που πήρε πέρυσι τον Μάιο, η οποία θα είναι ικανή να βάλει τη χώρα στο πρόγραμμα της ποσοτικής χαλάρωσης του ΕΚΤ.

Στην κυβέρνηση αναγνωρίζουν ότι λόγω των γερμανικών εκλογών είναι δύσκολο να πάρουν μια ιδιαίτερα «γενναϊόδοξη» λύση για το χρέος, ωστόσο δείχνουν να ικανοποιούνται και από μια ρύθμιση με την οποία θα ξεμπερδάει το ελληνικό πρόβλημα, θα ενταχθεί στο πρόγραμμα το ΔΝΤ και θα δοθεί η αίσθηση ότι η οικονομία γιρίζει σελίδα. Πληροφορίες αναφέρουν ότι η κυρία Ανγκελα Μέρκελ είναι διατεθειμένη να δώσει την έγκρισή της για μια συμφωνία που να ξεμπλοκάρει το ελληνικό ζήτημα και αυτό ακριβώς άφησε να εννοηθεί ότι θα πράξει κατά την πρόσφατη τηλεφωνική επικοινωνία που είχε με τον κ. Τσίπρα.

Κυβερνητικοί παράγοντες εκτιμούν ότι η Γερμανίδα καγκελάρια θέλει να πιασάρεται στη

δική της κοινή γνώμη ένα «success story» γύρω και από το ελληνικό πρόβλημα, ισχυριζόμενη ότι το πρόγραμμα «οσιότητες» πηγαίνει καλά και ότι η κατάσταση στην Ευρωζώνη είναι ελεγχόμενη από το Βερολίνο και, μάλιστα, χωρίς επιπλέον κόστος. Εφόσον επιβεβαιωθούν αυτές οι προσδοκίες και δεν υπάρξει άλλο θέμα από το ΔΝΤ, η κυβέρνηση ευελπιστεί ότι διαμορφώνονται οι προϋποθέσεις για τη σταθεροποίηση της οικονομίας, την είσοδό της σε «ενάρετο κύκλο» και την εκδήλωση του λεγόμενου «επενδυτικού μπουμ». Η αναθέρμανση της οικονομίας είναι αναγκαίος όρος για να επιτευχθεί το φετινό πρωτογενές πλεόνασμα του 1,75% χωρίς να επαναληφθεί η περσινή αφαίμαξη, αλλά και να γίνει ρεαλιστικός ο στόχος του 3,5% για το 2018.

Από αυτές τις συνθήκες και την ταχίπιτα με την οποία θα διαμορφωθούν θα φανεί εάν το πολιτικό σχέδιο του κ. Τσίπρα να αντέξει την πολιτική πίεση και το κλίμα κοινωνικής δυσοφίας θα έχει τίχια. Και φυσικά πόσο πολιτικό χρόνο θα κερδίσει και πότε θα γίνουν οι βουλευτικές εκλογές.

Ο πρωθυπουργός επιμένει να μιλά για εκλογές στο τέλος της τετραετίας. Σύμφωνα με πληροφορίες, σε πρόσφατη συνάντηση που είχε με δημάρχους και στελέχη του ΣΥΡΙΖΑ στην Τοπική Αυτοδιοίκηση άφησε να διαφανεί ότι επιδιώκει εθνικές κάλπες την άνοιξη του 2019, μαζί με τις ευρωεκλογές, και μάλιστα επειδή είναι δύσκολο να γίνουν τριπλές εκλογές, αποκάλυψε σκέψεις για μεταφορά των τοπικών εκλογών το φθινόπωρο εκείνης της χρονιάς. Οι πιο ψυχραίοι πάντως μιλούν για δύο σεσάκια σχετικά με το πότε μπορεί να γίνει η αναμέτρηση, μετά την έλευση και του τέταρτου μνημονίου.

Το καλό σενάριο για την κυβέρνηση θεωρείται το φθινόπωρο του 2018 γιατί προϋποθέτει ότι όπως η χώρα θα βγει στις αγορές και θα επιτυγχάνει τον στόχο για πρωτογενές πλεόνασμα 3,5% εκείνη τη χρονιά, κάτι που θα επιτρέψει στην κυβέρνηση να εξαγγείλει την υλοποίηση των αντιμέτρων. Το κακό σενάριο είναι να επισπευστούν οι εκλογές για την άνοιξη του 2018, εφόσον φανεί από την πορεία των αμέσως επόμενων μηνών ότι το 3,5% δεν πρόκειται να επιτευχθεί. Σε μια τέτοια περίπτωση τίθεται σε αμφισβήτηση όχι μόνο η έξοδος στις αγορές, αλλά και η εφαρμογή των αντιμέτρων από την 1η Ιανουαρίου του 2019. Τουναντίον θα αρχίσει μια συζήτηση που θα βυθίσει κι άλλο την οικονομία και θα επαναφέρει την ανάγκη για πρόσθετα μέτρα και εφαρμογή της μελέτης του αφορολόγητου έναν χρόνο νωρίτερα και όχι το 2020.

Το καλό σενάριο για την κυβέρνηση είναι να γίνουν οι εκλογές το φθινόπωρο του 2018. Το κακό να επισπευστούν για την άνοιξη του 2018, εφόσον φανεί από την πορεία των αμέσως επόμενων μηνών ότι το 3,5% πρωτογενούς πλεονάσματος δεν πρόκειται να επιτευχθεί. Ο Κυριάκος Μητσοτάκης περιμένει στη... γωνία όποτε και να γίνουν εκλογές

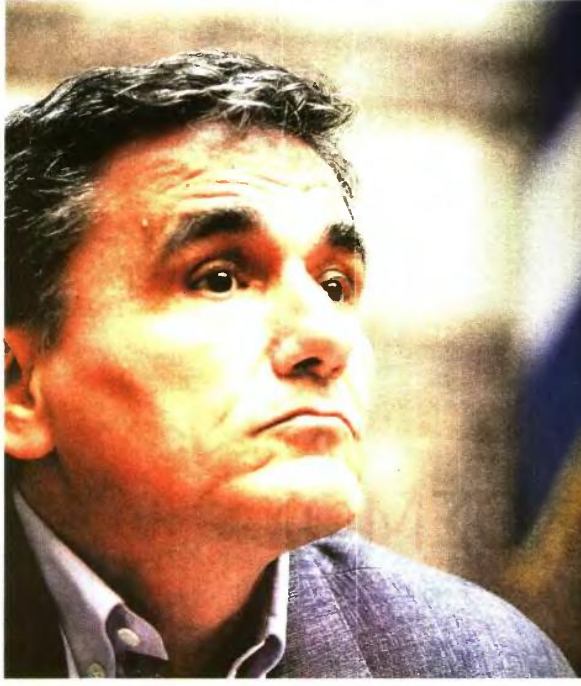

6 5 ΧΡΟΝΙΑ ΑΓΡΙΟΙ ΦΟΡΟΙ

ΠΡΩΤΟ ΘΕΜΑ / ΚΥΡΙΑΚΗ 21 ΜΑΪΟΥ 2017

protothema.gr
newmoney.gr
thema.news.com
olivemagazine.gr
newsauto.gr

Γιατί το 4ο Μνημόνιο τελειώνει την ανάπτυξη

Πέντε χρόνια σε καθεστώς ασφυκτικής λιτότητας με υπερπλεονάσματα ως το 2021, τα οποία καταπίνουν ήδη την ανάπτυξη και δυσκολεύουν την αποκλιμάκωση της ανεργίας

Οριστικό διαζύγιο της κυβέρνησης με ελεύθερους επαγγελματίες, επιτηδευματίες και ανέργους. Πλεονάσματα-θηλιά για πέντε χρόνια χωρίς κίνητρα για ανάπτυξη, με στόχο μια νέα υπόσχεση για το κρέος όπως τον Νοέμβριο του 2012. Η Βουλή έδωσε... τα κλειδιά στον Τόμσεν ως τον Αύγουστο του 2018.

Ioanna Papastathi
apapastathis@gmail.com

Η συμφωνία-επίδεσμος που αναμένεται στο Eurogroup της Δελτέρας (ή μία-δύο εβδομάδες αργότερα) εγκαινιάζει μια πενταετία οικονομικής ασφυκτίας τουλάχιστον ως το 2021 με διαρκή πλεονάσματα πάνω από 3,5% του ΑΕΠ.

Ως αντάλλαγμα στον νέο κλοιό της λιτότητας, οι Ευρωπαίοι ετοιμάζονται να... κλωτούσουν για άλλη μια φορά το κονσερβοκομμά παρακάτω για το θέμα του κρέους με μια υπόσχεση μελλοντικής δράσης, «από τον Σεπτέμβριο του 2018», όπως παραδέχτηκε ο πρωθυπουργός στη Βουλή. Πρακτικά, μετά την επικονομιακή καταιγίδα που αναμένεται ότι θα ακολουθήσει την ίδια συμφωνία, αυτό που θα μείνει για τη χώρα θα είναι ένας χρόνος σε πρόγραμμα του ΔΝΤ συν άλλα τέσσερα χρόνια σε καθεστώς ασφυκτικής λιτότητας με υπερπλεονάσματα ως το 2021, τα οποία καταπίνουν ήδη την ανάπτυξη και δυσκολεύουν την αποκλιμάκωση της ανεργίας.

Θα μείνουν ασφαλώς και τα μέτρα. Με την ψήφιση του πολυνομοσχεδίου Έλληνες και Ξένοι αναλυτές επισημαίνουν ότι η κυβέρνηση κινδυνεύει με οριστικό διαζύγιο από τον ιδιωτικό τομέα της οικονομίας: ελεύθεροι επαγγελματίες, επιτηδευματίες και μικρομεσαίες επιχειρήσεις πλτίνονται εκ νέου από το νέο μείγμα φόρων και εισφορών. Σύμφωνα με το Bloomberg, κορυφικοί σχολιαστές επισημαίνουν τον κίνδυνο ηλιτότητα «να συντριφεί τη χώρα» και αναγκαστικά «να στείλει την κυβέρνηση σε αναζήτηση ενός ακόμη πακέτου διάσωσης». Όπως επισημαίνεται παράγοντας της οικονομίας, το νέο κύμα θα έχει ως θύματα και πάλι τους ανέργους, οι οποίοι «θυσιάζονται στον βωμό της διατήρησης υπερπλεονασμάτων που δεν αφήνουν την οικονομία να σηκώσει κεφάλι».

Νταρβάς στο «ΘΕΜΑ»
Από την πλευρά του, ο επικεφαλής του Ινστιτούτου Bruegel Ζολτ Νταρβάς λέει στο «Πρώτο Θέμα» ότι «ασφαλώς, ένας χαμηλότερος στόχος για προηγούμενα πλεονάσματα θα επέτρεπε

δημοσιονομικά κίνητρα για την περαιτέρω τόνωση της ανάπτυξης και της απασχόλησης».

Ο ίδιος σημειώνει ότι το προηγούμενο πλεονάσμα Ξεπέρασε τις προσδοκίες φτάνοντας στο 3,9% του ΑΕΠ το 2016, «σε μια εποχή που η οικονομία ήταν ακόμη σχετικά αδύναμη» και εμφανίζεται καθυσταστικός λόγω ότι «ακόμη και αν ορισμένα στοιχεία του πλεονάσματος του 2016 ήταν προσωρινά, η οικονομική ανάκαμψη θα αυξήσει τα φορολογικά έσοδα και συνεπώς η διατήρηση ενός πλεονάσματος 3,5% δεν θα πρέπει να απαιτεί μεγάλη προσπάθεια».

«Παραπάνω από όσο τους αναλογεί»

Όσον αφορά την τσέπη των πολιτών, η πάλαι ποτέ μεσοία τάξη θα χάσει δύο με τρία μηνιατικά εισοδήματα από τη μείωση των συντάξεων και του αφορολόγητου από το 2019 και μετά. Στη Βουλή ο υπουργός Οικονομικών **Ευκλείδης Τσακαλώτος** παραδέχτηκε με τον τρόπο του το πρόβλημα. «Επιτρέζουμε τα μεσοία στρώματα και τα έχουμε επιτρέσει παραπάνω από όσο τους αναλογεί», δήλωσε, εννοώντας προφανώς ότι η κυβέρνηση επιβαρύνει δυσανάλογα τα μεσοία στρώματα.

Επιπλέον, αυτή τη φορά η απόφαση της κυβερνητικής πλειοψηφίας να ψηφιστεί τα νέα μέτρα σηματοδοτεί την πρώτη σοβαρή αντιπαράθεση με τους εργαζόμενους στο

Με την ψήφιση του πολυνομοσχεδίου οι αναλυτές επισημαίνουν ότι η κυβέρνηση κινδυνεύει με οριστικό διαζύγιο από τον ιδιωτικό τομέα της οικονομίας: ελεύθεροι επαγγελματίες, επιτηδευματίες και μικρομεσαίες επιχειρήσεις πλτίνονται εκ νέου από το νέο μείγμα φόρων και εισφορών

Δημόσιο. Ο νέος γύρος αξιολόγησης και κινητικότητας υπό το βλέμμα του ΔΝΤ εξοργίζει τους εργαζόμενους, ενώ η κατάργηση των μισθολογικών προσαρμογών για τους ενστούλους προκαλεί ήδη ανησυχία παρά τις διαβεβαιώσεις περί του αναθέτου.

Τι θα λέει το ανακινωθέν

Αν φτάσουμε σε συμφωνία τα Ξημερήματα της Τρίτης, μετά το Eurogroup της Δελτέρας, το κοινό ανακοινωθέν θα επαναλαμβάνει με λίγο μεγαλύτερη σαφήνεια τα μεσοπρόθεσμα μέτρα για το κρέος τα οποία θα θεθούν σε εφαρμογή μετά το τέλος του τρέχοντος προγράμματος, δηλαδή μετά τον Αύγουστο του 2018.

Τα μέτρα ελάφρυνσης περιλαμβάνουν έναν συνδυασμό επιμήκυνσης ληξέων και περιόδων χάρτιος και, ενδεχομένως, μείωση επιτοκίων ώστε οι ακαθάριστες χρηματοδοτικές ανάγκες της Ελλάδας να μην υπερβαίνουν το 15% του ΑΕΠ ως το 2030 και το 20% τα επόμενα χρόνια. Η ιαρέμβαση, όταν ενεργοποιηθεί, θα περιλαμβάνει επίσης την επιστροφή κερδών ANFA/SMP που δεν εισπράττονται τα δύο τελευταία χρόνια, αλλά και την κατάργηση του όρου για 2% επιβάρυνση του επιτοκίου για τα χρήματα που έλαβε πρόφαρα η Ελλάδα για την επαναγορά ομολόγων το 2012.

Η χρονιά του Τόμσεν

Ο επικεφαλής του Ευρωπαϊκού Τμήματος του ΔΝΤ **Πολ Τόμσεν** εμφανίζεται ως ο μεγάλος κερδοζήμιος, καθώς αποκτά με ψήφο της Ελληνικής Βουλής τον πρώτο λόγο στις εξελίξεις.

Όπως αναφέρει το άρθρο 15 του πολυνομοσχεδίου που έγινε νόμος του κράτους, «αν το Διεθνές Νομομακικό Ταμείο, σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας και τις ελληνικές αρχές, στο πλαίσιο της τελικής αξιολόγησης του Προγράμματος Οικονομικής Προσαρμογής, διαπιστώσει ότι... κοιτολόγισ πλένεται ο οίτος για πλεονάσμα 3,5% του

ΑΕΠ το καλοκαίρι του 2018 (μέσω προβολής ως το τέλος του έτους) τότε θα εφαρμοστούν και τα αντίμετρα του 2019. Αν δεν «διαπιστώσει», τότε θα εφαρμοστούν μόνο τα μέτρα.

Το Ταμείο αναμένεται να πάρει στο διοικητικό του συμβούλιο τον Ιούλιο για να απηθεί την έγκριση ενός μονοετούς προγράμματος για την Ελλάδα με χρηματοδότηση κάτω από 6 δισ. ευρώ, το οποίο θα ολοκληρώνεται μαζί με το ευρωπαϊκό τρίτο μνημόνιο τον Αύγουστο του 2018. Μετά από αυτή την περίοδο το ΔΝΤ θα ζητήσει τα λεφτά του να φύγει, δηλαδή να αναληφθούν τα περίπου 12,7 δισ. ευρώ που θα χρυσάει τότε η Ελλάδα στο Ταμείο από τους Ευρωπαίους, και συγκεκριμένα από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας (ESM).

protothema.gr
newmoney.gr
themanews.com
olivemagazine.gr
newsauto.gr

8

5 ΧΡΟΝΙΑ ΑΓΡΙΟΙ ΦΟΡΟΙ

ΠΡΩΤΟ ΘΕΜΑ / ΚΥΡΙΑΚΗ 21 ΜΑΪΟΥ 2017

ΑΝΤΙΜΕΤΡΑ-ΦΟΥΣΚΑ

Για να ενεργοποιηθούν τα αντιμέτρα θα πρέπει κάθε χρόνο από το 2018 ως το 2021 η χώρα να επιτυγχάνει συνεχόμενα πρωτογενή πλεονάσματα πάνω από 3,5% του ΑΕΠ. Τέτοια επίδοση δεν καταγράφηκε σχεδόν ποτέ ποθενά, παρά μόνο σε δύο από τις 40 επιτυχημένες χώρες ολόκληρου του κόσμου

Σε στοιχίμα κόντρα στις πιθανότητες εξελίσσεται πλέον το αν θα δουν ποτέ στις τσέπες τους οι μισθοσυντήρητοι, οι επαγγελματίες και οι επιχειρήσεις, τις ελαφρύνσεις από τα αντιμέτρα που ψηφίστηκαν με το νέο μνημόνιο. Θέμα τύχης είναι όμως και το αν για κάποιον που θα υποστεί απώλειες από τα μέτρα λιτότητας θα υπάρξει και το κατάλληλο αντίμετρο που θα τις καλύπτει.

του Κωστή Χ. Πλάντζου
kostasplantzos@gmail.com

Ιστορικά, πάντως, δεν υπάρχει προηγούμενο ούτε στην Ελλάδα, ούτε στον σύγχρονο κόσμο για το θαύμα που προεξοφλεί η κυβέρνηση ότι θα επιτύχει η χώρα μας, για να μπορεί να υποστηρίξει πως θα ενεργοποιηθούν από το 2019 και μετά τα θετικά αντιμέτρα. Για να καμουφλάρει τα πρόσθετα μέτρα λιτότητας των 5 δισ. ευρώ, τα οποία ψηφίσει και θα ισχύσουν από το 2019 και μετά, η κυβέρνηση τα αμπαλάρισε στο ίδιο πολυνομοσχέδιο με «εξισορροπτικές παρεμβάσεις» ύψους 7,5 δισ. ευρώ. Για να συμβεί αυτό, στοιχηματίζει ότι η ελληνική οικονομία θα αυξάνεται με συνεχείς ρυθμούς ανάπτυξης (πάνω από 2% τον χρόνο από το 2018 ως το 2021), ενώ θα επιτυγχάνει ταυτόχρονα και θηριώδη πλεονάσματα 4% επί 4 συναπτά έτη (2018-2021), τα οποία θα δημοσιολογούν τον δημοσιονομικό χώρο για να μπορέσει να δώσει «1,5 ευρώ παροχές για κάθε 1 ευρώ λιτότητας» που επιβάλλει. Υποθέτει, μάλιστα, ότι αν δεν έπαιρνε νέα μέτρα λιτότητας, το 2021 τα πρωτογενή πλεονάσματα θα έφταναν στο 5,6% του ΑΕΠ!

Παγκόσμιο ρεκόρ

Για να ενεργοποιηθούν τα αντιμέτρα και να μη μείνουν στο συρτάρι θα πρέπει, όπως προβλέπει το άρθρο 15 του νόμου που ψηφίστηκε την Πέμπτη, κάθε χρόνο από το 2018 ως το 2021 η χώρα να επιτυγχάνει συνεχόμενα πρωτογενή πλεονάσματα πάνω από το 3,5% του ΑΕΠ, που απαιτεί το τρίτο μνημόνιο (ή και 4% όπως βάζει στόχο τώρα στο Μεσοπρόθεσμο Πρόγραμμα η ίδια η κυβέρνηση).

Τέτοια επίδοση δεν καταγράφηκε σχεδόν ποτέ ποθενά, παρά μόνο σε δύο από τις 40 αναπτυγμένες χώρες ολόκληρου του κόσμου.

Στην Ευρώπη, με βάση τα στοιχεία του ΔΝΤ για τα τελευταία 10 χρόνια (Fiscal Monitor 2017), μοναδική εξαίρεση αποτελεί η Νορβηγία, με πλεονάσματα της τάξης του 10% από το 2008 ως το 2014. Ωστόσο η εκτόξευση αυτή οφείλεται αποκλειστικά στην εκμετάλλευση κοιτασμάτων υδρογονανθράκων, που μετέτρεψαν τη Νορβηγία από χώρα φτωχών ψαράδων, που ήταν μέχρι πριν από 20-30 χρόνια, σε μία από τις πέντε πλουσιότερες του κόσμου σήμερα. Αν δεν αντλούσε μάλιστα το 1/3 των κρατικών εσόδων της από το πετρέλαιο, η Νορβηγία θα εμφάνιζε πρωτογενή ελλείμματα και όχι πλεονάσματα.

Αντίστοιχο θαύμα έχει καταγραφεί και στην Ασία, όπου μια χώρα με τελείως διαφορετική οικονομία από την

σύνταξη κηρείας (με 11.464 ένοπλα και διη κλάση). Αυτό το 2010 η σύνταξη της μειώθηκε από 775,91 ευρώ σε 692,88 ευρώ (83,03 ή 10,7%). Τα ηλεκτρονικά ουσιαστικά του ΕΦ-ΚΑ επανηλεκτρονίστηκαν ήδη η νέα σύνταξη της με βάση τον περσινό νόμο Κατρούγκαλου στα 584,08 ευρώ. Προκύπτει προσωπική διαφορά 108,80 ευρώ που την 1/1/2019 θα καταργηθεί μαχαίρι γιατί η απόδρα που έχει (15,7% από τη σύνταξη του 2016) είναι κάτω από τον κόρητη της μείωσης 18% που προβλέπει ο νέος νόμος Λαϊκού. Ετσι χάνει 1.305 ευρώ από συντάξεις, περισσότερα και από όσα έχανε ήδη με όλες τις μνημονιακές περικοπές των ετών 2010-2015.

Παράλληλα με μείωση του αφορολόγητου, ακόμα και στην υποθετική περίπτωση που εφαρμοστεί τελικώς το αντίμετρο της μείωσης του φόρου εισοδήματος (από 22% σε 20%), θα πληρώνει φόρο 415 ευρώ ενώ ως τώρα έμενε

Για να καμουφλάρει τα πρόσθετα μέτρα λιτότητας των 5 δισ. ευρώ, τα οποία ψηφίσει και θα ισχύσουν από το 2019 και μετά, η κυβέρνηση τα αμπαλάρισε στο ίδιο πολυνομοσχέδιο με «εξισορροπτικές παρεμβάσεις» ύψους 7,5 δισ. ευρώ

ελληνική, η Σιγκαπούρη, πέτυχε το 2008, αλλά και από το 2010 ως το 2014, πρωτογενή πλεονάσματα 3,7% έως και 8,2% του ΑΕΠ.

Για μία και μόνο χρονιά, από το 2008 έως και σήμερα, τον στόχο για 3,5% πλεονάσμα έχουν πάσει η Ξεπεράσει μόνο η Ισλανδία το 2016 (με πλεονάσμα 13,8% αλλά έχοντας βγει από μια μεγάλη κρίση, μετά από δραματική συρρίκνωση του ΑΕΠ της και με δική της κεντρική τράπεζα η οποία μπορεί να εκδίδει πληθωριστικό χρήμα), το Χονγκ Κονγκ με επίδοση 4% το 2016, καθώς και η Φινλανδία το 2008 (πλεονάσμα 3,7%).

Δώρο άδωρο

Ακόμη και στην περίπτωση, όμως, που ενεργοποιηθούν τα αντιμέτρα δεν πρόκειται να καλύψουν τις απώλειες από τα μέτρα λιτότητας των 5 δισ. ευρώ.

Ένα αληθινό παράδειγμα: Συναξίσιος που παίρνει

αφορολόγητο. Είσι οι συνολικές απώλειες θα φτάσουν στα 1.720 ευρώ το 2020 ή 2,5 συντάξεις τον χρόνο (692 ευρώ X 2,5 = 1.730 ευρώ) μαζί με τα υκόν αντιμέτρα.

Πέραν τούτων, όμως, αν έχει δικό της σπιτι, το όφελος από τη μείωση έως 30% για ΕΝΦΙΑ κάτω από 700 ευρώ τον χρόνο περιορίζεται στα 70 ευρώ και ' αυτό το όριο (άρθρο 18 του νόμου). Δεν θα πάρει επιδόμα στέγασης, παρ'ότι έχει εισόδημα κάτω από 9.600 ευρώ. Και αν για λόγους υγείας δαπανά πάρα πολλά σε γιατρούς και φάρμακα (π.χ. 4.000 ευρώ τον χρόνο), ακόμα και αν απαλλαγεί πλήρως από τη συμμετοχή 25% που πληρώνει ως ασφαλισμένη του ΕΟΠΥΥ, το τελικό όφελος δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να είναι μεγαλύτερο από 1.000 ευρώ. Ταυτόχρονα όμως χάνει και την έκπτωση 10% (400 ευρώ) που είχε όσο ίσχυε η έκπτωση φόρου για ιατρικές δαπάνες, που καταργήθηκε με το ίδιο νομοσχέδιο. Άρα, και στην ιδανική περίπτωση που τύχον ισχύσουν όλα τα αντιμέτρα, θα χάσει και πάλι τουλάχιστον 1.530 ευρώ τον χρόνο σε σχέση με το 2016.

ΠΡΩΤΟ ΘΕΜΑ / ΚΥΡΙΑΚΗ 21 ΜΑΪΟΥ 2017

Στη Λαγκάρντ ελπίζει ο Τσίπρας

ΔΝΤ και Αθήνα πιέζουν το Βερολίνο για γενναίο κούρεμα, ενώ ο Σόιμπλε «παιζει καθυστέρηση»

Από τη στιγμή που υποχώρησε και αποδέχτηκε τα πρόσθετα μέτρα που ζητούσε το ΔΝΤ, η κυβέρνηση Τσίπρα έχει γίνει υπέρμαχος της συμμετοχής του Ταμείου στο ελληνικό πρόγραμμα

«Εάν ο Σόιμπλε μπλοκάρει μέχρι την τελευταία στιγμή, η μπιλόφα του δεν πρόκειται να περάσει. Και να ήθελε η Λαγκάρντ να κάνει πίσω, δεν έχει περιθώρια. Είναι πολύ στριμωγμένη από το Συμβούλιο του ΔΝΤ. Τα περισσότερα μέλη του δεν θέλουν τη συμμετοχή στο ελληνικό πρόγραμμα. Για να πειστούν, η Λαγκάρντ πρέπει να πάει με πολύ συγκεκριμένες δεσμεύσεις στα χέρια».

του Σταύρου
Λυγερού

Τα παραπάνω λόγια ανήκουν σε κοινοτικό παράγοντα ο οποίος έχει εικόνα για τις διαπραγματεύσεις που διεξάγονται κυρίως μεταξύ ΔΝΤ και Βερολίνου και οι οποίες θα κρίνουν εάν στο Ευροgroup της Δευτέρας θα βγει ή όχι άσπρος καπνός για το χρέος. Ο ίδιος παράγοντας θεωρεί πως η ψήφιση των προσαποτιμωμένων από την ελληνική Βουλή ουσιαστικά οριστικοποιεί την εκταμίευση της δόσης, παρότι το γερμανικό και το ολλανδικό Κοινοβούλιο έχουν θέσει ως όρο τη συμμετοχή του ΔΝΤ.

Για την Αθήνα αυτό δεν είναι αρκετό. Επιδιώκει από τώρα προσδιορισμό των μεσοπρόθεσμων μέτρων κατά τρόπο που να οδηγήσουν σε γενναία ελάφρυνση του χρέους. Στην επιδίωξη της αυτή έχει σύμμαχο το Ταμείο. Χωρίς την πίεση που αυτό ασκεί στο Βερολίνο η Ευρωζώνη δεν υπήρχε περίπτωση να κάνει ουσιαστικά βήματα προς αυτή την κατεύθυνση. Από τη στιγμή που υποχώρησε και αποδέχτηκε τα πρόσθετα μέτρα που ζητούσε το ΔΝΤ, η κυβέρνηση Τσίπρα έχει γίνει υπέρμαχος της συμμετοχής του Ταμείου στο ελληνικό πρόγραμμα.

Σύμφωνα με καλά ενημερωμένη πηγή, η Λαγκάρντ έχει καταστήσει σαφές στον Σόιμπλε ότι το Ταμείο δεν πρόκειται να συμφωνήσει με μια γενικόλογη απόφαση.

ουσιαστικό βήμα πίσω για να προκύψει συμφωνία.

Άλλοι παράγοντες, ωστόσο, εμφανίζονται πολύ επιφυλακτικοί, υπογραμμίζοντας τη δομική ανελαστικότητα της γερμανικής πλευράς. Πιο συγκεκριμένα, δεν αποκλείουν το ενδεχόμενο ο Σόιμπλε να τραβήξει το σκοινί τη Δευτέρα, θεωρώντας πως έχει την πολυτέλεια να στείλει την ελληνική εκκρεμότητα στην επόμενη σύνοδο του Ευροgroup στα μέσα Ιουνίου.

Τα σενάρια

Ο Γιούνκερ έχει ξεκαθαρίσει, πάντως, ότι επιθυμεί συμφωνία τη Δευτέρα και για τον σκοπό αυτό, έχει αναλάβει και οριστικές πρωτοβουλίες, όμως η επιρροή της Κομισιόν είναι περιορισμένη.

Σε τεχνικό επίπεδο έχουν γίνει στην Ευρωζώνη αντικείμενο επεξεργασίας διάφορα σενάρια, ώστε το Ευροgroup να έχει όλες τις επιλογές στο τραπέζι. Σύμφωνα με καλά πληροφορημένη πηγή, μάλιστα, ένα από αυτά τα σενάρια, το οποίο έχουν ετοιμάσει τεχνοκράτες από τον ESM και την EKT, έχει τεθεί υπόψη και του ΔΝΤ ως ενδεχόμενη βάση συμβιβασμού.

Σύμφωνα με αυτό, προβλέπεται ενυδακτικά εγγύηση ή πρόωπη αποπληρωμή του ελληνικού χρέους προς το ΔΝΤ.

Επίσης, ο ESM δεν θα έχε πρόβλημα εάν ο χρόνος αποπληρωμής των υφιστάμενων δανείων επιμηκυνόταν κατά 10, 15, 20 ή ακόμη και περισσότερα χρόνια. Το ζήτημα αυτό, σύμφωνα με τις ίδιες πληροφορίες, είναι σε ακτίνα συμφωνίας, γεγονός που επίσης διευκολύνει το ΔΝΤ να θεωρήσει το ελληνικό χρέος βιώσιμο. Ο Σόιμπλε, από την πλευρά του, επιμένει να πετάει την μπάλα μετά το καλοκαίρι του 2018.

Σύμφωνα με αριθμία ελληνική πηγή, εάν η Ευρωζώνη εγγυηθεί με κάποιον τρόπο τις χρηματοδοτικές ανάγκες της Ελλάδας, το ΔΝΤ δεν θα έχει αντίρρηση.

Συμφωνία στο Ευροgroup, πράσινο φως από ESM για να κλείσει η δεύτερη αξιολόγηση και απόφαση ΔΝΤ για συμμετοχή στο ελληνικό πρόγραμμα, τα προσαποτιμωμένα για να εντάξει η EKT τη χώρα μας στην ποσοτική χαλάρωση

Το γεγονός ότι η αντίστοιχη γενικόλογη δέσμευση του Ευροgroup τον Νοέμβριο του 2012 έμεινε επιταγή χωρίς αντίκρισμα ήταν η αιτία που η Λαγκάρντ έγινε στόχος εσωτερικής κριτικής.

Κατά την ίδια πηγή, η γενική διευθύντρια έχει επίσης διαμνηνύσει στον Γερμανό υπουργό Οικονομικών ότι η δήλωσή του, πως η ελάφρυνση δεν είναι δεδομένη και ότι το ζήτημα αυτό θα εξεταστεί μετά το τέλος του τρίτου μηνιμνίου, έχει επιβαρύνει το κλίμα στο ΔΝΤ, με αποτέλεσμα να καθιστά δυσκολότερη τη συμμετοχή του στο ελληνικό πρόγραμμα. Όπως μας είπαν, η κυβέρνηση Τραμπ με δυσκολία και αυστηρούς όρους έχει συναινέσει στη συμμετοχή του Ταμείου και δεν πρόκειται να κάνει εκπαιώσεις επί αυτού.

Τα τελευταία κρίσιμα 24ωρα, το Βερολίνο έχει αποφύγει όχι μόνο τις δημόσιες δηλώσεις, αλλά και την κατάθεση συμβιβαστικών προτάσεων. Σύμφωνα με γερμανική δημοσιογραφική πηγή, η κυβέρνηση Μέρκελ ετοιμάζεται να κάνει ένα

Ζητάει, όμως, εάν χρειαστεί, να εκδοθούν ομόλογα με ευρωπαϊκή εγγύηση. Στην πραγματικότητα, πρόκειται για μια έμμεση μορφή ευρωομολόγων, τα οποία ήταν και παραμένουν κόκκινο πανί για τη γερμανική πλευρά.

Το σενάριο που έχουν επεξεργαστεί ο ESM και η EKT για αξιοποίηση ευρωομολόγων με σκοπό τη χρηματοδοτική στήριξη του ελληνικού προγράμματος προβλέπει την έκδοση με αποκλειστικό σκοπό τη χρηματοδότηση αποπληρωμών του ελληνικού χρέους. Η τεχνική προετοιμασία για τα παραπάνω έχει σχεδόν ολοκληρωθεί, αν και είναι πολύ αμφίβολο εάν το Βερολίνο θα ανάψει το πράσινο φως για την υλοποίηση αυτού του σχεδίου. Παρ' όλα αυτά, σύμφωνα πάντα με τις ίδιες πληροφορίες, όλα τα παραπάνω έχουν ήδη πάρει έγκριση από το European Systemic Risk Board της EKT ως εργασία που είναι συμβατά με τη νομισματική πολιτική της Ευρωζώνης και με τις ευρωπαϊκές συνθήκες.

16. ΒΑΡΥΣ Ο ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΓΙΑ 2,7 ΕΚΑΤ. ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΥΣ

Μέσο: . . . . . ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΚΥΡ_ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ

Ημ. Έκδοσης: . . .21/05/2017 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .21/05/2017

Σελίδα: 2

Βαρύς ο λογαριασμός για 2,7 εκατ. εργαζομένους και συνταξιούχους

Της **ΡΟΥΛΑΣ ΣΑΛΟΥΡΟΥ**

Περισσότεροι από 2,7 εκατ. εργαζόμενοι και συνταξιούχοι αναμένεται να υποστούν δραματικές επιβαρύνσεις, είτε μέσω της αύξησης των εισφορών και μάλιστα από το 2018 είτε, ένα χρόνο αργότερα, μέσω της μείωσης των συντάξεων. Μάλιστα, οι μειώσεις έρχονται σε τρία επίπεδα, με αποτέλεσμα για κάποιους ο λογαριασμός να βγαίνει ακόμη πιο βαρύς.

Ο νόμος που ψηφίστηκε εν μέσω έντονων αντιγκλήσεων, προβλέπει «μαχαίρι» στις προσωπικές διαφορές κύριων συντάξεων, μειώσεις στις προσωπικές διαφορές επικουρικών συντάξεων αλλά και κατάργηση οικογενειακών επιδομάτων που καταβάλλονται με τη σύνταξη. Μεσοσταθμικά, οι ειδικοί εκτιμούν ότι οι μειώσεις των συντάξεων θα ανέλθουν στο 15%. Ο νόμος ορίζει ανώτατο πλάφόν μειώσεων σε κύρια και επικουρική σύνταξη το 18%, συνυπολογίζοντας μάλιστα και τις μειώσεις των επικουρικών που έγιναν το καλοκαίρι του 2016. Δεν υπολογίζεται όμως η κατάργηση των επιδομάτων που εκτιμάται

ότι λαμβάνουν πάνω από 1 εκατ. συνταξιούχοι του Δημοσίου και του ιδιωτικού τομέα. Στο σύνολο των αποδοχών από συντάξεις, οι ειδικοί εκτιμούν ότι θα καθούν κατά μέσον όρο περίπου 180 με 185 ευρώ τον μήνα, ποσό ικανό να πινάξει στον αέρα τους οικογενειακούς προϋπολογισμούς, βυθίζοντας χιλιάδες συνταξιούχους στη φτώχεια. Περίπου 650.000 συνταξιούχοι εκτιμάται ότι θα χάσουν τόσο από την περικοπή των προσωπικών διαφορών όσο και από την κατάργηση των επιδομάτων. Και θεωρούνται «μεγάλοι χαμένοι», καθώς υπολογίζεται ότι οι μειώσεις θα ξεπεράσουν το πλάφόν του 18% και σε ορισμένες περιπτώσεις θα αγγίξουν ακόμη και το 30%.

Η εικόνα

Αναλυτικά, από τους περίπου 1,1 εκατ. συνταξιούχους που θα χάσουν από την περικοπή της προσωπικής τους διαφοράς, περίπου 450.000 εκτιμάται ότι θα δουν τη σύνταξή τους να κόβεται κατά 18% αγγίζοντας το πλάφόν προστασίας που θέτει ο νόμος.

Περίπου 200.000 συνταξιούχοι

Θα υποστούν δραματικές επιβαρύνσεις είτε μέσω της αύξησης των εισφορών από το 2018 είτε μέσω της μείωσης συντάξεων από το 2019.

θα υποστούν μειώσεις στις επικουρικές τους συντάξεις, καθώς ο νόμος ορίζει ότι και γι' αυτές κόβεται η προσωπική διαφορά τόσο, ώστε να μη μειωθεί συνολικά η επικουρική πάνω από 18%. Το μέτρο κυρίως αφορά συνταξιούχους από τα πρ. ΕΤΕΑΜ (μισθωτοί ιδιωτικού τομέα), ΤΕΑΥΕΚ (εμποροϋπάλληλοι) και ΤΕΑΥΝΤΙ (ναυτιλιακοί και τουριστικοί πράκτορες).

Από 35 έως 300 ευρώ ενδέχεται να χάσουν περίπου 1 εκατ. συνταξιούχοι που λαμβάνουν οικογενειακά επιδόματα. Περίπου οι

650.000 από αυτούς χάνουν ταυτόχρονα και από την προσωπική διαφορά, ενώ περί τις 250.000 χάνουν μόνο τα επιδόματα. Ο νόμος αφήνει θολό το μέλλον των επιδομάτων τέκνων του ιδιωτικού τομέα. Προβλέπει ότι η οικογενειακή παροχή των συνταξιούχων Δημοσίου και το επίδομα συζύγου του ιδιωτικού τομέα καταργούνται από 1/1/2019 και στο εξής θα πληρώνονται με εισοδηματικά κριτήρια από τον ΟΓΑ. Ητοι, θα δίνονται 40 ευρώ τον μήνα για κάθε παιδί για οικογένειες με έως 6.000 ευρώ εισόδημα, 26,6 ευρώ για εισόδημα 6.001 - 12.000 και 13,3 ευρώ για 12.001 ευρώ έως 18.000. Τρίτεκνοι και πολύτεκνοι θα λαμβάνουν ειδικό ετήσιο επίδομα 500 ευρώ για κάθε παιδί και για εισόδημα έως 45.000 ευρώ.

Απώλειες

Χαμένοι από τις νέες διατάξεις είναι και οι περίπου 150.000 νέοι συνταξιούχοι που θα αποχωρήσουν από 13/5/2016 μέχρι και 31/12/2018, καθώς θα χάσουν τις προσωπικές διαφορές τους, ανεξάρτητα από το ύψος αυτών, από την 1/1/2019. Μοναδική προ-

στασία και γι' αυτούς, το πλάφόν του 18%.

Τέλος, όλοι ανεξαιρέτως οι συνταξιούχοι θα δουν τις συντάξεις τους να «παγώνουν» μετά τις περικοπές και έως το 2021.

Στο μέτωπο των εισφορών, η νέα διάταξη ισχύει από το 2018 και αφορά 1,4 εκατ. ελεύθερους επαγγελματίες, αυτοαπασχολούμενους και αγρότες. Οι εισφορές τους θα υπολογίζονται στο άθροισμα του καθαρού εισοδήματος του προηγούμενου έτους και των καταβληθέντων εντός του ίδιου έτους εισφορών. Ειδικά για το 2018 ο νόμος προβλέπει έκπτωση 15% επί της βάσης υπολογισμού, ώστε οι εισφορές να υπολογιστούν στο 85% του νέου φορολογητέου αποτελέσματος.

Όπως παρατηρούν ειδικοί της κοινωνικής ασφάλισης, η έκπτωση αυτή μετριάζει την επιβάρυνση, με αποτέλεσμα η μέση αύξηση για το 2018 να κυμαίνεται στο 7%-10%. Από την 1/1/2019 χάνεται η έκπτωση και η επιβάρυνση αγγίζει σύμφωνα με τους ειδικούς το 28% συγκριτικά με το τι θα πλήρωναν βάσει του σημερινού συστήματος.

Τέταρτο μνημόνιο με πολλές παγίδες

*Η «ακτινογραφία» της συμφωνίας
με τους θεσμούς στο μικροσκόπιο*

Φορολογούμενοι, συνταξιούχοι και ελεύθεροι επαγγελματίες θα πληρώσουν τα μέτρα του τέταρτου μνημονίου. Οι νέες επιβαρύνσεις φθάνουν σωρευτικά τα 5,4 δισ. ευρώ το 2021 και αναμένεται να διογκώσουν τα ληξιπρόθεσμα χρέη και να μειώσουν περαιτέρω την ιδιωτική κατανάλωση.

Οι επιπτώσεις ξεκινούν από φέτος με την κατάργηση της έκπτωσης των ιατρικών δαπανών, ενώ από τον Ιανουάριο του 2018 καταργείται η έκπτωση 1,5% στην παρακράτηση φόρου στους μισθούς και στις συντάξεις. Τα χειρότερα όμως ξεκινούν από το 2020 στον τομέα της φορολογίας –ενδεχομένως και από το 2019– καθώς κάθε φορολογούμενος θα χάσει 650 ευρώ, εξαιτίας της μείωσης του αφορολόγητου ορίου, εξέλιξη που θα περιορίσει σημαντικά το διαθέσιμο εισόδημα των Ελλήνων. Για πρώτη φορά περίπου 1 εκατ. φορολογούμενοι θα πληρώσουν φόρο, καθώς βρίσκονταν κάτω από το αφορολόγητο όριο. Αρκετοί μισθωτοί θα χάσουν ένα μισθό,

ενώ οι συνταξιούχοι συνδυαστικά με τις περικοπές στις συντάξεις και τη μείωση του αφορολόγητου θα χάσουν έως και 3 συντάξεις. Από το περίπου 1,1 εκατ. συνταξιούχους που θα χάσουν από την περικοπή της προσωπικής τους διαφοράς, περίπου 450.000 εκτιμάται ότι θα δουν τη σύνταξή τους να κόβεται κατά 18% αγγίζοντας το πλαφόν προστασίας που θέτει ο νόμος. Περίπου 200.000 συνταξιούχοι θα υποστούν μειώσεις στις επικουρικές συντάξεις τους, καθώς ο νόμος ορίζει ότι και γι' αυτές κόβεται η προσωπική διαφορά τόσο, ώστε να μη μειωθεί συνολικά η επικουρική πάνω από 18%.

Από την πλευρά της, η κυβέρνηση υποστηρίζει ότι υπάρχουν και αντίμετρα ύψους 7,5 δισ. Ωστόσο, τα μέτρα αυτά θα εφαρμοστούν εφόσον το ΔΝΤ διαπιστώσει ότι εξασφαλίζονται υψηλά πρωτογενή πλεονάσματα, ενώ θεωρείται εξαιρετικά δύσκολο να εφαρμοσθούν στο σύνολό τους. **Σελ. 2, 3**

Τα μέτρα και τα αντίμετρα του μεσοπρόθεσμου προγράμματος 2018 - 2021

Μέτρα σε εκατ. ευρώ	2018	2019	2020	2021
Συνταξιοδοτικές παρεμβάσεις	0	2.493	2.583	2.723
Παρεμβάσεις σε εισφορές κοινωνικής ασφάλισης και κοινωνικά επιδόματα	59	138	140	143
Παρεμβάσεις στο σκέλος των εσόδων του κρατικού προϋπολογισμού (μείωση αφορολογήτου)	0	0	1.920	2.058
Σύνολο	59	2.632	4.644	4.924

Αντίμετρα σε εκατ. ευρώ	2018	2019	2020	2021
Κοινωνική προστασία	0	-1.850	-1.200	-1.170
Επενδύσεις	0	-300	-300	-300
Απασχόληση	0	-260	-260	-260
Υγειονομική περιθαλψη	0	-240	-240	-240
Εξομοιωτικές παρεμβάσεις στο σκέλος των εσόδων του κρατικού προϋπολογισμού	0	0	-3.415	-5.589
Σύνολο	0	-2.650	-5.415	-7.559

Πρωτογενές πλεόνασμα Ποσά σε εκατ. ευρώ	2018	2019	2020	2021
Πρωτογενές αποτέλεσμα Γενικής Κυβέρνησης σύμφωνα με τη μεθοδολογία της σύμβασης χρηματοδοτικής διευκόλυνσης	6.625	7.817	8.154	8.518
% ΑΕΠ	3,53%	4%	4,01%	4,03%
Στόχος σύμβασης χρηματοδοτικής διευκόλυνσης	6.571	6.834	7.110	7.392
% ΑΕΠ	3,5%	3,5%	3,5%	3,5%
Δημοσιονομικό πλεόνασμα (+) ή κενό (-) σύμβασης χρηματοδοτικής διευκόλυνσης	54	983	1.044	1.125
% ΑΕΠ	0,03%	0,5%	0,51%	0,53%
ΑΕΠ	187.745	195.258	203.134	211.208

Επιβαρύνσεις ύψους 5,4 δισ. ευρώ φέρνει το δ' μνημόνιο για τους συνήθεις υπόπτους

Πώς και πόσο μπαίνουν στο στόχαστρο φορολογούμενοι, συνταξιούχοι, ελεύθεροι επαγγελματίες

Της **ΕΙΡΗΝΗΣ ΧΡΥΣΟΛΩΡΑ**

Τα μέτρα έπεσαν βροχή από το 2015 έως και την Πέμπτη που ψηφίστηκε το πολυνομοσχέδιο και οι «βρεγμένοι» είναι συστηματικά οι ίδιοι: φορολογούμενοι, συνταξιούχοι και ελεύθεροι επαγγελματίες. Επιβαρύνσεις που θα φτάσουν σωρευτικά τα 5,4 δισ. το 2021 φέρνουν τα μέτρα του νέου νόμου, που σφράγισε την ολοκλήρωση της δεύτερης αξιολόγησης. Το ποσόν έρχεται να προστεθεί στα μέτρα του τρίτου μνημονίου που έχουν ήδη ληφθεί από το 2015 και θα αποδίδουν σωρευτικά το 2021 άλλα 9,2 δισ. Συνολικά, δηλαδή, πρόκειται για 14,6 δισ. μέτρα σε 6 χρόνια, που κατανομούνται ως εξής, όπως προκύπτει από το μεσοπρόθεσμο πρόγραμμα:

• Τα φορολογικά μέτρα αντιστοιχούν συνολικά στο ήμισυ σχεδόν των 14,6 δισ. ευρώ (7,9 δισ. περίπου). Οι φορολογούμενοι επιβαρύνθηκαν με 5,4 δισ. με τις παρεμβάσεις που ελήφθησαν από το 2015, όπου την παράσταση έκλειψε ο ΦΠΑ (μεταφορές προϊόντων σε υψηλότερο συντελεστή, αύξηση συντελεστή ΦΠΑ από 23% σε 24% και κατάργηση των μειωμένων συντελεστών σε νησιά

απέδωσαν περίπου 2 δισ.). Η αύξηση των φόρων κατανάλωσης σε καύσιμα και τσιγάρα πρόσθεσε στον λογαριασμό περίπου 500 εκατ. Από εκεί και πέρα, υψηλός ήταν και ο λογαριασμός από την ειδική εισφορά αλληλεγγύης, που αναμορφώθηκε και μονιμοποιήθηκε (1,1 δισ. περίπου), ενώ η πρώτη μείωση του αφορολογήτου κόστους περίπου 800 εκατ. ευρώ στους φορολογούμενους. Με το νέο πολυνομοσχέδιο επιβάλλονται νέες επιβαρύνσεις από το 2018 που επιβαρύνουν τους πάντες (μείωση φόρου εισοδήματος για ιατρικές δαπάνες και παρακρατούμενο φόρου 1,5%), καθώς και επιμέρους κατηγορίες φορολογουμένων (επίδομα πετρελαιοθερμανσης) συνολικού ύψους περίπου 350 εκατ. Το δεύτερο κύμα, του 2019, κτυπάει κατευθείαν στο εισόδημα, αφού μειώνεται ξανά το αφορολόγητο, αυτή τη φορά πιο δραστικά, με απώλειες 650 ευρώ για κάθε φορολογούμενο και απόδοση για το κράτος περίπου 2 δισ. ευρώ.

Εν ολίγοις, η «κόκκινη γραμμή» του αφορολογήτου έγινε καπνός και αποδείχθηκε μακράν σε πρωταγωνιστή των μέτρων της παρούσας κυβέρνησης, με απόδοση 2,8 δισ. ευρώ.

• Οι συνταξιούχοι καλούνται να πληρώσουν περίπου το 40% των μετρών της εξαστίας (6,1 δισ.). Οι περικοπές του νόμου Κατρούγκαλου και αυτές που είχαν ξεκινήσει νωρίτερα, μεταξύ άλλων, για τη μείωση των πρόωρων συντάξεων αποφέρουν 2,5 δισ. Αλλά 900 εκατ. εξοικονομούνται από τη σταδιακή κατάργηση του ΕΚΑΣ. Οι νέες περικοπές, που θα

Τα 5,4 δισ. προστίθενται στα μέτρα του 2015 που θα αποδίδουν σωρευτικά το 2021 άλλα 9,2 δισ. Σύνολο 14,6 δισ. μέτρα σε 6 χρόνια.

ισχύουν από το 2019, θα αποδώσουν 2,7 δισ. Αυτές αφορούν τους παλιούς συνταξιούχους, στους οποίους ο πρώην αρμόδιος υπουργός υποσχόταν ότι θα διατηρούσαν τις αποδοχές τους μέσω της προσωπικής διαφοράς. Τελικά, το μόνο που εξασφαλίστηκε είναι να μη μειωθούν οι συντάξεις (δχι

οι προσωπικές διαφορές) κατά περισσότερο από 18%. Δηλαδή, να μη χάσει ο κάθε συνταξιούχος περισσότερες από 2 συντάξεις. Άλλη μια εξαφανισμένη «κόκκινη γραμμή».

• Βαρύς έρχεται και ο λογαριασμός για την ασφάλιση, τον οποίο ενίοτε πληρώνουν και πάλι οι συνταξιούχοι. Οι παρεμβάσεις σε εισφορές κοινωνικής ασφάλισης και επιδόματα απέδωσαν 606 εκατ. ευρώ με τα μέτρα των προηγούμενων ετών (κυρίως αύξηση εισφοράς υπέρ υγείας στις κύριες συντάξεις από 4% σε 6% και επιβολή εισφοράς υγείας 6% στις επικουρικές συντάξεις, αλλά και αύξηση εισφορών ασφαλισμένων στον ΟΓΑ και αύξηση των εισφορών επαγγελματιών, με την αλλαγή της βάσης υπολογισμού των εισφορών τους (143 εκατ.).

Υπάρχουν όμως και τα αντίμετρα, υποστηρίζει η κυβέρνηση. Πράγματι, το υπουργείο Οικονομικών δεν δίστασε να καταγράψει μέτρα φορολογικών ελαφρύνσεων και κοινωνικών δαπανών συνολικού ύψους 7,5 δισ. στο μεσοπρόθεσμο πρόγραμμα, για να αντισταθμίσει τις φορολογικές επι-

βαρύνσεις και τις περικοπές στις συντάξεις.

Τα μέτρα, όμως, αυτά θα εφαρμοστούν μόνο αν το ΔΝΤ αποφασίσει κατά την τελευταία αξιολόγηση του προγράμματος, τον Ιούλιο του 2018, ότι το πρωτογενές πλεόνασμα θα ξεπεράσει το 4,5% του ΑΕΠ το 2019, αφού ληφθούν και τα μέτρα περικοπής των συντάξεων. Τότε, και στην έκταση που το πλεόνασμα θα ξεπερνά το ποσοστό αυτό, θα μπορέσει η κυβέρνηση να πάρει κάποια από τα αντίμετρα στον τομέα των κοινωνικών δαπανών. Τα κυριότερα από αυτά είναι η επιδότηση ενοικίου, τα επιδόματα τέκνων, η δημιουργία νέων μονάδων προσχολικής εκπαίδευσης, η επέκταση του προγράμματος «σχολικά γεύματα», αλλά και η μείωση της συμμετοχής των ασφαλισμένων στη φαρμακευτική δαπάνη με εισοδηματικά κριτήρια.

Αν όλα πάνε καλά θα ληφθούν στη συνέχεια το 2020 και τα φορολογικά αντίμετρα, που περιλαμβάνουν μείωση του χαμηλού φορολογικού συντελεστή, αναμόρφωση της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης, μια ελάχιστη μείωση του ΕΝΦΙΑ (έως 70 ευρώ) και μείωση του συντελεστή φορολογίας των επιχειρήσεων.

18. ΔΥΟ ΜΩΡΑ ΚΑΙ 17 ΚΥΗΣΕΙΣ ΖΩΝΤΑΝΕΥΟΥΝ ΤΑ ΑΚΡΙΤΙΚΑ ΝΗΣΙΑ

Μέσο: . . . . . FREE SUNDAY

Ημ. Έκδοσης: . . .21/05/2017 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .21/05/2017

Σελίδα: 29

ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΜΕ ΤΗΝ ΟΜΑΔΑ ΑΙΓΑΙΟΥ

ΔΥΟ ΜΩΡΑ ΚΑΙ 17 ΚΥΗΣΕΙΣ ΖΩΝΤΑΝΕΥΟΥΝ ΤΑ ΑΚΡΙΤΙΚΑ ΝΗΣΙΑ

ΑΛΕΞΙΑ ΣΒΩΛΟΥ-ΝΑΝΟΥ

Μωρουδίστικα γέλια ακούστηκαν ξανά στην ακριτική Θύμαινα και δάκρυα συγκίνησης πλημμύρισαν τα μάτια των κατοίκων, των ανθρώπων της πρωτοβουλίας HOPEgenesis και των εθελοντών της Ομάδας Αιγαίου που βρέθηκαν πριν από λίγες μέρες στο νησάκι του Αγίου Μηνά, στο πλαίσιο του 23ου Διάπλου Προσφοράς της Ομάδας, για τη βάφτιση ενός ευλογημένου μωρού. Του πρώτου παιδιού που γεννήθηκε χάρη στην πρωτοβουλία HOPEgenesis, του μαιευτήρα χειρουργού γυναικολόγου δρα Στέφανου Χανδακά, με στόχο την καταπολέμηση της υπογεννητικότητας στην

πατρίδα μας. Ο μικρός Μηνάς, ηλικίας μόλις 5 μηνών, είναι το πρώτο μωρό που γεννήθηκε στη Θύμαινα μετά το 2011 και αφού το νησί μετρούσε μηδενικές γεννήσεις για πέντε συνεχόμενα χρόνια. Νονός του, ο Στέφανος Χανδακάς, ιδρυτής της HOPEgenesis, που επέτρεψε μαζί με την Ομάδα Αιγαίου στο νησί όπου όλα ξεκίνησαν, εκεί όπου φυτεύτηκε ο σπόρος της πρωτοβουλίας. Η ιδέα γεννήθηκε μέσα από τους διάπλους της Ομάδας Αιγαίου στα ακριτικά νησιά, πολλά από τα οποία έχουν μηδενικές γεννήσεις από το 2008! Εκτός από τον μικρό Μηνά, χάρη στη HOPEgenesis έχει γεννηθεί άλλο ένα μωρό στους Φούρνους και υπάρχουν εν εξελίξει 17 εγκυμοσύνες σε Φούρνους, Θύμαινα, Λειψούς, Τήλο, Ανάφη, Αλόνησσο, Σκόπελο και Κάσο, με τον Στέφανο Χανδακά να

Η πρωτοβουλία HOPEgenesis βοήθα να αντιστραφεί το αρνητικό πρόσημο των γεννήσεων στα μικρά νησιά. Το πρώτο μωρό από τη Θύμαινα βαφτίστηκε στο νησάκι του Αγίου Μηνά.

εκτιμά ότι με τη βοήθεια της πρωτοβουλίας θα γεννιούνται 40-50 μωρά ετησίως. Πρόκειται για επίτευγμα, καθώς αντιστοιχεί σε αναστροφή του αρνητικού προσήμου των γεννήσεων σε μια Ελλάδα όπου η υπογεννητικότητα σπάει κάθε ρεκόρ εξαιτίας της κρίσης, με τις γεννήσεις να έχουν κατακυλήσει κάτω από τις 80.000 ετησίως. Η πρωτοβουλία του Στέφανου Χανδακά στηρίζει τις γυναίκες κατοίκους δυσπρόσιτων περιοχών να γίνουν μητέρες και εκτός από νησιά θα συμπεριλάβει στο πρόγραμμά της και πειρατικές ακριτικές περιοχές, στέλνοντας το μήνυμα πως στην Ελλάδα της ισοπέδωσης των πάντων μπορεί να υπάρξει ελπίδα. Η ελπίδα αυτή ανθεί ήδη στο χαμόγελο των παιδιών που θα αποτελέσουν το μέλλον του έθνους μας.

19. Β ΚΟΤΖΑΜΑΝΗΣ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

Μέσο: . . . . . FREE SUNDAY

Ημ. Έκδοσης: . . .21/05/2017 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .21/05/2017

Σελίδα: 1

Β. ΚΟΤΖΑΜΑΝΗΣ

«Στα χρόνια
της κρίσης
η νοσηρότητα
του πληθυσμού
αυξάνεται»

σελ. 18-19

Βύρων Κοτζαμάνης, καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας – Εργαστήριο Δημογραφικών και Κοινωνικών Αναλύσεων

«Στα χρόνια της κρίσης η νοσηρότητα του πληθυσμού αυξάνεται»

ΣΤΗΝ ΑΦΟΡΑΤΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

«Συναγερμό» για το δημογραφικό πρόβλημα της Ελλάδας σημαίνει ο καθηγητής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας Βύρων Κοτζαμάνης. Παρόλληλα, καταθέτει σειρά προτάσεων για την ανόσχεση του φαινομένου που οδηγεί σε γερασμένο και μικρότερο πληθυσμό της χώρας.

Κατ' αρχάς θα ήθελα να μου πείτε ποια είναι τα βασικά χαρακτηριστικά του δημογραφικού προβλήματος της Ελλάδας.

Η υπερούγκντρωση του πληθυσμού σε ένα εξαιρετικά περιορισμένο τμήμα της συνολικής επιφάνειας με τη δημιουργία δύο μεγάλων μητροπολιτικών περιοχών (Αθήνας και Θεσσαλονίκης) και η εγκατάλειψη του ύπαιθρου χώρου.

Η εμφάνιση μετά το 2010 ενός νέου κύματος φυγής στο εξωτερικό νέων Ελλήνων αναπαραγωγικής ηλικίας (25-45 ετών) που δεν αναμένεται να ανακοπεί μέχρι τα τέλη της τρέχουσας δεκαετίας.

Η εξαιρετικά χαμηλή γονιμότητα και ο άκρως περιορισμένος αριθμός των γεννήσεων (γύρω στις 90.000 ανά έτος) σε συνδυασμό με τον υψηλό αριθμό των θανάτων (γύρω στους 120.000 ετησίως λόγω της γήρανσης του πληθυσμού μας), που έχουν ως αποτέλεσμα ένα αρνητικό ισοζύγιο γεννήσεων και θανάτων, τάση που σίγουρα δεν πρόκειται να αναστραφεί μέχρι το 2030-2035.

Η δημογραφική γήρανση (δηλαδή η αύξηση του ποσοστού των άνω των 65 ετών και ακόμη περισσότερο η αύξηση του ποσοστού των άνω των 85 ετών), τάση η οποία επίσης δεν πρόκειται

να ανακοπεί τις επόμενες δύο δεκαετίες.

Η μείωση του συνολικού πληθυσμού, η οποία έχει αρχίσει από τις αρχές της δεκαετίας του 2000 και δεν πρόκειται να ανακοπεί επίσης μέχρι το 2035 και η οποία οδηγεί και στη μείωση του πληθυσμού εργασιμής ηλικίας (15-65 ετών) και προφανώς και σε αυτήν του οικονομικά ενεργού πληθυσμού.

Πού αποδίδετε εσείς το γεγονός ότι οι Έλληνες γίνονται λιγότεροι και γεροντότεροι;

Η μείωση του πληθυσμού μας οφείλεται στο ότι τα δύο ισοζύγια (γεννήσεις - θάνατοι / εισοδοί στη χώρα μας - έξοδοι από αυτήν) είναι πλέον αρνητικά (και θα παραμείνουν αρνητικά και τις επόμενες δύο δεκαετίες). Η δημογραφική γήρανση οφείλεται αφενός μεν στον μειωμένο (σε σχέση με την περίοδο 1950-1980) αριθμό των γεννήσεων τις τρεις τελευταίες δεκαετίες (γήρανση εκ των «κάτω»), αφετέρου δε στην αύξηση του μέσου όρου ζωής μας (γήρανση εκ των «άνω»), καθώς τα τελευταία 65 χρόνια έχουμε κερδίσει πάνω από 10 χρόνια ζωής (ζούμε δηλαδή πολύ περισσότερο απ' ό,τι οι γονείς μας και προφανώς και οι παππούδες μας, και επομένως, αφού δεν πεθαίνουμε πλέον στα 68 μας αλλά στα 80 μας, «φορτώνεται» συνεχώς η ηλικιακή ομάδα 65 και άνω).

Κατά την άποψή σας, ποιο είναι το πιο ανησυχητικό από τα δημογραφικά στοιχεία της χώρας και γιατί;

Η άνιση κατανομή του πληθυσμού μας (υπερσυγκέντρωσή του σε ένα πολύ περιορισμένο τμήμα

της συνολικής επιφάνειας και εγκατάλειψη του ύπαιθρου χώρου), για την οποία δεν συζητούμε πλέον και πολύ, η σχετική πρόσφατη μετανάστευση νέων ατόμων (αποτέλεσμα αποκλειστικά της κρίσης), η εξαιρετικά χαμηλή πλέον γονιμότητά μας (οι γυναίκες που γεννήθηκαν λίγο πριν από τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο έφεραν στον κόσμο κατά μέσο όρο 2,1 παιδιά, αυτές που γεννήθηκαν γύρω στο 1960 1,75 και οι νεότερες, δηλαδή αυτές που γεννήθηκαν γύρω στο 1980, θα κάνουν πιθανότατα ακόμη λιγότερα: 1,55) και η επιταχυνόμενη γήρανση, καθώς οι άνω των 65 ετών, από 7% το 1951 και 21% του συνολικού πληθυσμού σήμερα, θα αποτελούν το 27%-28% το 2035 και πιθανότατα το 31%-33% το 2050 (οι δε 85 ετών και άνω, από 0,5% του πληθυσμού το 1951, είναι σήμερα το 2,8% και αναμένεται να αποτελούν το 4%-4,5% το 2035 και το 5%-6,5% το 2050).

Τα τρία τελευταία στοιχεία έχουν/θα έχουν ως επίπτωση τη μείωση του πληθυσμού μας (κυρίως δε τη μείωση των ατόμων εργασιμής ηλικίας) και, αντιθέτως, την αύξηση τόσο του αριθμού όσο και του ποσοστού των ηλικιωμένων και των υπερηλικών με όλα τα επακόλουθα προβλήματα (ασφαλιστικό-συνταξιοδοτικό, αύξηση συνολικού κόστους υπηρεσιών υγείας, εθνική άμυνα, ελλείμματα μεσοπρόθεσμα στον οικονομικά ενεργό πληθυσμό, δυσκολίες προσαρμογής στα νέα οικονομικά περιβάλλοντα, συντηρητικοποίηση του εκλογικού σώματος κ.λπ.).

Εκτός από την πληθυσμιακή απομείωση στη χώρα έχετε κάνει και κάποιες παρατηρήσεις σχετικά με την υγεία του πληθυσμού. Μιλήστε μας γι' αυτές...

Στα χρόνια της κρίσης η νοσηρότητα του πληθυσμού αυξάνεται και επίσης έχει αρχίσει να εμφανίζεται μια σημαντική επιβράδυνση της αύξησης του μέσου όρου ζωής μας. Επομένως, αν αυτή η αύξηση της νοσηρότητας συνεχιστεί, κάποια στιγμή αναπόφευκτα θα οδηγήσει στην αύξηση των πιθανοτήτων θανάτων στις μεγάλες ηλικίες και κατ' επέκταση στη μείωση του προσδόκιμου ζωής μας (φαινόμενο μοναδικό στη μεταπολεμική ιστορία των αναπτυγμένων χωρών της Ευρώπης, αν εξαιρέσουμε τις χώρες που πέρασαν «βίαια» από την ελεγχόμενη οικονομία στην οικονομία της αγοράς τη δεκαετία του '90).

Τα όποια «μέτρα», που περιορίστηκαν κυρίως στην επιδοματική ενίσχυση των οικογενειών με τέσσερα και περισσότερα παιδιά και στην πρόωρη συνταξιοδότηση των εργαζόμενων γυναικών με ανήλικο παιδί στον δημόσιο και διευρυμένο δημόσιο τομέα, δεν είχαν αποτελέσματα.

Το ελληνικό δημογραφικό πρόβλημα έχει επισημανθεί εδώ και δεκαετίες. Θεωρείτε ότι η πολιτεία το έλαβε υπ' όψη και ότι ενήργησε για την αναστροφή του;

Το δημογραφικό «πρόβλημα» να μην άρχισε να συζητείται την τελευταία εικοσιπενταετία, ωστόσο στην πράξη ελάχιστα μέτρα ελήφθησαν. Τα όποια «μέτρα», που περιορίστηκαν κυρίως στην επιδοματική ενίσχυση των οικογενειών με τέσσερα και περισσότερα παιδιά και στην πρόωρη συνταξιοδότηση των εργαζόμενων γυναικών με ανήλικο παιδί στον δημόσιο και διευρυμένο δημόσιο τομέα, δεν είχαν αποτελέσματα. Ταυτόχρονα, στη χώρα μας, σε αντίθεση με την πλειονότητα των αναπτυγμένων χωρών του πλανήτη μας με τις ίδιες δημογραφικές τάσεις, δεν υπήρξε και δεν υπάρχει α) σε επίπεδο κυβερνήσεων και κεντρικής διοίκησης επιλεκτική δομή για την παρακολούθηση των εξελίξεων και τη λήψη εγκαίρως συντονισμένων μέτρων και β) ερευνητική δομή για τη μελέτη των πληθυσμιακών-δημογραφικών εξελίξεων και τη διατύπωση προτάσεων.

Τι μπορεί να γίνει για να αναστραφεί αυτή η εικόνα;

Η δημογραφική γήρανση εκ των «άνω», δηλαδή αυτή που οφείλεται στην αύξηση του προσδόκιμου ζωής μας δεν είναι δυνατόν να ανακοπεί, καθώς όλοι θέλουμε να ζήσουμε περισσότερα χρόνια και μέχρι στιγμής, με τη βοήθεια κυρίως της ιατρικής, το έχουμε επιτύχει. Όπως όμως το πλήθος και το ποσοστό των ηλικιωμένων θα συνεχίσει να αυξάνεται, θα αυξάνονται και οι θάνατοι, με αποτέλεσμα, εάν δεν αυξηθεί σημαντικά η γονιμότητα (και οι γεννήσεις) και το ισοζύγιο εισοδών-εξόδων συνεχίσει να είναι αρνητικό, τόσο ο συνολικός πληθυσμός μας όσο και αυτός των άνω των 65 ετών θα μειώνεται. Άρα οι όποιες παρεμβάσεις θα πρέπει να επικεντρωθούν στη μετανάστευση και στη γονιμότητα.

Θα πρέπει επομένως, α) να ανακοπεί η μετανάστευση κυρίως των νέων Ελλήνων και να γίνει η χώρα μας πιο «ελκυστική» για νέους μετανάστες και πρόσφυγες οι οποίοι επιθυμούν να εγκατασταθούν και να δημιουργήσουν σε αυτήν (και όχι να διαμερίσουν «καταναγκαστικά» σε αυτήν). Τα προαναφερθέντα προφανώς συνδέονται με την άρδην αλλαγή της οικονομικής κατάστασης και υψηλότερος ρυθμός μεγέθυνσης και ανάπτυξης (η δύο όροι δεν ταυτίζονται). Β) Να αυξηθεί η γονιμότητα (και προοδευτικά και οι γεννήσεις). Στην Ελλάδα το μοντέλο του ζευγαριού με περιορισμένο αριθμό παιδιών έχει πλέον επικρατήσει, οι στάσεις και οι αντιλήψεις έχουν αλλάξει, οι νεότεροι έχουν υιοθετήσει διαφορετικές συμπεριφορές από αυτές των των γονιών τους και οι αλλαγές αυτές οδηγούν και στη συρρίκνωση και προοδευτική εξοφάνιση των πολύτεκνων οικογενειών (πάνω από τρία παιδιά). Έτσι, στον βαθμό που οι οικονομικοί, κοινωνικοί, πολιτισμικοί και θεσμικοί παράγοντες εξελίσσονται, ακολουθώντας αργές συγκλίνοσες πορείες στον ευρωπαϊκό χώρο, οι δημογραφικές μας συμπεριφορές δεν αποκλίνουν πλέον σημαντικά από αυτές της πλειοψηφίας των αναπτυγμένων χωρών, στον βαθμό που εγγράφονται στο πλαίσιο ενός νέου τύπου οικογένειας (οικογένειες-προνομιακού χώρου για την πραγμάτωση μιας στο έπακρο απαιτητικής «ευτυχίας»). Η νόρμα τοποθετείται πλέον γύρω από τα δύο παιδιά για την πλειοψηφία των νέων και

Z1.Us.2017
www.free sunday.gr

◆ **συνέντευξη** ◆

FS | 19

Η είσοδος και εγκατάσταση αλλοδαπών (προσφύγων και μεταναστών) μπορεί βραχυπρόθεσμα και μεσοπρόθεσμα να αναχαίσει/επιβραδύνει τη μείωση του πληθυσμού (ειδικότερα δε του πληθυσμού εργασίμης ηλικίας).

η υλοποίηση του στόχου αυτού με τα διαθέσιμα πλέον αντισυλληπτικά μέσα είναι εφικτή, ενώ ταυτόχρονα η απόκτηση παιδιών για ευρύτατα στρώματα του πληθυσμού μας καθίσταται σήμερα, με την υφιστάμενη κρίση (ανεργία, πτώση των εισοδημάτων και κυρίως αβεβαιότητα για το μέλλον), προβληματική.

Επιπλέον, κατά τη γνώμη μου, η όποια αλλαγή των αναπαραγωγικών μας συμπεριφορών, η οποία απαιτεί βάθος χρόνου και ενεργές τομεακές πολιτικές, προϋποθέτει την πλήρωση δύο συνθηκών: αφενός μεν την προσδευτική αλλαγή των κυρίαρχων αξιών και την αντικατάστασή τους από αξίες που, εκτός των άλλων, «ευνοούν» περισσότερο την τεκνογονία, αφετέρου δε, και κυρίως, τη δημιουργία ενός γενικότερου περιβάλλοντος και τη λήψη ειδικών μέτρων (και όχι επιδοματικού χαρακτήρα) που να επιτρέπουν την υλοποίηση του επιθυμητού μεγέθους οικογένειας. Οι δύο όμως αυτές συνθήκες –ιδιαίτερα δε η πρώτη– δεν πληρούνται προς το παρόν (και δεν διαθέτουμε ενδείξεις για τη μελλοντική τους πλήρωση).

Αυτό φυσικά δεν σημαίνει ότι, στο πλαίσιο της κοινωνικής πολιτικής και του κράτους-πρόνοιας, δεν πρέπει να ληφθούν άμεσα μέτρα που να διευκολύνουν τα νέα ζευγάρια να αποκτήσουν τον αριθμό των παιδιών που επιθυμούν. Στον βαθμό όμως που η εξέλιξη της πορείας της γονιμότητας, τόσο στη χώρα μας όσο και στην πλειονότητα των αναπτυγμένων χωρών της ηπείρου μας, συνδέεται με βαθύτατα ριζωμένους στις δυτικές αναπτυγμένες κοινωνίες μηχανισμούς και αξίες, τα όποια μέτρα (μέτρα που επιπλέον είναι εξαιρετικά δύσκολο να ληφθούν σε μια περίοδο έντονης οικονομικής κρίσης) δεν πρόκειται να αυξήσουν άμεσα σημαντικά τη γονιμότητα και τον αριθμό των γεννήσεων (ή όσο μάλλον που ο αριθμός των γυναικών σε αναπαραγωγική ηλικία θα μειωθεί αίγυρα μέχρι το 2035). Έτσι, κατά τη γνώμη μου, αφενός μεν θα ήταν πλέον ρεαλιστικό να οργανωθούμε και να «προγραμματίσουμε» την πορεία μας βραχυπρόθεσμα με βάση τις υπάρχουσες δημογραφικές πραγματικότητες, αφετέρου δε να λάβουμε άμεσα και προσδευτικά μέτρα που θα αποδώσουν μεσοπρόθεσμα, αυξάνοντας τη γονιμότητα των ζευγαριών που γεννήθηκαν μετά το 1990 γύρω στα 1,8-2 παιδιά ανά γυναίκα (και τις γεννήσεις μετά το 2030 σε πάνω από 110.000 ανά έτος έναντι περίπου 92.000 ετησίως την τρέχουσα δεκαετία).

Ποιος θεωρείτε ότι θα μπορούσε να είναι ο ρόλος των προσφύγων και των μεταναστών στη δημογραφική ανανέωση των αναπτυγμένων χωρών και υπό ποιες προϋποθέσεις;

Η είσοδος και εγκατάσταση αλλοδαπών (προσφύγων και μεταναστών) μπορεί βραχυπρόθεσμα και μεσοπρόθεσμα να αναχαίσει/επιβραδύνει τη μείωση του πληθυσμού (ειδικότερα δε του πληθυσμού εργάσιμης ηλικίας) και τη γήρανσή του, καθώς ηλικιακά είναι πολύ νεότεροι από τους «γηγενείς». Όμως ο) και αυτοί προσδευτικά γηράσκουν και θα πρέπει να «αντικατασταθούν» από νεότερους, β) η αυξημένη αρχικά γονιμότητά τους προσδευτικά μειώνεται και στο τέλος ελάχιστα διαφοροποιείται από αυτήν των «γηγενών» και γ) αν δεν αυξηθεί η υφιστάμενη γονιμότητα, θα πρέπει διαρκώς να προσφεύγουμε σε αυτούς, με αποτέλεσμα να αυξάνεται συνεχώς ο πληθυσμός τους και το ειδικό τους βάρος, γεγονός που δημιουργεί και θα συνεχίσει να δημιουργεί εντάσεις (ή όσο μάλλον όταν τα μέτρα για την κοινωνική, οικονομική και πολιτική τους ενσωμάτωση είναι ελλιπή και τα πολιτισμικά τους πρότυπα δεν τη διευκολύνουν).

Η πρόεδρος του Ινστιτούτου Δημοκρατίας Κ. Καραμανλής Ρόδη Κράτσα, ο καθηγητής Δημογραφίας και διευθυντής του Εργαστηρίου Δημογραφικών και Κοινωνικών Αναλύσεων Βύρων Κοτζαμάνης, ο ευρωβουλευτής της ΝΔ Γιώργος Κύρτος και ο διευθυντής έκδοσης της εφημερίδας «Πελοπόννησος» Κωνσταντίνος Μάγνης.

ΤΟ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΤΟ ΠΡΟΣΚΗΝΙΟ

Με μεγάλη επιτυχία πραγματοποιήθηκε το περασμένο Σάββατο 13 Μαΐου στο ξενοδοχείο Ασπίρ στην Πάτρα συζήτηση με θέμα «Το δημογραφικό πρόβλημα της Ελλάδας και της Ευρώπης: Προκλήσεις και προοπτικές». Η εκδήλωση διοργανώθηκε από το Ινστιτούτο Δημοκρατίας Κωνσταντίνος Καραμανλής και την Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΕΛΚ στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, ενώ συμμετείχαν ως ομιλητές η πρόεδρος του Ινστιτούτου Κωνσταντίνος Καραμανλής κ. Ρόδη Κράτσα, ο ευρωβουλευτής της ΝΔ Γιώργος Κύρτος, ο καθηγητής Δημογραφίας του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας και διευθυντής του Εργαστηρίου Δημογραφικών και Κοινωνικών Αναλύσεων Βύρων Κοτζαμάνης και ο διευθυντής περιοχόμενου της διαΝΕΟσις και δημοσιογράφος Θοδωρής Γεωργακόπουλος. Τον συντονισμό της συζήτησης έκανε ο Κωνσταντίνος Μάγνης, διευθυντής έκδοσης της εφημερίδας «Πελοπόννησος».

Στην ομιλία του, ο ευρωβουλευτής της ΝΔ κ. Κύρτος εστίασε στο τι πρέπει να κάνουν οι πολιτικοί για την αποτελεσματική αντιμετώπιση του δημογραφικού προβλήματος, το οποίο χαρακτήρισε τον «ωργό αλλά επιταχυνόμενο θάνατο της Ελλάδας», καθώς «οι τάσεις που έχουν εκδηλωθεί εδώ και χρόνια, όπως είναι η υπογεννητικότητα και η δημογραφική γήρανση, ενισχύονται από τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της κρίσης που ξέσπασε το 2008-2009, με την κατάσταση να τείνει να ξεφύγει από τον έλεγχο». Σύμφωνα με τον κ. Κύρτο, το πρώτο που πρέπει να κάνουν οι πολιτικοί είναι να βάλουν το συντομότερο δυνατό τέλος στην οικονομική κρίση, καθώς όσο παρατείνεται «τόσο δημιουργούνται αντικίνητρα για τη δημιουργία οικογένειας και ενισχύεται το μεταναστευτικό ρεύμα προς το εξωτερικό. Είναι φανερό ότι πρέπει να τελειώνουμε με αυτή την κατάσταση, γιατί, εκτός των άλλων, με το πέρασμα του χρόνου αλλοιώνεται εξαιτίας της παρατεταμένης κρίσης η σύνθεση της κοινωνίας και υπάρχουν ολοένα λιγότεροι που καλούνται να σπρώξουν ολοένα μεγαλύτερα βάρη».

Επιπλέον, όπως τόνισε ο ευρωβουλευτής της ΝΔ, η έξοδος από την οικονομική κρίση πρέπει να συνδυαστεί με τον εκσυγχρονισμό της διοίκησης και της κοινωνίας, «διαφορετικά η βελτίωση της οικονομικής κατάστασης δεν θα μειώσει πολύ το μεταναστευτικό ρεύμα, το κράτος θα εξακολουθήσει να είναι ανταγωνιστικό προς τον πολίτη και η κοινωνία θα πάσχει από εσωστρέφεια. Θέλουμε ένα κράτος που θα λειτουργεί αξιωματικά σε όφελος της κοινωνίας και θα είναι ανοικτό σε αυτήν. Επιδιώκουμε επίσης μία κοινωνία που θα προσφέρει περισσότερες επιλογές στους νέους και θα δείχνει μεγαλύτερη κατανόηση και θα στηρίζει αυτούς που δυσκολεύονται στα πρώτα τους βήματα».

Το τρίτο είναι η ανάπτυξη πολιτικών που θα εξασφαλίσουν την κάλυψη των βασικών αναγκών μιας σύγχρονης οικογένειας, με συγκεκριμένες πρωτοβουλίες: πρέπει να στα-

ματίσει η υπερφορολόγηση των ακινήτων, καθώς σε μια χώρα με ποσοστό ιδιοκατοίκησης 75% αυτός ο οικονομικός και κοινωνικός πλούτος πρέπει να αξιοποιηθεί σε όφελος της ελληνικής οικογένειας.

Η δεύτερη πρωτοβουλία έχει σχέση με τη σταδιακή μείωση της φορολογίας του εισοδήματος, ώστε να ανακουφιστούν κάπως οι ελκρινείς φορολογούμενοι, και κυρίως στην κατεύθυνση της παροχής φορολογικών κινήτρων για τη δημιουργία οικογένειας με ένα ή και περισσότερα παιδιά.

Επιπλέον, σύμφωνα με τον κ. Κύρτο, «δεν μπορεί να υπάρξει σοβαρή πολιτική υπέρ της οικογένειας και υπέρ της αποτελεσματικής αντιμετώπισης της δημογραφικής κρίσης χωρίς δραστηριότητα βελτίωσης του εκπαιδευτικού συστήματος. Εξοκολουθούμε να ζούμε τον θρίαμβο της παραπαιδείας, που κοστίζει στις ελληνικές οικογένειες πάνω από 3,5 δισ. ευρώ τον χρόνο, τον θρίαμβο της εκπαιδευτικής γραφειοκρατίας, που στερεί από τα παιδιά μας τις αναγκαίες γνώσεις και τη δυνατότητα να αναπτύξουν τη δημιουργική τους σκέψη, και τον θρίαμβο μιας τριτοβάθμιας εκπαίδευσης η οποία βέβαια έχει σημαντικές φωτεινές εξαιρέσεις αλλά σε γενικές γραμμές δεν έχει συνδεθεί επαρκώς με τις ανάγκες της οικονομίας, με αποτέλεσμα να συμβάλλει στο ρεκόρ ανεργίας της νεολαίας, ακόμη και μεταξύ των νέων που έχουν πανεπιστημιακό δίπλωμα. Τέλος, χρειαζόμαστε ένα σύστημα υγείας το οποίο θα λειτουργεί υπέρ όλων των μελών της οικογένειας που το έχουν ανάγκη και όχι υπέρ των παραγόντων που το ελέγχουν».

Ένας άλλος τομέας στον οποίο πρέπει να εστιάσουν οι πολιτικοί είναι η αναβάθμιση του δημόσιου χώρου. «Το μπάχαλο στους περισσότερους τομείς είναι συνειδητή επιλογή της κυβερνητικής παράταξης και είναι φανερό ότι αν δεν επιβληθεί κάποιο είδος κοινωνική πειθαρχία και ο σεβασμός στον δημόσιο χώρο, αποκλείεται να δημιουργηθεί ένα ευρύτερο περιβάλλον που θα στηρίζει και θα ευνοεί την ελληνική οικογένεια», όπως συμπλήρωσε ο κ. Κύρτος.

Τέλος, ο κ. Κύρτος υποστήριξε πως θα πρέπει να υπάρξει από την πλευρά των πολιτικών ένας διαφορετικός τρόπος επικοινωνιακής και πολιτικής παρέμβασης, ο οποίος υπαγορεύεται από τα προβλήματα των παραδοσιακών ΜΜΕ και την επιθετική ανάπτυξη των social media: «Είμαστε υποχρεωμένοι να δώσουμε τη μάχη της επικοινωνίας με τους νέους όρους, διαφορετικά θα οδηγηθούμε στο περιθώριο. Με νέους όρους πρέπει να αναπτυχθεί και η πολιτική μας δραστηριότητα, εφόσον το μοντέλο των παραδοσιακών κομμάτων με τον μεγάλο μηχανισμό και τις δυσκολίες άμεσης επικοινωνίας με τους πολίτες φαίνεται ξεπερασμένο. Επειδή μάλιστα στην πατρίδα μας ο αριθμός των αποκλεισμένων, των περιθωριοποιημένων και των φτωχοποιημένων εξαιτίας της κρίσης είναι πλέον τεράστιος, πρέπει να συνδυάσουμε την κινηματική αντίληψη για την πολιτική με την άμεση επαφή και την ενεργοποίηση της βίαιας».

v.triantafyllou@realnews.gr

γράφει
ο ΒΑΣΙΛΗΣ
ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ

Μίλησαν για όλα, ξέχασαν την ανεργία!

■ **ΣΤΗ ΜΑΥΡΗ** εποχή των μνημονίων η ανεργία αποτελεί τη μεγαλύτερη πληγή της ελληνικής κοινωνίας. Τον μεγαλύτερο εφιάλτη των νέων που αποσβολωμένοι βλέπουν τα όνειρά τους να συνθλιβονται. Τον «αθόρυβο εκτελεστή» των πεννιάρηδων που η ζωή τους σταμάτησε όταν απρόσμενα βρέθηκαν στα αζήττητα. Όταν ξαφνικά μπήκαν στην ουρά του ταμείου ανεργίας για να εισπράξουν το πενιχρό φιλοδώρημα που τους προσφέρει το κράτος ή όταν παρακαλούν βουλευτές και πολιτευτές για μια θέση εργασίας.

ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ αυτούς δυστυχώς, οι πολιτικοί ηγέτες της χώρας δεν βρήκαν και πολλά να πουν στην πρόσφατη ανηπαράθεσή τους στο Κοινοβούλιο. Μίλησαν για όλα: Για τα μνημόνια που έφερε και υπέγραψε ο καθένας. Για τους δανειστές που χθες ήταν κακοί και σήμερα έγιναν καλοί. Για την ανάπτυξη που για κάποιους έρχεται και για άλλους έλασε τον δρόμο. Για κάποιους άρπατσους επενδυτές που σχηματίζουν ουρές για να έρθουν και να μετατρέψουν τη χώρα σε παράδεισο. Μίλησαν για τα διαπλεκόμενα μέσα ενημέρωσης, τα θαλασοδόχεια, τα συμφέροντα, τα σχολικά συσσίτια, τις συντάξεις που πετοσκόβονται, τους μισθούς, τα χαράτσια και τους φόρους που ολοέ-

να και αυξάνονται.

ΓΙΑ ΟΛΑ αυτά είναι πολλά! Είπαν μισές αλήθειες και καμουφλαρισμένα ψέματα! Όμως δεν βρήκαν χρόνο για να αναφερθούν στις ευθύνες τους που οδήγησαν τη χώρα στη χρεοκοπία. Ούτε για να ζητήσουν ένα ταπεινό συγγνώμη από τον ελληνικό λαό που τον «έσπρωξαν» στην εξαθλίωση με τα πειράγματα, τη φαγωμάρα και την ασυνειδητοσύνη τους. Και βέβαια δεν βρήκαν χρόνο να μιλήσουν για την αντιμετώπιση της ανεργίας. Για το πώς θα δημιουργηθούν δουλειές για τους 1,5 εκατ. Έλληνες που ζουν με επιδόματα, που τους πνίγουν τα χρέη, που χάνουν τα σπίτια τους, που μέ-

ρα με τη μέρα μαραζώνουν παρακαλώντας γνωστούς και αγνώστους για ένα μεροκάματο. Δεν βρήκαν χρόνο για να παρουσιάσουν τα σχέδιά τους ή να καταθέσουν τις προτάσεις τους για το πώς θα προστατευθούν όλοι αυτοί που ζουν με την απειλή της απόλυσης ή που δουλεύουν απλήρωτοι ή που τους εκμεταλλεύονται με τον χειρότερο τρόπο οι εργοδότες. Μόνο συνθήματα για να ικανοποιηθούν οι νέοι κομματικοί στρατοί που συγκροτούνται και ευκολόγια για άλλοθι. Όμως με τα λόγια, όσο πύρινα κι αν είναι, δεν λύνονται τα προβλήματα. Ούτε οι άνεργοι λιγοστεύουν, ούτε καλύτερες μέρες θα έρθουν, ούτε οι επιχειρήσεις θα γλιτώσουν το «λουκέτο».

Ο ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ κόσμος της χώρας δεν ευθύνεται μόνο για το ότι την οδήγησε στη χρεοκοπία και την απαξίωση. Οι πολιτικοί έχουν τεράστιες ευθύνες και για το σήμερα, αλλά και για το αύριο του τόπου. Γιατί μετά

από οκτώ χρόνια σκληρής λιτότητας και αιματηρών θυσιών δεν κατόρθωσαν να απαλλάξουν την κοινωνία από μνημόνια και τρόικες. Δεν μπόρεσαν να παρουσιάσουν ένα νέο μοντέλο ανάπτυξης της οικονομίας, που θα βασίζεται στην παραγωγή και όχι στην κατανάλωση. Δεν κατόρθωσαν να σχεδιάσουν ένα σύγχρονο και αποτελεσματικό κράτος που θα σέβεται τον πολίτη,

Με τα λόγια, όσο πύρινα κι αν είναι, δεν λύνονται τα προβλήματα. Ούτε οι άνεργοι λιγοστεύουν, ούτε καλύτερες μέρες θα έρθουν

που οι νόμοι θα ισχύουν για όλους όπου όλοι θα πληρώνουν τις υποχρεώσεις τους, που θα βάλει τέλος στη διαπλοκή, στο ρουσφέτι, τις αυθαιρεσίες και τις αρπαχτές. Ενα κράτος του οποίου προτεραιότητα θα είναι οι νέοι, γιατί αυτοί είναι το μέλλον και σε αυτούς πρέπει να στηρίζεται η χώρα για να επιβιώσει σε ένα δύσκολο περιβάλλον που συνέχεια γεννά εχθρούς.

ΟΙ ΠΟΛΙΤΙΚΟΙ ηγέτες του τόπου οφείλουν να βρουν λίγο χρόνο, όχι για να τσακωθούν, αλλά για να συμφωνήσουν πάνω σε ένα συγκεκριμένο σχέδιο δράσης που θα στοχεύει στη δημιουργία σταθερών θέσεων εργασίας, με σεβασμό στα εργασιακά δικαιώματα και κανονικούς μισθούς. Οφείλουν να εργασθούν για το μέλλον της χώρας χωρίς μικροκομματικές σκοπιμότητες και προσωπικές στρατηγικές γιατί η χώρα κινδυνεύει να μετατραπεί σε ένα «πτωχευμένο απέραντο γηροκομείο».